

ΑΤΕΙ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ  
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ  
ΤΜΗΜΑ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

ΤΕΙ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ  
ΤΜΗΜΑ  
ΕΚΔΟΣΕΩΝ & ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗΣ  
ΕΡΕΥΝΑ ΣΤΟΥΣ ΑΙΡΕΤΟΥΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΑΘΗΝΑΙΩΝ

Πτυχιακή εργασία της Αναστασίας Βαρελά

Καλαμάτα, 2011

**ΔΤΕΙ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ**  
**ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ**  
**ΤΜΗΜΑ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ**

**ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗΣ**

**ΕΡΕΥΝΑ ΣΤΟΥΣ ΑΙΡΕΤΟΥΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΑΘΗΝΑΙΩΝ**

**Πτυχιακή εργασία της Αναστασίας Βαρελά**

**Επιβλέπουσα καθηγήτρια Τριανταφυλλοπούλου Αθανασία**

**Καλαμάτα, 2011**

## *Ευχαριστίες*

*Θα ήθελα να ευχαριστήσω θερμά τον σύζυγό μου Κυριάκο Ιντζόγλου που στάθηκε πλάι μου κατά την διάρκεια των σπουδών μου και που με στήριξε σε κάθε μου δυσκολία φοιτητική και επαγγελματική δίνοντάς μου δύναμη να συνεχίζω.*

*Θερμά ευχαριστώ τους γονείς μου Δημήτρη και Σταυρούλα που πάντα με στηρίζουν σε κάθε μου απόφαση και μου προσφέρουν απλόχερα αγάπη και σε μένα αλλά και στην οικογένεια μου.*

*Ένα μεγάλο ευχαριστώ στον αδερφό μου Βασίλη που χωρίς την δική του επίμονη παρότρυνση δεν θα τολμούσα να ξεκινήσω σπουδές για δεύτερο πτυχίο.*

*Ευχαριστώ όλους τους καθηγητές που με την διδασκαλία τους με βοήθησαν να κατανοήσω μέσα από τις σπουδές μου όλα αυτά τα χρόνια τους όρους και τη σημασία της τοπικής αυτοδιοίκησης.*

*Ιδιαίτερα ευχαριστώ τον κύριο Γιακουμάτο, την κυρία Βουτυνιώτη και τον κύριο Φατούρο για την θετική πάντα διάθεση για συνεργασία αλλά και για τις γνώσεις που μου προσέφεραν κατά την διάρκεια των σπουδών μου.*

*Ευχαριστώ επίσης τον κ.Χρήσιμο για την συνεργασία κατά την διάρκεια της πτυχιακής καθώς και την καθηγήτρια κυρία Αθανασία Τριανταφυλλοπούλου που ανέλαβε την επίβλεψη της εργασίας αυτής.*

## ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η παρούσα πτυχιακή εργασία με θέμα: *«Πρόγραμμα Καλλικράτης: η περίπτωση του Δήμου Αθηναίων»* έχει σκοπό να παρουσιάσει την μελέτη που πραγματοποιήθηκε καθώς και τα συμπεράσματα αυτής, στο Δήμο της Αθήνας κατά την χρονική περίοδο Φεβρουάριος 2011- Μάιος 2011.

Σκοπός της έρευνας αυτής, είναι η ανάδειξη των ωφελειών και των προβλημάτων από τη νέα μεταρρύθμιση, η διερεύνηση των απόψεων των αιρετών για το νέο θεσμό, η δυνατότητα επιτυχούς εφαρμογής της μεταρρύθμισης και η βιωσιμότητα του προγράμματος στο δήμο που εξετάστηκε.

Η πτυχιακή εργασία χωρίζεται σε τρία μέρη. Στο πρώτο μέρος όπου γίνεται αναφορά στην διοικητική κατάσταση της Ελλάδας έως και 31/12/2010, στον νόμο «Καλλικράτης», στην φυσιογνωμία του Δήμου της Αθήνας και στην τοπική αυτοδιοίκηση. Στο δεύτερο όπου παρουσιάζεται η έρευνα όπου πραγματοποιήθηκε καθώς και τα αποτελέσματα αυτής. Στο τρίτο μέρος όπου παρουσιάζονται τα συμπεράσματα που προέκυψαν από τη έρευνα για τον Δήμο της Αθήνας.

Τα αποτελέσματα που παρουσιάζονται στην μελέτη είναι αντιπροσωπευτικά του Δήμου Αθηναίων καθώς αφορούν το 70% του πληθυσμού των αιρετών γεγονός που καθιστά την έρευνα αντικειμενική.

ΛΕΞΕΙΣ ΚΛΕΙΔΙΑ: ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗΣ, ΔΗΜΟΣ ΑΘΗΝΑΙΩΝ

## ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	8
<b>ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1</b>	
1.1 Ιστορική αναδρομή στις διοικητικές μεταρρυθμίσεις της Ελλάδας.....	10
1.2 Ο Δήμος της Αθήνας.....	12
1.2.1. Γεωφυσικά χαρακτηριστικά.....	13
1.2.2 Δημογραφία.....	13
1.2.3.Απασχόληση – Ανεργία.....	13
1.2.4. Αλλοδαποί.....	14
1.2.5 Μορφωτικό επίπεδο.....	15
1.2.6 Μεταφορές... ..	16
1.2.7. Σύστημα μέσων μαζικής μεταφοράς .....	16
1.2.8 Κοινωνικά προβλήματα της σύγχρονης Αθήνας... ..	17
<b>ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2</b>	
2. ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ .....	19
2.1 Τμήμα Α. Ταυτότητα ερωτώμενου.....	19
2.1.1. Ερώτηση 1: Στοιχεία εκλογής – Ταυτότητα.....	19
2.1.2 Ερώτηση 2: Φύλο.....	23
2.1.3. Ερώτηση 3 : Ηλικιακή ομάδα.....	24
2.1.4 Ερώτηση 4 :Επίπεδο εκπαίδευσης.....	25
2.1.5 Ερώτηση 5: Απασχόληση.....	27
2.1.6.Ερώτηση 6: Προηγούμενη συμμετοχή σε αιρετά όργανα διακυβέρνησης.....	28
2.1.7. Ερώτηση 8: Συμμετοχή των αιρετών στο Κοινοβούλιο ή σε θέσεις ευθύνης στο Δημόσιο Τομέα.....	31
2.1.8. Ερώτηση 9: Συμμετοχή των αιρετών στο Κοινοβούλιο ή σε θέσεις ευθύνης στο Δημόσιο Τομέα.....	33
2.1.9 Ερώτηση 10: Συμμετοχή σε συλλογικά σχήματα.....	35
2.1.10 Τα κίνητρα συμμετοχής στις δημοτικές εκλογές.....	39
2.2 Τμήμα Β. Θεσμικό πλαίσιο Α΄βάθμιας Αυτοδιοίκησης	
B1. Γενική αξιολόγηση του προγράμματος Καλλικράτης ... για το Δήμο της Αθήνας.....	43
2.2.1 Ερώτηση 13: Αξιολόγηση προγράμματος Καλλικράτης.....	43
2.2.2 Ερώτηση 14: Σημαντικά προβλήματα θεσμικού πλαισίου.....	44
2.2.3. Ερώτηση 15: Επιπτώσεις θεσμικού πλαισίου... ..	46
2.2.4 Ερώτηση : 16 Αντιμισθία αιρετών.....	47
2.2.5 Ερώτηση 17: Ασυμβίβαστο του Δημάρχου... ..	49
2.2.6 Ερώτηση 18: Μέτρα για την συμμετοχή του πολίτη στο νέο σύστημα διακυβέρνησης... ..	50
2.2.7 Ερώτηση 19:	

Μέτρο για τον περιορισμένο αριθμό Νομικών Προσώπων .....	51
2.2.8 Ερώτηση 20 :Μορφές επιχειρήσεων .....	52
2.2.9 Ερώτηση 21: Συμπαραστάτης του Δημότη και της Επιχείρησης.....	53
2.2.10 Ερώτηση 22: Αξιολόγηση του νέου συστήματος εποπτείας των αποφάσεων των οργάνων του Δήμου.....	55
2.2.11 Ερώτηση 23: Αποφασιστικές αρμοδιότητες δημοτικών και τοπικών Κοινοτήτων .....	57
2.2.12 Ερώτηση 26: Αποτελεσματικό αποκεντρωμένο σύστημα διοίκησης.....	58
2.3. Τμήμα Γ	
Εφαρμογή Διοικητικής Μεταρρύθμισης	
Γ1. Γενική αξιολόγηση της προοπτικής αποτελεσματικής εφαρμογής του προγράμματος Καλλικράτης στην Α' βάρδια αυτοδιοίκηση.....	59
2.3.1 Ερώτηση 27: Προϋποθέσεις αποτελεσματικότητας .....	59
Γ2. Αξιολόγηση της προοπτικής αποτελεσματικής εφαρμογής του προγράμματος Καλλικράτης στο Δήμο της Αθήνας	
2.3.2 Ερώτηση : 28 Ετοιμότητα Δημοτικού Συμβουλίου .....	61
2.3.3 Ερώτηση 29 :Εκτίμηση περιόδου προσαρμογής.....	63
2.3.4 Ερώτηση 30 : Ικανότητες Δημοτικού Συμβουλίου και Καλλικράτης... ..	64
2.3.5 Ερώτηση 31: Επάρκεια και καταλληλότητα υποδομών .....	65
2.3.6.Ερώτηση 32 Εκπαίδευση στελεχών του Δήμου.....	
2.3.7. Ερώτηση 33: Αποτελεσματική συνεργασία τοπικών κοινοτήτων με το Δημοτικό Συμβούλιο.....	67
2.3.8. Ερώτηση 34: Κρίσιμα ζητήματα του Δήμου για τα απορρίμματα.....	68
2.3.9. Ερώτηση 35: Κρίσιμα ζητήματα του Δήμου για τα θέματα διαχείρισης των απορριμμάτων.....	76
2.3.10 Ερώτηση 36: Κρίσιμα ζητήματα του Δήμου για τα θέματα διαχείρισης των υδάτινων πόρων.....	81
2.3.11 Ερώτηση: 37 Μέτρα για την βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος και του ιδιωτικού τομέα.....	85
2.3.12 Μέτρα για την βελτίωση της επισκεψιμότητας στο Δήμο.....	87
2.3.13 Συνεργασία Δήμου – Περιφέρειας.....	89
Γ3. Κοινωνική Οικονομία και εθελοντισμός- Νέοι τομείς για αξιοποίηση.....	90
2.4.1. Ερώτηση 40: . Συμμετοχή Δήμου σε κοινωνική επιχείρηση .....	90
2.4.2 Ερώτηση 41: Τομείς δραστηριότητας.....	91
2.4.3. Ερώτηση 42: Δήμος και Υπηρεσίες Κοινωνικής Οικονομίας.....	93
2.4.4. Ερώτηση 43: Τομείς κοινωνικών υπηρεσιών.....	94
2.4.5 Ερώτηση 44: Αξιοποίηση εθελοντικών υπηρεσιών από τους δήμους.....	95
2.4.6 Ερώτηση 45: Τομείς αξιοποίησης εθελοντικών υπηρεσιών .....	96
2.5. Τμήμα Δ	
Οικονομική Πολιτική – Προγραμματισμός –Πόροι.....	97
2.5.1Ερώτηση 46: Ειδικό πρόγραμμα εξυγίανσης των Δήμων .....	97
2.5.2 Ερώτηση 47: Τοπικά έσοδα- τοπικές υπηρεσίες.....	98
2.5.3 Ερώτηση 48: Συνεργασία Δήμου και Ιδιωτικού Τομέα .....	102
2.5.4 Ερώτηση 49: Μορφές συνεργασίας με ιδιωτικό τομέα... ..	103

2.5.5 Ερώτηση 50 : Παραχώρηση υπηρεσιών σε ιδιώτες.....	104
---	-----

### ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

3. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ .....	107
3.1 Γενικά.....	107
3.2 Συμπεράσματα.....	107
3.3 Προσωπικές διαπιστώσεις και προτάσεις.....	113
3.4 Συμπεράσματα αναφορικά με την διαδικασία της έρευνας.....	115

ΠΗΓΕΣ – ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....	117
---------------------------	-----

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α: ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ .....	119
-----------------------------------	-----

## ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η παρούσα πτυχιακή εργασία εκπονήθηκε στα πλαίσια των σπουδών μου στη σχολή Διοίκησης και Οικονομίας στο τμήμα Τοπικής Αυτοδιοίκησης στο ΑΤΕΙ Καλαμάτας, την ακαδημαϊκή χρονιά 2010-2011, με θέμα: «Πρόγραμμα Καλλικράτης: η περίπτωση του Δήμου Αθηναίων»

Αντικείμενο της πτυχιακής έρευνας είναι το Πρόγραμμα Καλλικράτης, δηλαδή η Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης όπως αυτή διαμορφώνεται από 1/1/2011.

Σκοπός της έρευνας αυτής, είναι η ανάδειξη των ωφελειών και των προβλημάτων από τη νέα μεταρρύθμιση, η διερεύνηση των απόψεων των αιρετών για το νέο θεσμό, η δυνατότητα επιτυχούς εφαρμογής της μεταρρύθμισης και η βιωσιμότητα του νέου θεσμού στο δήμο που εφαρμόστηκε. Για να συγκεντρωθούν στοιχεία από πρωτογενείς πηγές και να αναδειχτούν τα παραπάνω, ορίστηκαν και πραγματοποιήθηκαν συναντήσεις με αιρετά πρόσωπα του Δήμου Αθηναίων και χρησιμοποιήθηκαν ερωτηματολόγια με ερωτήσεις κυρίως κλειστού τύπου.

Κεντρικό ερώτημα της πτυχιακής έρευνας που πραγματοποιήθηκε είναι το πώς αξιολογούν οι αιρετοί του δήμου Αθηναίων τη νέα διοικητική μεταρρύθμιση. Ένα δεύτερο βασικό ερώτημα που εξετάστηκε αφορά στην αξιολόγηση και την εφαρμογή του νέου προγράμματος αυτοδιοίκησης. Επίσης μελετήθηκε η σχέση εθελοντισμού και αυτοδιοίκησης και η νέα οικονομική πολιτική. Ακολουθήθηκε συνδυασμός ποιοτικής και ποσοτικής μεθόδου. Πραγματοποιήθηκαν συνεντεύξεις βασισμένες σε κλειστού τύπου ερωτήσεις και σε κάποιες ανοιχτού τύπου.

Οι αιρετοί, ειδικότερα, εξετάστηκαν σε ερωτήματα που αφορούν την ταυτότητα τους, τα προβλήματα που προκύπτουν από τη νέα μεταρρύθμιση, το σύστημα αποκέντρωσης, την αποτελεσματικότητα και την ετοιμότητα του δήμου για την ανάληψη των νέων ευθυνών και την εφαρμογή του προγράμματος, τον εθελοντισμό, την ιδιωτικοποίηση υπηρεσιών.

Το υλικό που συγκεντρώθηκε, επεξεργάστηκε και αξιολογήθηκε προκειμένου να αναδειχθούν οι πιθανές διαφορές απόψεων και οι προβληματισμοί ανάμεσα σε αιρετούς όλων των συνδυασμών.

Το δυσκολότερο μέρος στην εργασία ήταν ο ορισμός των συναντήσεων με τα αιρετά πρόσωπα καθώς για διαφορετικούς λόγους ο καθένας (βεβαρημένο πρόγραμμα, αρνητική στάση προς την έρευνα που διεξάγει το ΑΤΕΙ Καλαμάτας, έλλειψη γνώσεων σχετικά με τον νέο θεσμό και φόβος στην πιθανή δημοσιοποίηση της άγνοιας αυτής, παραιτήσεις μελών του Δημοτικού Συμβουλίου από θέσεις ευθύνης, κατάληψη του Δήμου από συμβασιούχους, επεισόδια στις συνεδριάσεις του δημοτικού συμβουλίου) αρνήθηκαν να συμμετάσχουν στην έρευνα.

Η έρευνα πραγματοποιήθηκε στον δήμο της Αθήνας κατά την χρονική περίοδο Φεβρουάριος 2011-Μάιος 2011. Τα αποτελέσματα που προέκυψαν είναι αντιπροσωπευτικά του Δήμου Αθηναίων καθώς αφορούν το 70% του πληθυσμού των αιρετών. Ο πληθυσμός αναφοράς για τον δήμο της Αθήνας είναι 49 έδρες .



Η έρευνα πραγματοποιήθηκε με επώνυμο ερωτηματολόγιο για λόγους κυρίως των ερευνητών και για έλεγχο του δείγματος.

Τα συμπεράσματα που προέκυψαν απεικονίζουν τις απόψεις των αιρετών για την τρέχουσα περίοδο και κατάσταση του Δήμου των Αθηναίων. Εκτενέστερος λόγος για τα συμπεράσματα ακολουθεί στο κεφάλαιο 3.

Η εργασία αποτελείται από την εισαγωγή, όπου γίνεται γνωστός ο σκοπός και το αντικείμενο της έρευνας καθώς και η μεθοδολογία που χρησιμοποιήθηκε. Στη συνέχεια γίνεται αναλυτική παρουσίαση της νέας Διοικητικής Μεταρρύθμισης και αναφορά στην μέχρι τώρα υπάρχουσα Διοικητική κατάσταση. Ακολουθεί η παρουσίαση του Δήμου της Αθήνας σε γεωφυσικό, δημογραφικό και μορφωτικό επίπεδο. Παρουσιάζονται μεγέθη όπως ο πληθυσμός, η ανεργία, η εκπαίδευση. Στο κεφάλαιο 3 περιγράφονται αναλυτικά τα αποτελέσματα της έρευνας ανά ερώτηση και γίνεται και παρουσίαση του ερωτηματολογίου. Τέλος, η εργασία κλείνει με τα αποτελέσματα της διεξαγωγής της έρευνας και ακολουθούν τα συμπεράσματα.

## ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

### 1.1 Ιστορική αναδρομή στις διοικητικές μεταρρυθμίσεις της Ελλάδας

Η ιστορία του θεσμού της Τοπικής Αυτοδιοίκησης ξεκινά στην εποχή του Κλεισθένη, ο οποίος χώρισε την Αθηναϊκή Πολιτεία σε εκατό Δήμους. Ιδιαίτερα ο θεσμός αναπτύχθηκε κατά την διάρκεια της Τουρκοκρατίας, όταν το βασικό κύτταρο τοπικής διοίκησης υπήρξε η κοινότητα.<sup>1</sup>

Το πρώτο θεσμικό πλαίσιο για την Τοπική Αυτοδιοίκηση, μετά την επανάσταση του 1821, αποτελούν οι Νόμοι 12/30 Απριλίου 1822 (Μαυροκορδάτος, Νέγρης), της Α' Εθνικής Συνέλευσης της Επιδαύρου «Περί Οργανισμού των Ελληνικών Επαρχιών» και της 29ης Νοεμβρίου 1822 «Περί εκλογής των Παραστατών».<sup>2</sup>

Οι βάσεις όμως για ένα αποκεντρωμένο σύστημα Διοίκησης μπήκαν το 1828 από τον Ι. Καποδίστρια, με την καθιέρωση των Κοινοτικών και Επαρχιακών Δημογεροντιών. Οι κοινότητες εντάχθηκαν σε επαρχίες, τις οποίες διοικούσαν διορισμένοι έπαρχοι. Οι πρόκριτοι εξακολουθούσαν να υπάρχουν και να εκλέγονται στα κεφαλοχώρια, αλλά δεν είχαν πια παρά μόνο συμβουλευτικό ρόλο.

Στα χρόνια της βασιλείας του Όθωνα, η Αντιβασιλεία προχώρησε στην έκδοση του διατάγματος της 15ης Απριλίου 1833 «Περί συστάσεως των Δήμων, το οποίο διέλυε τις κοινότητες και τις αντικαθιστούσε από τον θεσμό του Δήμου. Το 1836 (κυβέρνηση Άρμανσπεργκ) οι νομοί καταργήθηκαν και η επικράτεια χωρίστηκε σε 30 διοικήσεις και σε 19 υποδιοικήσεις. Επανήλθαν όμως το 1845 (κυβέρνηση Κωλέττη) με τη διαφορά ότι οι επαρχίες αυξήθηκαν σε 49 και οι κοινότητες έμελλε να σβήσουν από το διοικητικό χάρτη της χώρας.<sup>3</sup>

Σημαντική στιγμή στην εξέλιξη της Τ.Α. στην Ελλάδα αποτελεί ο Νόμος ΔΝΖ' (Ε.Βενιζέλος) του 1912, ο οποίος διατηρεί τους Δήμους και επαναφέρει τον θεσμό της κοινότητας. Πιο συγκεκριμένα, με το Νόμο ΔΝΖ', Δήμους αποτελούσαν οι Πρωτεύουσες των Νομών και οι πόλεις με πληθυσμό πάνω από 10.000 κατοίκους, ενώ για τις Κοινότητες το ελάχιστο όριο ήταν οι 300 κάτοικοι. Κατά την εφαρμογή του Νόμου δημιουργήθηκαν περίπου 6.000 Δήμοι & Κοινότητες

Το πρώτο Σύνταγμα, που αναφέρεται ουσιαστικά σε θέματα Τοπικής Αυτοδιοίκησης, είναι αυτό του 1927 (Ζαΐμης). Σύμφωνα με το άρθρο 107 το κράτος διαιρείτο σε Περιφέρειες, μέσα στις οποίες οι πολίτες θα μπορούσαν να διαχειρίζονται απ' ευθείας τις τοπικές υποθέσεις που θα προσδιόριζε ο Νόμος. Οι Ο.Τ.Α. θα έπρεπε να είναι τουλάχιστον δύο βαθμών, όπου την πρώτη βαθμίδα θα αποτελούσαν οι Κοινότητες.

Το 1935 (Τσαλδάρης- Κονδύλης) επανήλθε η δομή που ίσχυε με τον Νόμο ΔΝΖ' του 1912. Με το Σύνταγμα του 1952 (Πλαστήρας) από τη Δ' Αναθεωρητική Βουλή παρέμεινε η δομή αμετάβλητη, ενώ με το Σύνταγμα του 1975 (Καραμανλής)

<sup>1</sup> [http://eureka.lib.teithe.gr:8080/bitstream/handle/10184/952/mix\\_vardimiadis.pdf?sequence=1](http://eureka.lib.teithe.gr:8080/bitstream/handle/10184/952/mix_vardimiadis.pdf?sequence=1)

<sup>2</sup> Μπεσίλα Βήκα Ευριδική, Τοπική Αυτοδιοίκηση, Αθήνα-Θεσσαλονίκη, 2007, τόμος 1, β' έκδοση, Εκδόσεις Σακκουλα,  
<sup>3</sup> <http://radionefeli.com/ViewArticle.aspx?aid=593>

επανήλθαν ορισμένες σημαντικές διατάξεις. Σύμφωνα με το άρθρο 102 του Συντάγματος, την πρώτη βαθμίδα αποτελούν οι Δήμοι και Κοινότητες, ενώ οι υπόλοιπες βαθμίδες αφήνεται να ορισθούν με νόμο. Το Σύνταγμα ορίζει, επίσης, ότι η Διοίκηση των τοπικών υποθέσεων ανήκει στους Ο.Τ.Α. και ότι οι Ο.Τ.Α. αναλαμβάνουν Διοικητική Αυτοτέλεια. Το κράτος ασκεί εποπτεία στους Ο.Τ.Α., χωρίς να εμποδίζει την πρωτοβουλία και την ελεύθερη δράση τους. Με το νόμο 1235/1982 (κυβέρνηση Παπανδρέου) αναβαθμίστηκε και επανήλθε ο θεσμός των νομαρχιακών συμβουλίων. Στη συνέχεια, με το νόμο 1622/1986 (κυβέρνηση Παπανδρέου) και το Π.Δ 51/1987 (κυβέρνηση Ανδρέα Παπανδρέου), η επικράτεια χωρίστηκε σε δεκατρείς περιφέρειες.

Η επόμενη μεγάλη αλλαγή ήλθε με το νόμο 2218/1994 (κυβέρνηση Ανδρέα Παπανδρέου), ο οποίος καθιέρωνε την αιρετή νομαρχιακή αυτοδιοίκηση. Ακολούθησε λίγα χρόνια αργότερα ο νόμος «Καποδίστριας» της κυβέρνησης Σημίτη (Ν.2539/1997), ο οποίος μετέβαλε τα διοικητικά όρια των α'βάθμιων ΟΤΑ μέσω συνενώσεων, αφήνοντας όμως ανέπαφο το θεσμικό χαρακτήρα τους. Με αυτή τη διοικητική διαίρεση η Ελλάδα διαιρέθηκε σε 13 Περιφέρειες, 51 νομούς και 1034 δήμους και κοινότητες (910 δήμοι και 124 κοινότητες). Παράλληλα καταργήθηκαν οι επαρχίες.<sup>4</sup>

Η σημερινή μορφή των ΟΤΑ είναι αποτέλεσμα του νόμου «Καλλικράτης» ο οποίος ισχύει από την 1η Ιανουαρίου 2011 (κυβέρνηση Γεωργίου Παπανδρέου, Ν.3852/2010).<sup>5</sup> Συγκεκριμένα οι δήμοι και οι περιφέρειες συγκροτούν τον πρώτο και δεύτερο βαθμό τοπικής αυτοδιοίκησης και ως έκφραση της λαϊκής κυριαρχίας αποτελούν θεμελιώδη θεσμό του δημοσίου βίου των Ελλήνων. Οι Αποκεντρωμένες Διοικήσεις συγκροτούνται ως ενιαίες μονάδες για τις αποκεντρωμένες υπηρεσίες του Κράτους και ασκούν γενική αποφασιστική αρμοδιότητα στις κρατικές υποθέσεις της περιφέρειας τους.

Επαναθεμελιώνεται η πρωτοβάθμια Αυτοδιοίκηση με λιγότερους και ισχυρότερους Δήμους, ανεξαιρέτως σε όλη τη χώρα, οι οποίοι χωροθετούνται με βάση αντικειμενικά (γεωγραφικά, δημογραφικά, αναπτυξιακά, κοινωνικά, οικονομικά, λειτουργικά, πολιτιστικά, ιστορικά και χωροταξικά) κριτήρια, ικανοί να ανταποκριθούν στις σύγχρονες απαιτήσεις, να αξιοποιούν τη σύγχρονη τεχνολογία και μεθόδους διοίκησης και έτοιμοι να υποδεχθούν διευρυμένες αρμοδιότητες ιδίως από τις νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις στους τομείς λ.χ. της παιδείας, της υγείας, της απασχόλησης, του περιβάλλοντος, των μεταφορών. Ο αριθμός των Δήμων σε όλη τη χώρα, με την εφαρμογή των κριτηρίων συνενώσεων περιορίζεται από 1034 σε 325.

Γίνεται αναδιοργάνωση της Περιφερειακής αποκέντρωσης και της περιφερειακής αυτοδιοίκησης με την σύσταση για πρώτη φορά άμεσα αιρετών Περιφερειών. Οι Περιφέρειες αυτές προέρχονται από τη συνένωση των υφισταμένων οργανισμών δευτεροβάθμιας αυτοδιοίκησης, δηλαδή τις προηγούμενες 54 νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις, τις 3 διευρυμένες νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις και τα 19 επαρχεία,

<sup>4</sup> [http://el.wikipedia.org/wiki/%CE%A0%CF%81%CF%8C%CE%B3%CF%81%CE%B1%CE%BC%CE%BC%CE%B1\\_%CE%9A%CE%B1%CE%BB%CE%BB%CE%B9%CE%BA%CF%81%CE%AC%CF%84%CE%B7%CF%82](http://el.wikipedia.org/wiki/%CE%A0%CF%81%CF%8C%CE%B3%CF%81%CE%B1%CE%BC%CE%BC%CE%B1_%CE%9A%CE%B1%CE%BB%CE%BB%CE%B9%CE%BA%CF%81%CE%AC%CF%84%CE%B7%CF%82)(ημ.επισκ.30/3/2011)

<sup>5</sup> <http://government.gov.gr/wp-content/uploads/2010/10/Oi-20-μεγάλες-καινοτομίες-του-Καλλικράτη.pdf> (ημ.επισκ.9/5/2011)

δηλαδή ένα σύνολο 76 διοικητικών ενοτήτων. Εξελίχθηκαν σε περιφερειακές αυτοδιοικήσεις σε αριθμό ανάλογο των σημερινών 13 διοικητικών Περιφερειών. Η περιφερειακή αυτοδιοίκηση συγκροτείται με αιρετά όργανα, νέες αρμοδιότητες και πόρους.<sup>6</sup>

---

<sup>6</sup> [http://kallikratis.ypes.gr/Contents.aspx?CatId=7\(2/4/2011\)](http://kallikratis.ypes.gr/Contents.aspx?CatId=7(2/4/2011))

## 1.2 Ο δήμος της Αθήνας

Ο Δήμος Αθηναίων είναι ο μεγαλύτερος δήμος της Ελλάδας, και περιλαμβάνει το ιστορικό κέντρο της Αθήνας και τις περίξ αυτού συνοικίες. Υπάγεται στην περιφέρεια Αττικής. Δήμαρχος της πόλης από την πρωτοχρονιά του 2011 είναι ο Γιώργος Καμίνης<sup>7</sup>

### 1.2.1 Γεωφυσικά χαρακτηριστικά

Το λεκανοπέδιο της Αθήνας καταλαμβάνει έκταση 412.000 στρεμμάτων και περιβάλλεται από το όρος Αιγάλεω στα δυτικά, το όρος της Πάρνηθας στα βόρεια, την Πεντέλη στα βορειοανατολικά και τον Υμηττό στα ανατολικά και στα νοτιοδυτικά βρέχεται από το Σαρωνικό κόλπο. Την Αθήνα διασχίζει ο ποταμός Κηφισός που πηγάζει από τη συμβολή Πεντέλης-Πάρνηθας, και χύνεται στο φαληρικό όρμο του Σαρωνικού και παράλληλα τη διαχωρίζει από τον Πειραιά. Τα άκρα της πόλης είναι οι εξής περιοχές: η Παλλήνη στα ανατολικά, ο Άγιος Στέφανος στα βορειοανατολικά, οι Αχαρνές στο βορά, το Ίλιον βορειοδυτικά, ο Πειραιάς δυτικά και η Βάρκιζα στα νότια της πόλης. Το έδαφος είναι πετρώδες και όχι και τόσο εύφορο (Αθηναϊκός σχιστόλιθος, ασβεστολιθικές μάζες στους λόφους).<sup>8</sup>

### 1.2.2 Δημογραφία

Ο πληθυσμός του δήμου της Αθήνας εμφανίζει τις παρακάτω διακυμάνσεις σύμφωνα με τις εθνικές απογραφές:

ΠΙΝΑΚΑΣ 1

ΕΤΟΣ	1951	1961	1971	1981	1991	2001
Δήμος Αθήνας	565.084	627.564	867.023	886.737	772.072	789.166

*Δημογραφική εξέλιξη<sup>9</sup>*

<sup>7</sup> <http://el.wikipedia.org/wiki/%CE%91%CE%B8%CE%AE%CE%BD%CE%B1>

<sup>8</sup> <http://el.wikipedia.org/wiki/%CE%91%CE%B8%CE%AE%CE%BD%CE%B1>

<sup>9</sup> <http://el.wikipedia.org/wiki/%CE%91%CE%B8%CE%AE%CE%BD%CE%B1>

### 1.2.3 Απασχόληση – Ανεργία

Σύμφωνα με την απογραφή του 2001 για τον δήμο της Αθήνας ισχύουν τα παρακάτω:

	<b>Άντρες</b>	<b>ΠΙΝΑΚΑΣ 2 Διαφορά φύλων Γυναίκες</b>	<b>Διαφορά</b>	<b>Ποσοστό</b>
<b>Οικονομικά ενεργοί</b>	214.880	156.317	58.563	27,3%
<b>Απασχολούμενοι</b>	196.881	139.782	57.099	29,0%
<b>Άνεργοι</b>	17.999	16.535	1.464	8,1%
<b>Οικονομικά μη ενεργοί</b>	129.792	229.243	99.541	-76,6%

10

<sup>10</sup> [estia.hua.gr:8080/dspace/bitstream/123456789/740/](http://estia.hua.gr:8080/dspace/bitstream/123456789/740/)

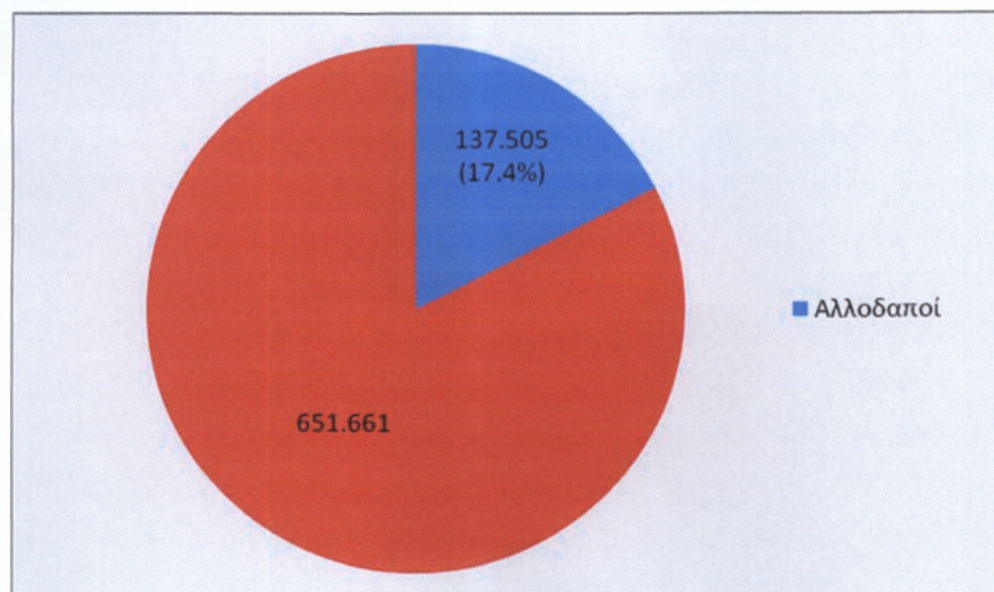
<sup>10</sup> <http://www.statistics.gr/portal/page/portal/ESYE/PAGE-databas>

Αξίζει όμως να αναφερθεί πως η κατάσταση της Αθήνας για την ανεργία διαμορφώνεται σήμερα πολύ χειρότερα από ότι πριν 10 χρόνια και αυτό θα αποτυπωθεί στην τρέχουσα απογραφή. Σύμφωνα μάλιστα με ανακοίνωση της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής το ποσοστό της ανεργίας στη χώρα μας τον Φεβρουάριο του 2011 εκτινάχθηκε στο 15,9% από 12,1% τον Φεβρουάριο του 2010. Ο αριθμός των ανέργων ανέρχεται πλέον σε 787.229 άτομα και έχει αυξηθεί κατά 181.952 άτομα μέσα σε έναν χρόνο. Ταυτόχρονα, επιδεινώνεται ραγδαία η ανεργία στους νέους σε ηλικία, καθώς το ποσοστό της ανεργίας σε αυτή την ομάδα του πληθυσμού ανήλθε τον Φεβρουάριο σε 40,4% και αυξήθηκε κατά περίπου 8,5 μονάδες από τον Φεβρουάριο πέρυσι.

Ηλικιακά, η ανεργία στους νέους ηλικίας 15- 24 ετών ανέρχεται σε 40,4% (από 32% τον Φεβρουάριο 2010). Ακολουθούν, οι ηλικίες 25- 34 ετών (ποσοστό 19,9% από 15,2% πέρυσι) και 35- 44 ετών (ποσοστό 14,4% από 10,4% τον Φεβρουάριο πέρυσι). Στις γυναίκες η ανεργία (19% τον Φεβρουάριο εφέτος από 15,3% τον αντίστοιχο μήνα πέρυσι) παραμένει υψηλότερη σε σύγκριση με τους άνδρες, στους οποίους, πάντως, ανήλθε για πρώτη φορά σε διψήφιο ποσοστό (13,5% τον Φεβρουάριο εφέτος από 9,8% τον Φεβρουάριο 2010).<sup>11</sup>

#### 1.2.4 Αλλοδαποί

Οι αλλοδαποί που ζουν στο Δήμο της Αθήνας είναι 137.505 κατά την απογραφή του 2001 και αποτελούν το 17,4% του συνολικού του πληθυσμού<sup>12</sup>



Εικόνα 3 Ποσοστό αλλοδαπών στην Πρωτεύουσα

<sup>11</sup> [http://www.iskra.gr/index.php?option=com\\_content&view=article&id=1022:-20-2011-30-&catid=104:2010-07-14-16-10-32&Itemid=313\(12/5/2011\)](http://www.iskra.gr/index.php?option=com_content&view=article&id=1022:-20-2011-30-&catid=104:2010-07-14-16-10-32&Itemid=313(12/5/2011))

<sup>12</sup> [estia.hua.gr:8080/dspace/bitstream/123456789/740/](http://estia.hua.gr:8080/dspace/bitstream/123456789/740/)

## 1.2.5 Μορφωτικό επίπεδο

### ΠΙΝΑΚΑΣ 4

*Μορφωτικό επίπεδο των κατοίκων του Δήμου Αθηναίων ανά φύλο*

	<b>Άντρες</b>	<b>Γυναίκες</b>	<b>Σύνολο</b>
<b>Κάτοχοι Διδακτορικού ή Μάστερ</b>	7.731	4.943	12.674
<b>Πτυχιούχοι ανώτατων σχολών</b>	53.279	48.682	101.961
<b>Πτυχιούχοι ΤΕΙ &amp; Ανώτερων σχολών και Πτυχιούχοι μεταλυκειακής εκπαίδευσης</b>	70.248	63.687	133.935
<b>Απόφοιτοι Μέσης εκπαίδευσης</b>	98.485	121.481	219.966
<b>Πτυχιούχοι ΤΕΛ-ΤΕΣ</b>	14.369	7.472	21.841
<b>Απόφοιτοι Γυμνασίου</b>	28.370	27.634	56.004
<b>Απόφοιτοι Δημοτικού</b>	58.597	76.996	135.593
<b>Δε γνωρίζουν ούτε γραφή ούτε ανάγνωση</b>	3.598	8.884	12.482

Από τον πίνακα βλέπουμε ότι ο περισσότερος πληθυσμός του Δήμου της Αθήνας είναι απόφοιτοι μέσης εκπαίδευσης (98.485), ακολουθούν οι απόφοιτοι δημοτικού (58.597) και οι πτυχιούχοι ΤΕΙ και μεταλυκειακής εκπαίδευσης (70.248) ενώ αρκετά λιγότεροι είναι οι Αθηναίοι δημότες που έχουν κάνει μεταπτυχιακό ή διδακτορικό (7.731). 12.482 κάτοικοι του Δήμου Αθηναίων δε γνωρίζουν ούτε γραφή ούτε ανάγνωση. Από αυτούς, περισσότερες είναι οι γυναίκες οι οποίες - κατά την απογραφή του 2001- ήταν 60 ετών και άνω.<sup>13</sup>

<sup>13</sup> [estia.hua.gr:8080/dspace/bitstream/123456789/740](http://estia.hua.gr:8080/dspace/bitstream/123456789/740)



### 1.2.6 Μεταφορές

Η Πόλη είναι προσβάσιμη οδικώς από τις δύο μεγάλες εθνικές οδούς που διατρέχουν την Αττική, Καθίσταται προσεγγίσιμη επίσης μέσω του Λιμένος Πειραιώς, Ραφήνας και Λαυρίου. Από το 2004 ενώνεται με το Διεθνή Αερολιμένα Αθηνών «Ελευθέριος Βενιζέλος» μέσω του κλειστού αυτοκινητοδρόμου της Αττικής Οδού. Είναι η πρώτη ελληνική πόλη που εξυπηρετείται από το Μετρό, ενώ το Σύστημα Μαζικών Μετακινήσεων από το 2000 και έπειτα εξελίσσεται σε ένα πολυσύνθετο και αλληλοσυνδεδεμένο δίκτυο.

Στην Αθήνα κυκλοφορεί και μεγάλος αριθμός ταξί (σε κίτρινο χρώμα). Τα ταξί της Αθήνας θεωρούνται φθηνότερα σε σύγκριση με αυτά της Ευρώπης.

Ο αερολιμένας της Αθήνας είναι το Διεθνές Αεροδρόμιο Ελευθέριος Βενιζέλος στην πόλη των Σπάτων, ανατολικά της Αθήνας, που εγκαινιάστηκε το 2000.

### 1.2.7 Σύστημα Μέσων Μαζικής Μεταφοράς

Το Σύστημα Μέσων Μαζικής Μεταφοράς της Αθήνας αποτελείται από τα εξής μέσα συγκοινωνίας:

- Λεωφορεία, την ευθύνη των οποίων έχει η Εταιρεία Θερμικών Λεωφορειών (Ε.ΘΕ.Λ. Α.Ε.).
- Τρόλεϊ, τη λειτουργία των οποίων έχει αναλάβει η εταιρία Ηλεκτροκίνητα Λεωφορεία Περιοχής Αθηνών Πειραιώς (Η.Λ.Π.Α.Π. Α.Ε.).
- 3 γραμμές μετρό:
  - Η γραμμή 1 ελέγχεται από την Ηλεκτρικοί Σιδηρόδρομοι Αθηνών - Πειραιώς (Η.Σ.Α.Π. Α.Ε.).
  - Οι γραμμές 2 και 3 από την Αττικό Μετρό Εταιρεία Λειτουργίας (Α.Μ.Ε.Λ. Α.Ε.).
- Γραμμές τραμ, την εκμετάλλευση των οποίων έχει αναλάβει η ΤΡΑΜ Α.Ε.
- Γραμμές προαστιακού σιδηροδρόμου, την εκμετάλλευση των οποίων έχει αναλάβει η Τραϊνοσέ Α.Ε.
- Οι εταιρίες Ε.ΘΕ.Λ., Η.Λ.Π.Α.Π. και Η.Σ.Α.Π. ανήκουν στον Οργανισμό Αστικών Συγκοινωνιών Αθηνών (Ο.Α.Σ.Α. Α.Ε.), ενώ οι εταιρείες Α.Μ.Ε.Λ., Τραμ και Τραϊνοσε Α.Ε. (για το κομμάτι του προαστιακού) εποπτεύονται από τον Οργανισμό αυτό.

Οι Α.Μ.Ε.Λ. Α.Ε. και Τραμ Α.Ε. είναι θυγατρικές της Αττικό Μετρό Α.Ε., κρατική εταιρία που εποπτεύεται από το Υπουργείο Μεταφορών και

### 1.2.8 Κοινωνικά προβλήματα της σύγχρονης Αθήνας

Η Αθήνα διανύει την χειρότερη των τελευταίων χρόνων περίοδο. Η οικονομική κρίση έχει βάλει την τοπική οικονομία στην «εντατική» και η ανεργία, ιδιαίτερα στους νέους «χτυπάει κόκκινο». Το σημαντικότερο όμως είναι ότι η οικονομική κρίση επεκτείνεται σε μια γενικότερη κοινωνική κρίση δημιουργώντας δυστυχώς πολύ εύθραυστες κοινωνικές ισορροπίες.

Ιστορικές συνοικίες του κέντρου έχουν μετατραπεί σε «γκέτο» μεταναστών. Το πρόβλημα της ανεξέλεγκτης εισροής μεταναστών και εγκατάστασής σε περιοχές του κέντρου έχει λάβει ανεξέλεγκτες διαστάσεις και καμία από τις κυβερνήσεις δεν έχουν ασχοληθεί πραγματικά με το πρόβλημα, το οποίο υπήρξε για όλες τους «η καυτή πατάτα». Οι Έλληνες που ζούσαν στο κέντρο, κατά τις δεκαετίες τις οικονομικής ανάπτυξης μετά το 1980 κυρίως, το εγκατέλειψαν σταδιακά προς χάρη των βορειανατολικών και νοτιών προαστίων. Έτσι, το υποτιμημένο κέντρο ήρθε να κατοικηθεί από τους μετανάστες που σταδιακά εισέρρεαν στη χώρα από τις αρχές της δεκαετίας του '90. Το 2004 υπήρξε μια αναλαμπή προσπάθειας αναβάθμισης του κέντρου κατά τους Ολυμπιακούς, η οποία έσβησε με το πέρας των Παραολυμπιακών, και έκτοτε το κέντρο έχει αφεθεί στην τύχη του.

Οι κάτοικοι του κέντρου γίνονται μάρτυρες μιας κατάστασης που πλέον είναι αβίωτη και αντιλαμβάνονται την αδυναμία του κράτους να δώσει λύση. Έτσι έχουμε την εγκληματικότητα να οδηγεί σε ρατσιστικές αντιδράσεις και ανάλογες εκρήξεις βίας. Από τη μεριά του κράτους έχουμε τον Δήμο να αλληλοκατηγορείται με το Υπουργείο Προστασίας του πολίτη και το τελικό αποτέλεσμα να είναι οι γνωστές κενές πολιτικές δηλώσεις.

Έτσι, σε ότι αφορά τις κοινωνικές υπηρεσίες του Δήμου, η δημοτική αστυνόμευση δεν επαρκεί για να καλύψει το πολυπαθές ιστορικό κέντρο αλλά ούτε και είναι αρμόδια για να προστατεύσει τους πολίτες της περιοχής από την εγκληματικότητα καθώς οι αρμοδιότητές της σε θέματα κατεξοχήν αστυνόμευσης όπως ναρκωτικά, ληστείες και κλοπές αποτελούν αποκλειστική αρμοδιότητα της ΕΛ.ΑΣ.. Δημιουργείται έτσι θέμα επικάλυψης αρμοδιοτήτων του Δήμου της Αθήνας με το Υπουργείο προστασίας του πολίτη με αποτέλεσμα η αστυνόμευση να μην γίνεται αποτελεσματική.

Ο μεγάλος αριθμός των μεταναστών, αστέγων, χρηστών και εκδιδόμενων ατόμων αλλά και ατόμων τρίτης ηλικίας χρειάζεται να αντιμετωπισθεί με υπηρεσίες κοινωνικής φροντίδας και υγείας που δυστυχώς ο Δήμος δεν μπορεί να παρέχει σε αυτό το εύρος. Χρειάζεται αποκέντρωση των υπηρεσιών κοινωνικής πρόνοιας ώστε να μπορούν να εξυπηρετήσουν και να λειτουργήσουν ανά περιοχές.

Η καταστροφή του περιβάλλοντος από την «τσιμεντούπολη», η ηχορύπανση, τα απορρίμματα και το καυσαέριο είναι επίσης προβλήματα που αντιμετωπίζουν καθημερινά οι Αθηναίοι δημότες. Υπάρχει κι εδώ επικάλυψη αρμοδιοτήτων με το ΥΠΕΧΩΔΕ, όπως υπήρχε και παλαιότερα μεταξύ ΥΠΕΧΩΔΕ και νομαρχίας, και πρέπει να γίνει ολοκληρωμένος σχεδιασμός για να αναδειχθούν τα προβλήματα και να αντιμετωπιστούν.

Από οικονομικής άποψης, είχαμε την οικονομική κακοδιαχείριση και των δήμων όλα αυτά τα χρόνια, με αποτέλεσμα να αντιμετωπίζουν υπέρογκα χρέη και να μην μπορούν να ανταποκριθούν στις υποχρεώσεις τους. Η σημερινή οικονομική κρίση έχει κάνει τη χρηματοδότηση των δήμων προβληματική. Έτσι παρόλο που θεωρητικά υπάρχει η βούληση και ο σχεδιασμός, δυστυχώς τα προγράμματα να μην μπορούν να υλοποιηθούν λόγω έλλειψης πόρων. Ρυθμιστικά έρχεται να λειτουργήσει ο νόμος «Καλλικράτης» μειώνοντας τα Νομικά Πρόσωπα των Δήμων της Αθήνας από 18 σε 12 χωρίς όμως αυτό να εξασφαλίζει την επίλυση των προβλημάτων, αλλά μάλλον ενισχύει θα έλεγε κανείς τις εντάσεις μεταξύ Δήμου και δημοτών. Τελευταίο παράδειγμα αποτελούν οι δημοτικοί παιδικοί σταθμοί που ανήκουν στο Δημοτικό Βρεφοκομείο του Δήμου Αθηναίων οι οποίοι οδηγούνται σε συγχωνεύσεις στο πλαίσιο της συγχώνευσης των Ν.Π.Δ.Δ. και Ν.Π.Ι.Δ. των Ο.Τ.Α., με δομές Κοινωνικής Πρόνοιας ή με δομές Πολιτισμού και Αθλητισμού. Σε συγχωνεύσεις οδηγούνται επίσης σχολεία και οικονομικοί οργανισμοί του Δήμου Αθηναίων.

Για την αντιμετώπιση των βασικότερων προβλημάτων της Αθήνας χρειάζεται να γίνει σαφής καταγραφή αυτών, και στη συνέχεια να γίνει σαφής καθορισμός ρόλων και αρμοδιοτήτων από πλευράς κεντρικής κυβέρνησης, περιφέρειας και δήμων.



Εικόνα: 5 χάρτης της Κνησης Πολιτών Κέντρου Αθήνας για την εγκληματικότητα

## **ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2**

### **ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ**

Όπως αναφέρθηκε και προηγουμένως, στα πλαίσια της εργασίας επιλέχθηκε η έρευνα με ερωτηματολόγιο. (Παράρτημα Α). Ακολουθεί παρουσίαση των αποτελεσμάτων και ανάλυση για κάθε ερώτηση.

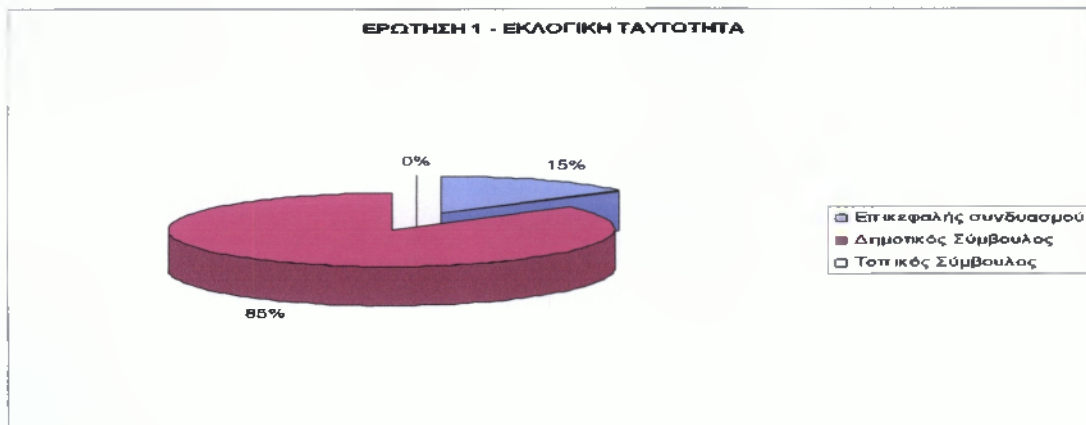
#### **2.1.ΤΜΗΜΑ Α. Ταυτότητα ερωτώμενου**

##### **2.1.1.ΕΡΩΤΗΣΗ 1: Στοιχεία εκλογής- ταυτότητα**

Ο Δήμος της Αθήνας αποτελείται από τον Δήμαρχο (κ.Καμίνη) και 48 δημοτικούς συμβούλους εκ των οποίων 29 είναι της πλειοψηφίσασας παράταξης και οι υπόλοιποι 19 ανήκουν στους έξι μειοψηφήσαντες συνδυασμούς. Επικεφαλής του κάθε μειοψηφήσαντα συνδυασμού είναι ο σύμβουλος που ήταν υποψήφιος Δήμαρχος. Στην μελέτη έλαβαν μέρος 34 δημοτικοί σύμβουλοι εκ των οποίων 18 ανήκουν στην πλειοψηφία του συνδυασμού του κ. Καμίνη «Δικαίωμα στην πόλη» , 10 στον συνδυασμό του κ. Κακλαμάνη που ήρθε δεύτερος «Αθήνα, πόλη της ζωής μας», 2 από τον τρίτο συνδυασμό του κ. Σοφιανού «Λαϊκή Συσπείρωση», 2 από τον τέταρτο συνδυασμό με επικεφαλής την κ. Πορτάλιου «Ανοιχτή πόλη» 1 (ο επικεφαλής) από τον τέταρτο συνδυασμό του κ. Αμυρά «Επιμένουμε Αθήνα» και 1(ο επικεφαλής) του κ. Κωνσταντίνου «Ανταρσία στις γειτονιές της Αθήνας». Ο συνδυασμός του κ. Μιχαλολιάκου δεν συμμετείχε στην έρευνα.

**ΠΙΝΑΚΑΣ 6**

<b>ΕΡΩΤΗΣΗ 1 - ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ</b>	<b>ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ</b>	<b>ΠΟΣΟΣΤΟ</b>
<b>Επικεφαλής συνδυασμού</b>	<b>5</b>	<b>15%</b>
<b>Δημοτικός Σύμβουλος</b>	<b>29</b>	<b>85%</b>
<b>Τοπικός Σύμβουλος</b>	<b>0</b>	<b>0%</b>
	<b>34</b>	<b>100%</b>



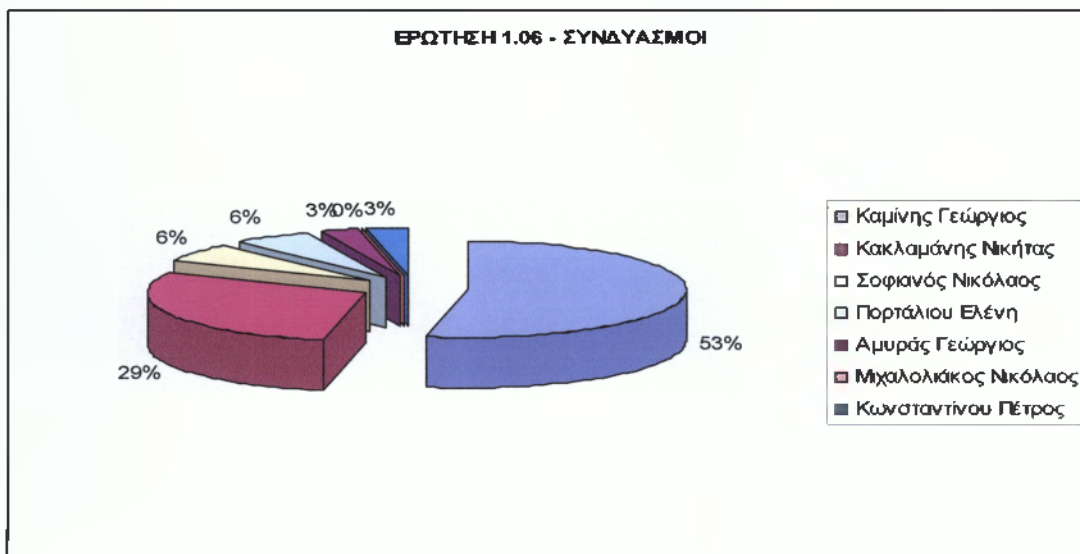
**ΓΡΑΦΗΜΑ 7**



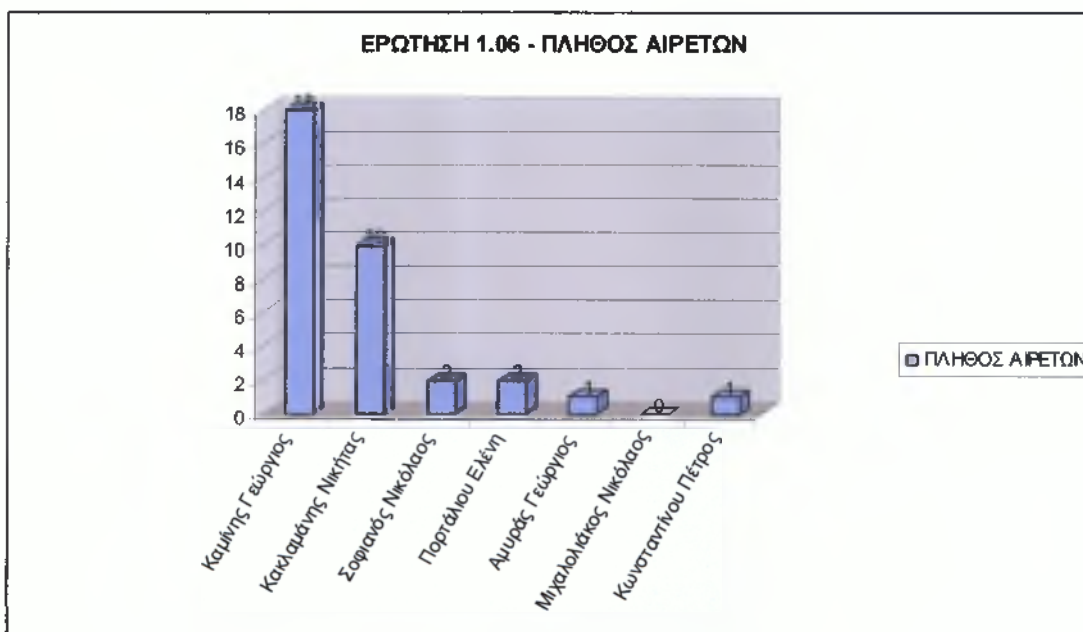
**ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 8**

**ΠΙΝΑΚΑΣ 9**

ΕΡΩΤΗΣΗ 1.06 - ΑΙΡΕΤΟΙ ΑΝΑ ΣΥΝΔΥΑΣΜΟ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
Καμίνης Γεώργιος	18	53%
Κακλαμάνης Νικήτας	10	29%
Σοφιανός Νικόλαος	2	6%
Πορτάλιου Ελένη	2	6%
Αμυράς Γεώργιος	1	3%
Μιχαλολιάκος Νικόλαος	0	0%
Κωνσταντίνου Πέτρος	1	3%
	<b>34</b>	<b>100%</b>



**ΓΡΑΦΗΜΑ 10**

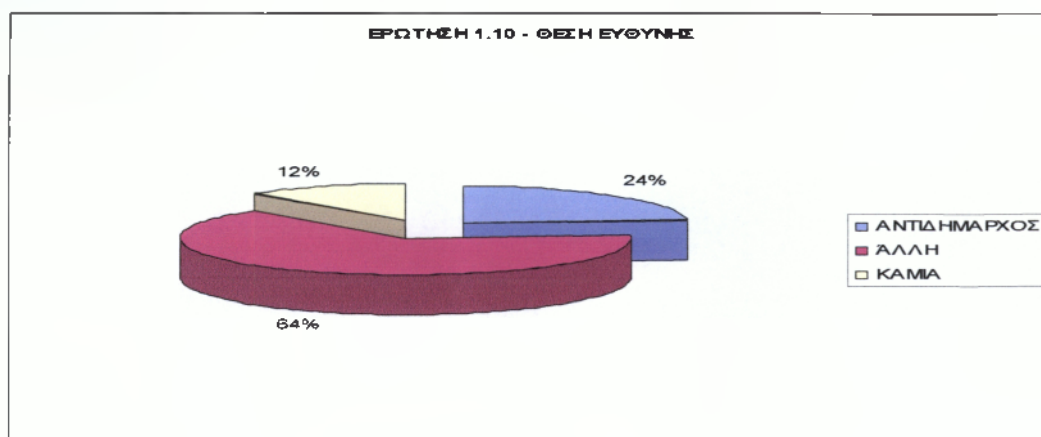


**ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 11**

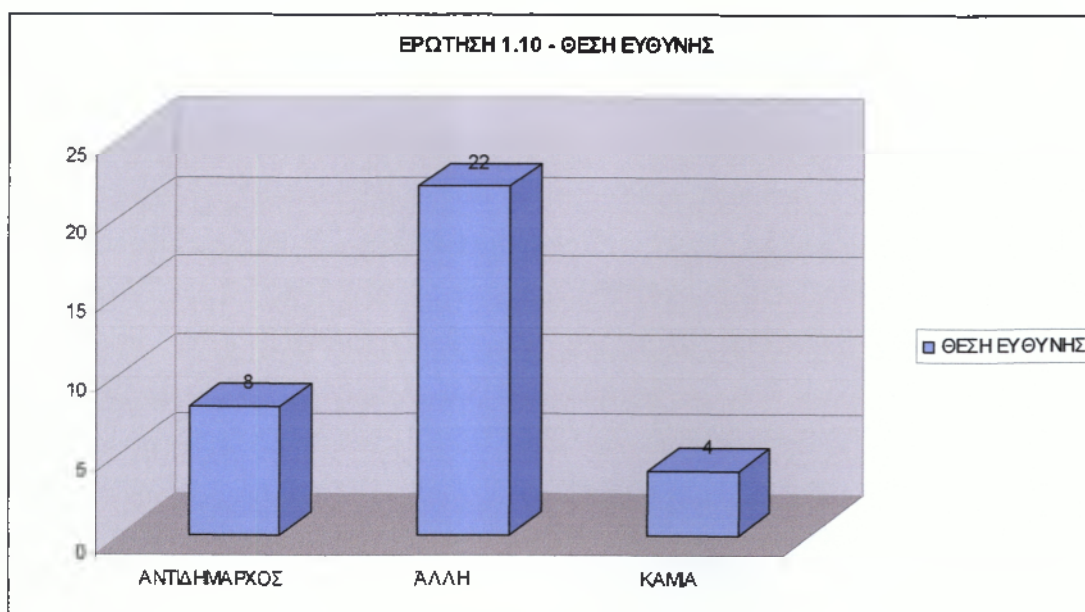
Από τους ερωτηθέντες, οι 5 είναι επικεφαλής των συνδυασμών τους, και 29 δημοτικοί σύμβουλοι. Από αυτούς, οι 8 είναι αντιδήμαρχοι, 1 πρόεδρος δημοτικού συμβουλίου, 1 γραμματέας του δημοτικού συμβουλίου, 1 αντιπρόεδρος δημοτικού συμβουλίου και στο σύνολο 22 από αυτούς κατέχουν και άλλες θέσεις ευθύνης. (επιτροπή ποιότητας ζωής, οικονομική επιτροπή και δημοτικοί φορείς)

**ΠΙΝΑΚΑΣ 12**

<b>ΕΡΩΤΗΣΗ 1.10 - ΘΕΣΗ ΕΥΘΥΝΗΣ</b>	<b>ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ</b>	<b>ΠΟΣΟΣΤΟ</b>
<b>ΑΝΤΙΔΗΜΑΡΧΟΣ</b>	<b>8</b>	<b>24%</b>
<b>ΆΛΛΗ</b>	<b>22</b>	<b>65%</b>
<b>ΚΑΜΙΑ</b>	<b>4</b>	<b>12%</b>
	<b>34</b>	<b>100%</b>



**ΓΡΑΦΗΜΑ 13**



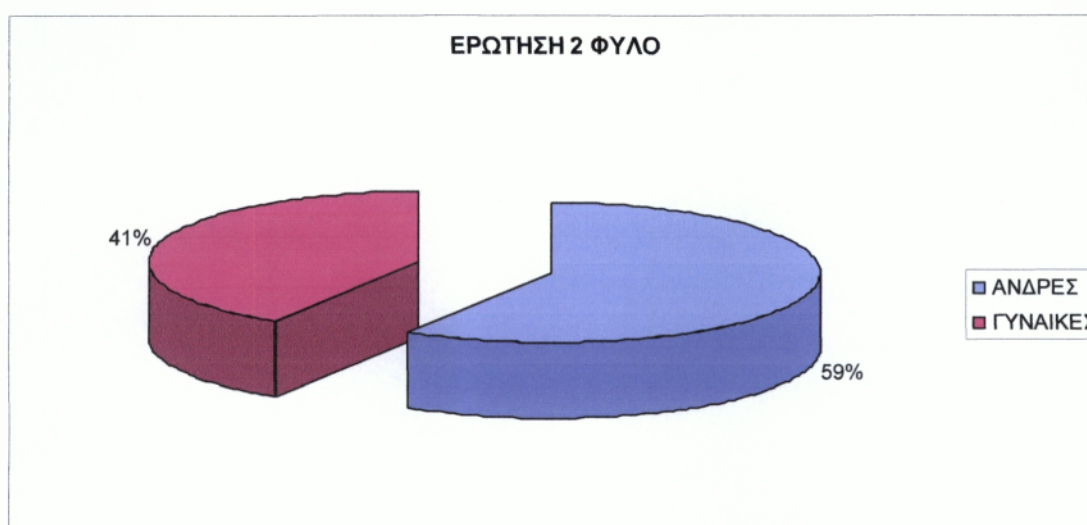
**ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 14**

### 2.1.2.ΕΡΩΤΗΣΗ 2: Φύλο ερωτώμενου

Το γράφημα 16 απεικονίζει το φύλο των ερωτώμενων αιρετών προσώπων. Απάντησαν 34 άτομα και τα αποτελέσματα έχουν ως εξής:

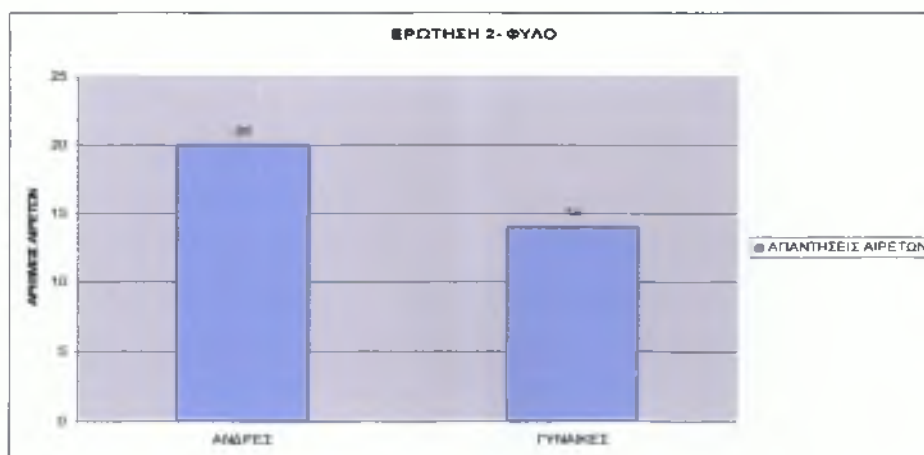
ΠΙΝΑΚΑΣ 15

ΕΡΩΤΗΣΗ 2 - ΦΥΛΟ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
ΑΝΔΡΕΣ	20	59%
ΓΥΝΑΙΚΕΣ	14	41%
	34	100%



ΓΡΑΦΗΜΑ 16

Παρατηρούμε ότι το ποσοστό για τους άνδρες είναι 59% ενώ για τις γυναίκες 41%. Υπάρχει διαφορά 18% στα δύο φύλα. Από το δείγμα του πληθυσμού που ερευνήθηκε 20 αιρετά πρόσωπα ήταν άντρες και 14 γυναίκες.



ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 17

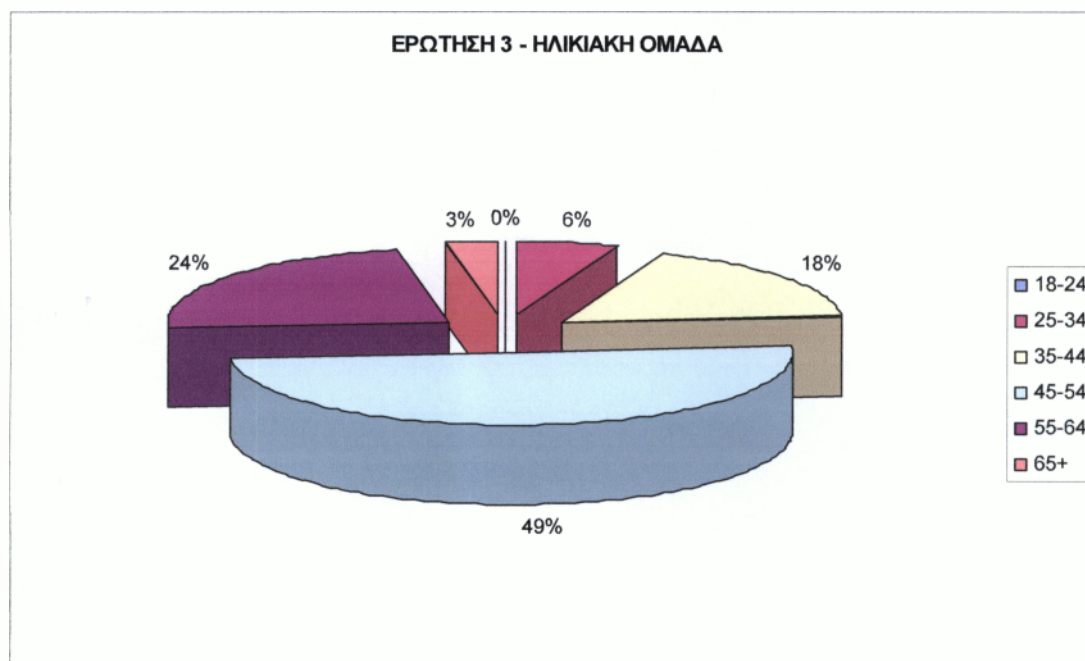


### 2.1.3.ΕΡΩΤΗΣΗ 3: Ηλικιακή ομάδα

Το δείγμα που ερευνήθηκε αποτελείται κατά 6% από άτομα στην ηλικία 25-34, 18% στην ηλικιακή ομάδα 35-44, 49% στην ηλικιακή ομάδα 45-54, 24 % στην ηλικιακή ομάδα 55-64 και 3 % είναι 65 ετών και άνω.

ΠΙΝΑΚΑΣ 18

ΕΡΩΤΗΣΗ 3 - ΗΛΙΚΙΕΣ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
18-24	0	0%
25-34	2	6%
35-44	6	18%
45-54	17	50%
55-64	8	24%
65+	1	3%
	34	100%



ΓΡΑΦΗΜΑ 19

Ειδικότερα τα αποτελέσματα κατανέμονται ως εξής:



**ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 20**

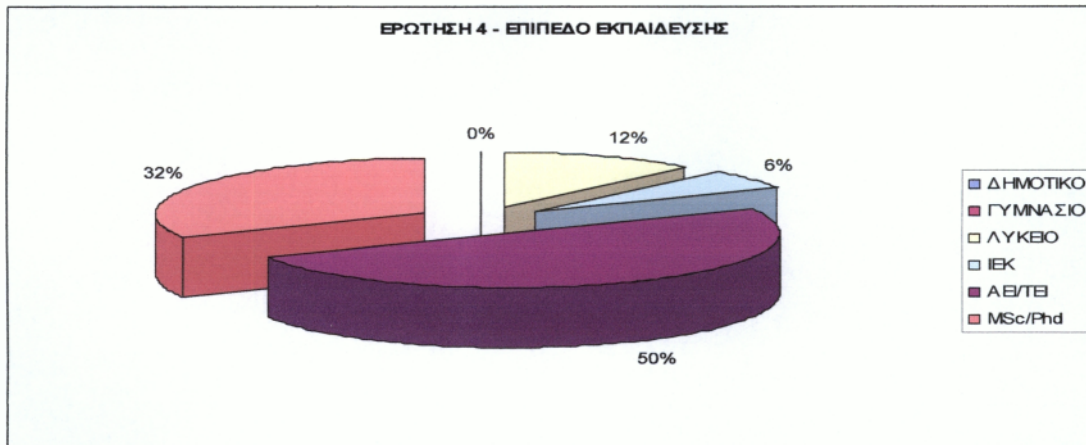
Παρατηρούμε ότι στην ηλικιακή ομάδα των 45-54 παρατηρείται η μεγαλύτερη συγκέντρωση δείγματος, με 17 άτομα ενώ στην ηλικιακή ομάδα 18-24 δεν υπάρχει κανένας υποψήφιος.

#### **2.1.4. ΕΡΩΤΗΣΗ 4 : Επίπεδο εκπαίδευσης**

Η μεγαλύτερη συγκέντρωση του δείγματος στον τομέα της εκπαίδευσης κατανεμήθηκε στην κατηγορία ΑΕΙ-ΤΕΙ με ποσοστό 50 %. Το υπόλοιπο μισό του δείγματος μοιράστηκε στις άλλες ομάδες. Είναι χαρακτηριστικό ότι τα αιρετά πρόσωπα στον Δήμο Αθηναίων έχουν επίπεδο εκπαίδευσης που ξεκινάει από την κατηγορία Λύκειο και όχι χαμηλότερα.

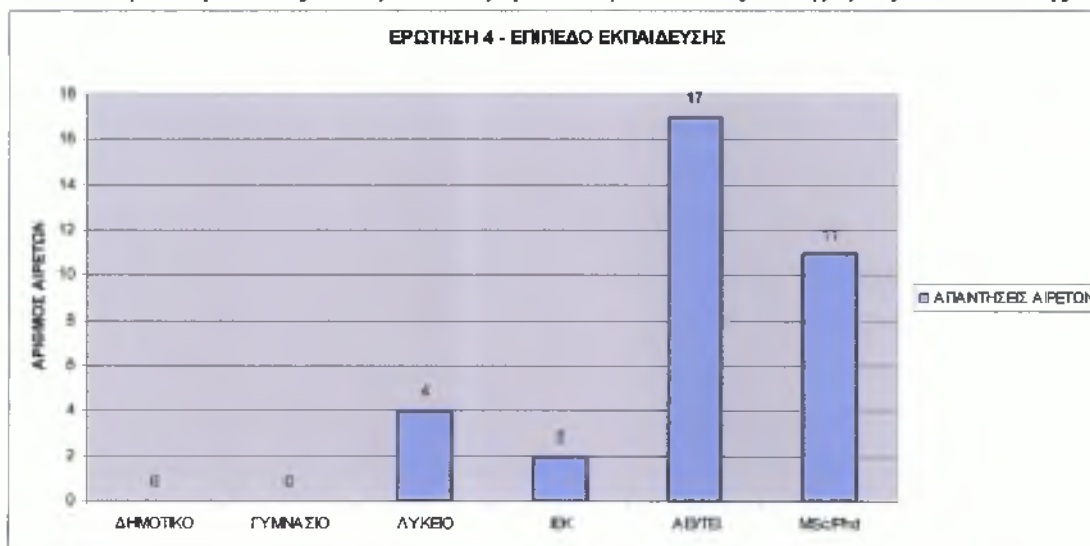
**ΠΙΝΑΚΑΣ 21**

ΕΡΩΤΗΣΗ 4 - ΕΠΙΠΕΔΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
ΔΗΜΟΤΙΚΟ	0	0%
ΓΥΜΝΑΣΙΟ	0	0%
ΛΥΚΕΙΟ	4	12%
ΙΕΚ	2	6%
ΑΕΙ/ΤΕΙ	17	50%
MSc/Phd	11	32%
	34	100%



**ΓΡΑΦΗΜΑ 22**

Ειδικότερα παρουσιάζεται η κατανομή των αιρετών στις κατηγορίες εκπαίδευσης.



**ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 23**

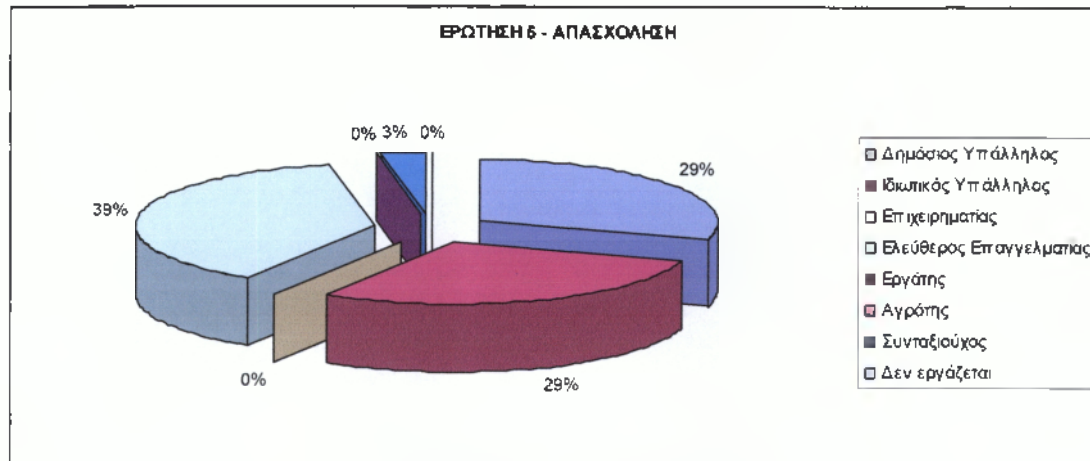
### 2.1.5. ΕΡΩΤΗΣΗ 5: Απασχόληση

Η επόμενη κατηγορία παρουσιάζει την απασχόληση των αιρετών του Δήμου της Αθήνας μέχρι και πριν την πρόσφατη ή πρώτη εκλογή τους.

Διαπιστώνουμε ότι η πλειοψηφία των αιρετών με ποσοστό 39% εμφανίζεται να απασχολούνται ως ελεύθεροι επαγγελματίες. Σε ίσο ποσοστό 29 % εκφράζονται οι ιδιωτικοί και οι δημόσιοι υπάλληλοι. Ένα πολύ μικρό ποσοστό της τάξης του 3% αφορά την κατηγορία των Συνταξιούχων. Ειδικότερα στο δείγμα παρουσιάστηκε η εξής κατανομή στις κατηγορίες απασχόλησης :

ΠΙΝΑΚΑΣ 24

ΕΡΩΤΗΣΗ 5 - Απασχόληση	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
Δημόσιος Υπάλληλος	10	29%
Ιδιωτικός Υπάλληλος	10	29%
Επιχειρηματίας	0	0%
Ελεύθερος Επαγγελματίας	13	39%
Εργάτης	0	0%
Αγρότης	0	0%
Συνταξιούχος	1	3%
Δεν εργάζεται	0	0%
	34	100%



ΓΡΑΦΗΜΑ 25



ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 26

### **2.1.6. ΕΡΩΤΗΣΗ 6: Προηγούμενη συμμετοχή σε αιρετά όργανα διακυβέρνησης**

Οι δημοτικοί σύμβουλοι ερωτήθηκαν για την συμμετοχή τους στο παρελθόν σε αιρετά όργανα διακυβέρνησης και ελήφθησαν τα εξής αποτελέσματα:

**ΠΙΝΑΚΑΣ 27**

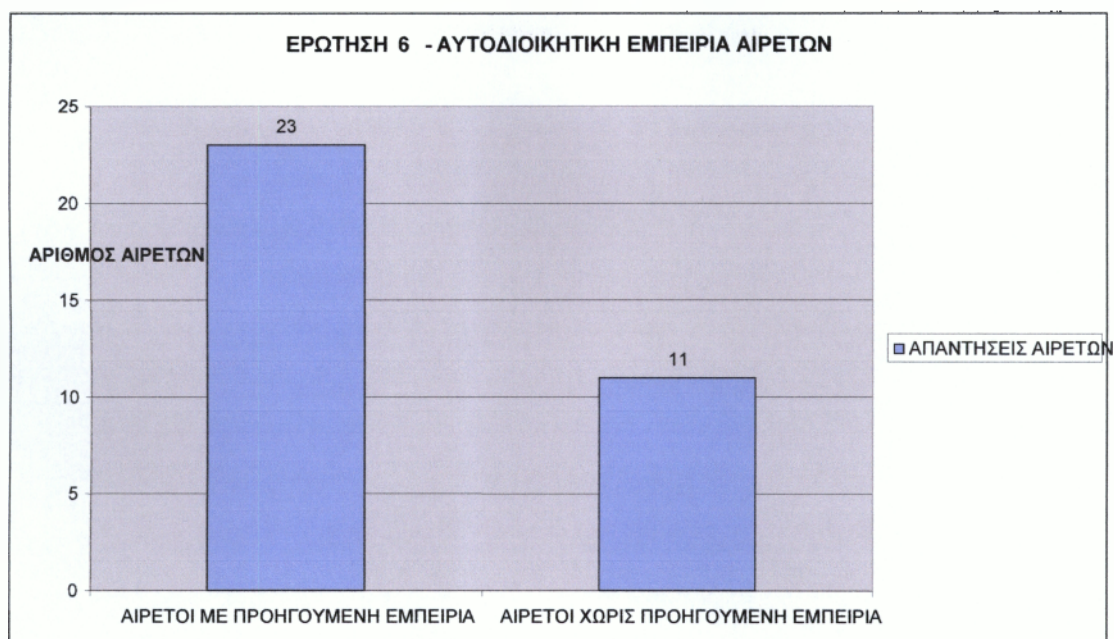
<b>ΕΡΩΤΗΣΗ 6 - ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΕΜΠΕΙΡΙΑ ΑΙΡΕΤΩΝ</b>	<b>ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ</b>	<b>ΠΟΣΟΣΤΟ</b>
<b>ΑΙΡΕΤΟΙ ΜΕ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗ ΕΜΠΕΙΡΙΑ</b>	<b>23</b>	<b>68%</b>
<b>ΑΙΡΕΤΟΙ ΧΩΡΙΣ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗ ΕΜΠΕΙΡΙΑ</b>	<b>11</b>	<b>32%</b>
<b>ΑΙΡΕΤΟΙ ΠΟΥ ΑΠΑΝΤΗΣΑΝ ΣΤΗΝ ΕΡΕΥΝΑ</b>	<b>34</b>	<b>100%</b>



**ΓΡΑΦΗΜΑ 28**

Σε ποσοστό 68 % οι αιρετοί του Δήμου της Αθήνας έχουν εμπειρία ενώ ένα ποσοστό της τάξης του 32% είναι άπειρο.

Ειδικότερα η αυτοδιοικητική εμπειρία των αιρετών του Δήμου της Αθήνας αποτυπώνεται στο παρακάτω διάγραμμα.



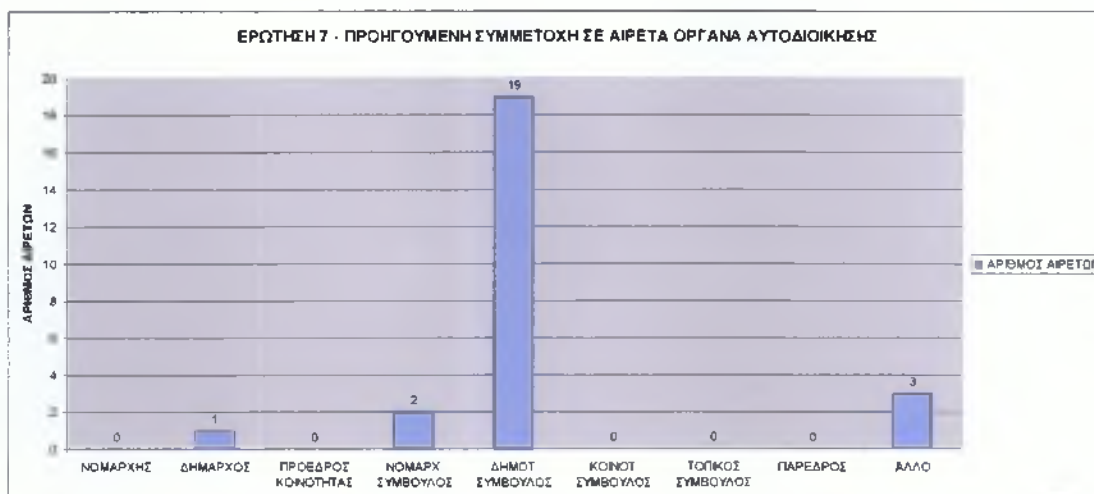
**ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 29**

Από το διάγραμμα (29) βλέπουμε ότι υπάρχουν 23 αιρετοί του δείγματος που έχουν αποκτήσει προηγούμενη αυτοδιοικητική εμπειρία ενώ 11 αιρετοί απάντησαν πως είναι άπειροι.

Η κατανομή σε αιρετές θέσεις για τους δημοτικούς συμβούλους που απάντησαν θετικά φαίνεται από τον παρακάτω πίνακα (30) και το διάγραμμα (31).

**ΠΙΝΑΚΑΣ 30**

ΕΡΩΤΗΣΗ 7 - ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΑΙΡΕΤΑ ΟΡΓΑΝΑ ΑΥΤ/ΣΗΣ, ΩΣ:	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΙΡΕΤΩΝ
ΝΟΜΑΡΧΗΣ	0
ΔΗΜΑΡΧΟΣ	1
ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ	0
ΝΟΜΑΡΧ. ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ	2
ΔΗΜΟΤ. ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ	19
ΚΟΙΝΟΤ. ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ	0
ΤΟΠΙΚΟΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ	0
ΠΑΡΕΔΡΟΣ	0
ΆΛΛΟ	3



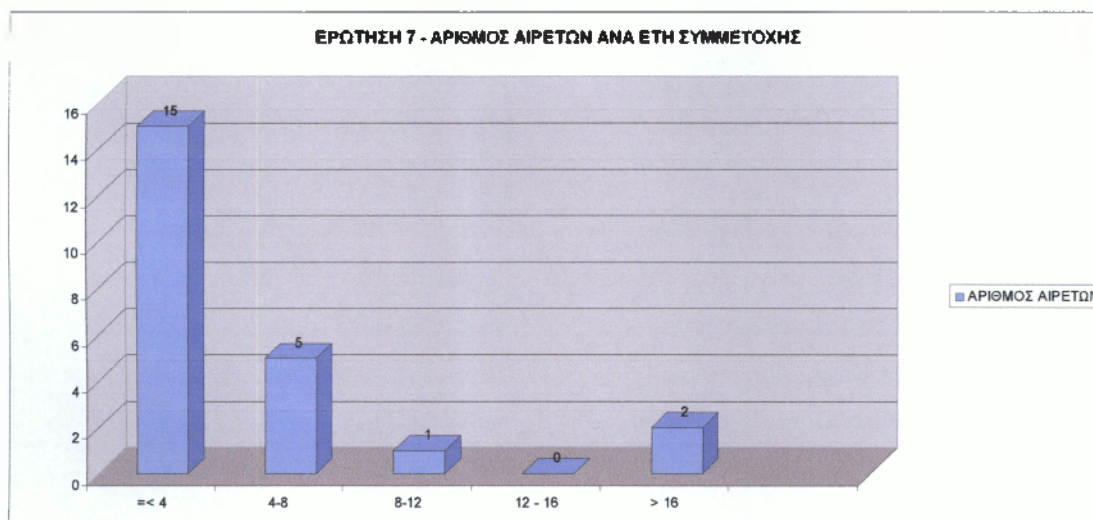
**ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 31**

Παρατηρούμε ότι από τους 23 που απάντησαν θετικά για συμμετοχή σε αιρετά όργανα αυτοδιοίκησης οι 19 εμφανίζονται να έχουν υπάρξει δημοτικοί σύμβουλοι. Ένας αιρετός έχει υπάρξει δήμαρχος και 2 νομαρχιακοί σύμβουλοι. Στην κατηγορία «ΑΛΛΟ» απάντησαν θετικά 3 άτομα. Στην κατηγορία υπάγονται θέσεις όπως αντιδήμαρχος, πρόεδρος δημοτικού διαμερισμάτος.

Ο πίνακας (32) και το διάγραμμα (33) παρουσιάζουν την χρονική έκταση συμμετοχής των αιρετών στα όργανα αυτοδιοίκησης. Φαίνεται πως οι περισσότεροι δημοτικοί σύμβουλοι έχουν εμπειρία το περισσότερο έως 4 έτη. Ακολουθούν αυτοί που έχουν εμπειρία ως 8 έτη (5 αιρετοί), 2 αιρετοί με εμπειρία άνω των 16 ετών και μόλις 1 αιρετός με εμπειρία από 8 – 12 έτη.

**ΠΙΝΑΚΑΣ 32**

ΕΤΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΙΡΕΤΩΝ
=< 4	15
4-8	5
8-12	1
12 - 16	0
> 16	2
<b>ΣΥΝΟΛΟ</b>	<b>23</b>



**ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 33**

**2.1.7. ΕΡΩΤΗΣΗ 8: Συμμετοχή των αιρετών στο Κοινοβούλιο ή σε θέσεις ευθύνη στο Δημόσιο Τομέα**

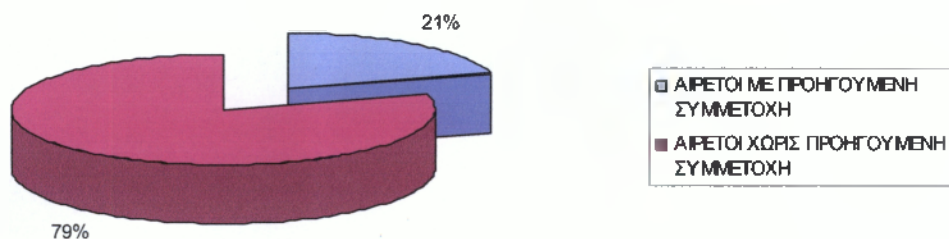
Οι αιρετοί του Δήμου της Αθήνας σε ποσοστό 79% (27 άτομα) δεν έχουν προηγούμενη συμμετοχή στο Κοινοβούλιο ή σε θέσεις ευθύνης στο Δημόσιο Τομέα ενώ μόνο ένα ποσοστό 21% (7 άτομα) απάντησε θετικά.

**ΠΙΝΑΚΑΣ 34**

<b>ΕΡΩΤΗΣΗ 8 - ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΑΙΡΕΤΩΝ ΣΤΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ Ή ΣΕ ΘΕΣΕΙΣ ΕΥΘΥΝΗΣ ΣΤΟ ΔΗΜΟΣΙΟ ΤΟΜΕΑ</b>	<b>ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ</b>	<b>ΠΟΣΟΣΤΟ</b>
<b>ΑΙΡΕΤΟΙ ΜΕ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ</b>	<b>7</b>	<b>21%</b>
<b>ΑΙΡΕΤΟΙ ΧΩΡΙΣ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ</b>	<b>27</b>	<b>79%</b>
<b>ΣΥΝΟΛΟ</b>	<b>34</b>	<b>100%</b>

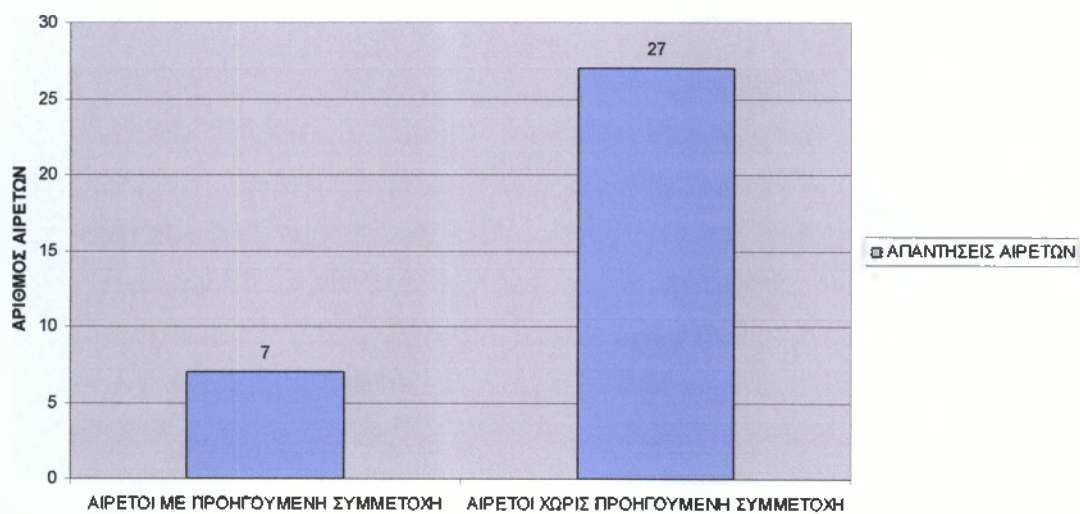


**ΕΡΩΤΗΣΗ 8 - ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΑΙΡΕΤΩΝ ΣΤΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ Ή ΣΕ ΘΕΣΕΙΣ ΕΥΘΥΝΗΣ ΣΤΟ ΔΗΜΟΣΙΟ ΤΟΜΕΑ**



**ΓΡΑΦΗΜΑ 35**

**ΕΡΩΤΗΣΗ 8 - ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΑΙΡΕΤΩΝ ΣΤΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ Ή ΣΕ ΘΕΣΕΙΣ ΕΥΘΥΝΗΣ ΣΤΟ ΔΗΜΟΣΙΟ ΤΟΜΕΑ**



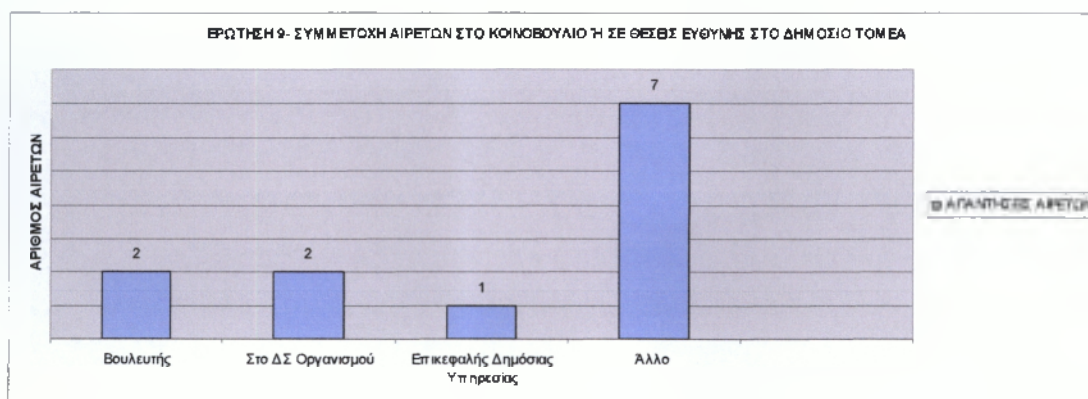
**ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 36**

**2.1.8. ΕΡΩΤΗΣΗ 9: Συμμετοχή των αιρετών στο κοινοβούλιο ή σε θέσεις ευθύνης στον δημόσιο τομέα**

Από τους αιρετούς που δήλωσαν ότι υπάρχει συμμετοχή τους στο παρελθόν σε θέσεις ευθύνης ή στο Κοινοβούλιο, 2 δήλωσαν ότι υπήρξαν βουλευτές, 2 στο ΔΣ οργανισμού, 1 επικεφαλής δημόσιας υπηρεσίας και 7 σε άλλες θέσεις ευθύνης. Στην κατηγορία «ΑΛΛΟ» υπάρχουν θέσεις όπως διευθυντής υπουργικού γραφείου, ευρωβουλευτής, πολιτευτής, εκπρόσωπος τύπου οργανισμού, πρόεδρος ιδρύματος αστέγων, μέλος επιτροπής οικονομικού ελέγχου, αντιπρόεδρος δημοσίου νοσοκομείου.

**ΠΙΝΑΚΑΣ 37**

ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΑΙΡΕΤΩΝ ΣΤΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ Ή ΣΕ ΘΕΣΕΙΣ ΕΥΘΥΝΗΣ ΣΤΟ ΔΗΜΟΣΙΟ ΤΟΜΕΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΙΡΕΤΩΝ
Βουλευτής	2
Στο ΔΣ Οργανισμού	2
Επικεφαλής Δημόσιας Υπηρεσίας	1
Άλλο	7

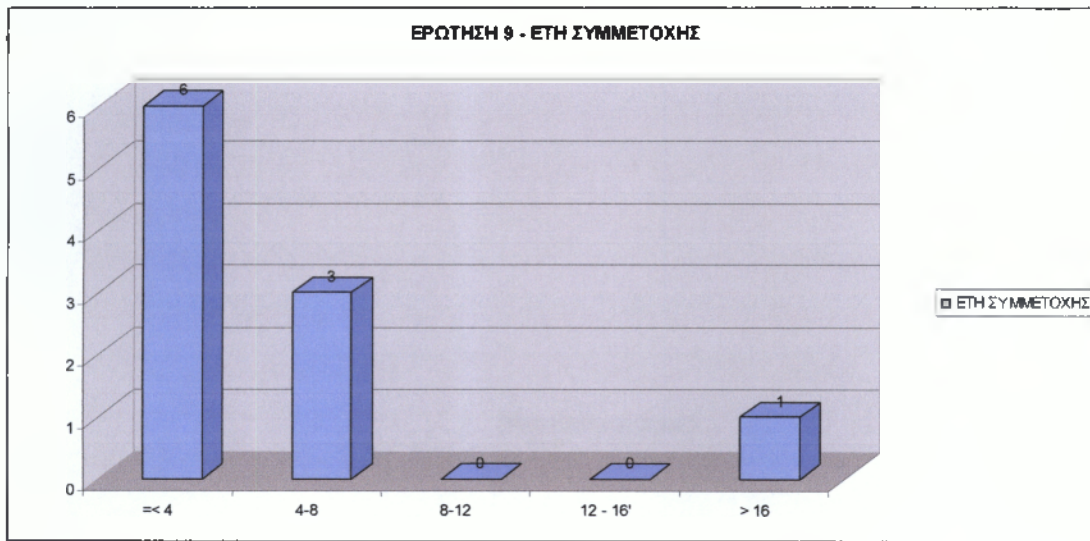


**ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 38**

Στα έτη συμμετοχής στον πίνακα 39 και το διάγραμμα 40 βλέπουμε ότι 6 αιρετά πρόσωπα είχαν συμμετοχή σε θέσεις ευθύνης στο Δημόσιο Τομέα ή στο Κοινοβούλιο έως και 4 χρόνια, 3 αιρετοί είχαν από 8 έως 4 χρόνια και 1 αιρετός από 16 χρόνια και πάνω.

**ΠΙΝΑΚΑΣ 39**

<b>ΕΤΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ</b>	<b>ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΙΡΕΤΩΝ</b>
<b>=&lt; 4</b>	<b>6</b>
<b>4-8</b>	<b>3</b>
<b>8-12</b>	<b>0</b>
<b>12 - 16'</b>	<b>0</b>
<b>&gt; 16</b>	<b>1</b>
<b>ΣΥΝΟΛΟ</b>	<b>10</b>



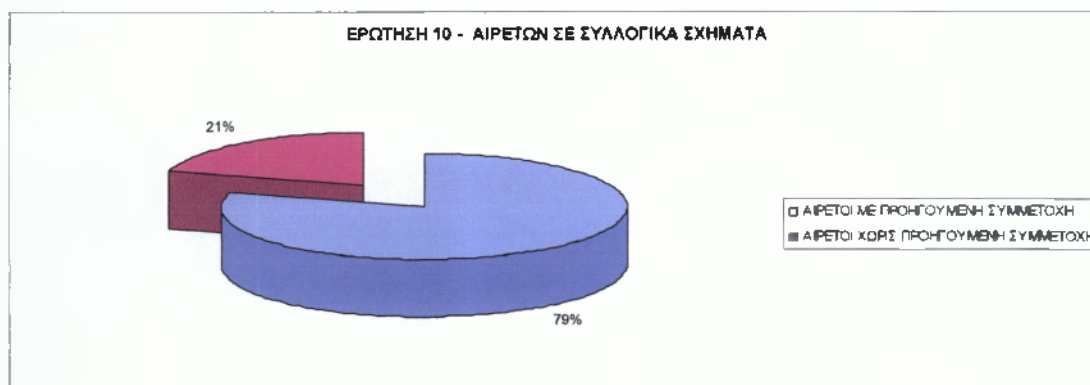
**ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 40**

### 2.1.9. ΕΡΩΤΗΣΗ 10: Συμμετογή σε συλλογικά σχήματα

Οι αιρετοί ρωτήθηκαν για την συμμετοχή τους σε συλλογικά σχήματα όπως πολιτιστικός ή περιβαλλοντικός σύλλογος, συνεταιρισμός, επιμελητήριο, επαγγελματικός σύλλογος, αθλητικός σύλλογος. Οι απαντήσεις από την έρευνα διαμορφώθηκαν ως εξής:

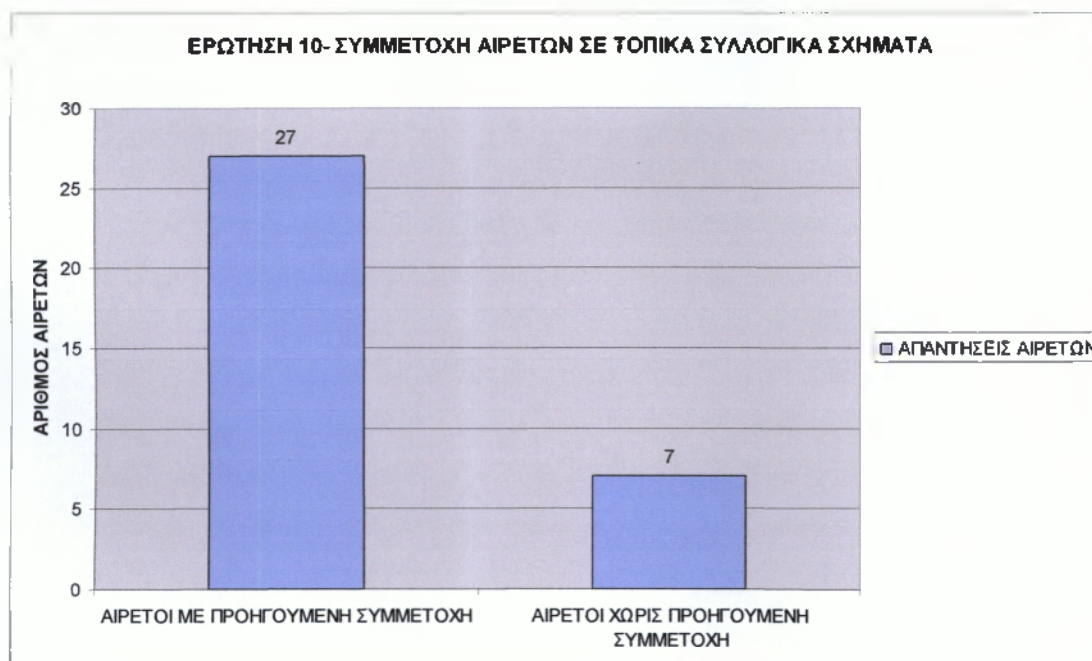
ΠΙΝΑΚΑΣ 41

ΕΡΩΤΗΣΗ 10Α-ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΑΙΡΕΤΩΝ ΣΕ ΤΟΠΙΚΑ ΣΥΛΛΟΓΙΚΑ ΣΧΗΜΑΤΑ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
ΑΙΡΕΤΟΙ ΜΕ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ	27	79%
ΑΙΡΕΤΟΙ ΧΩΡΙΣ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ	7	21%
ΣΥΝΟΛΟ	34	100%



ΓΡΑΦΗΜΑ 42

Η προηγούμενη εμπειρία σε τοπικά συλλογικά σχήματα αφορά το 79% του συνολικού δείγματος ενώ το 21% δεν έχει κάποια εμπειρία συμμετοχής. Συγκεκριμένα παρουσιάζονται στο διάγραμμα 43, 27 αιρετοί που δήλωσαν εμπειρία και 7 που δήλωσαν απειρία.



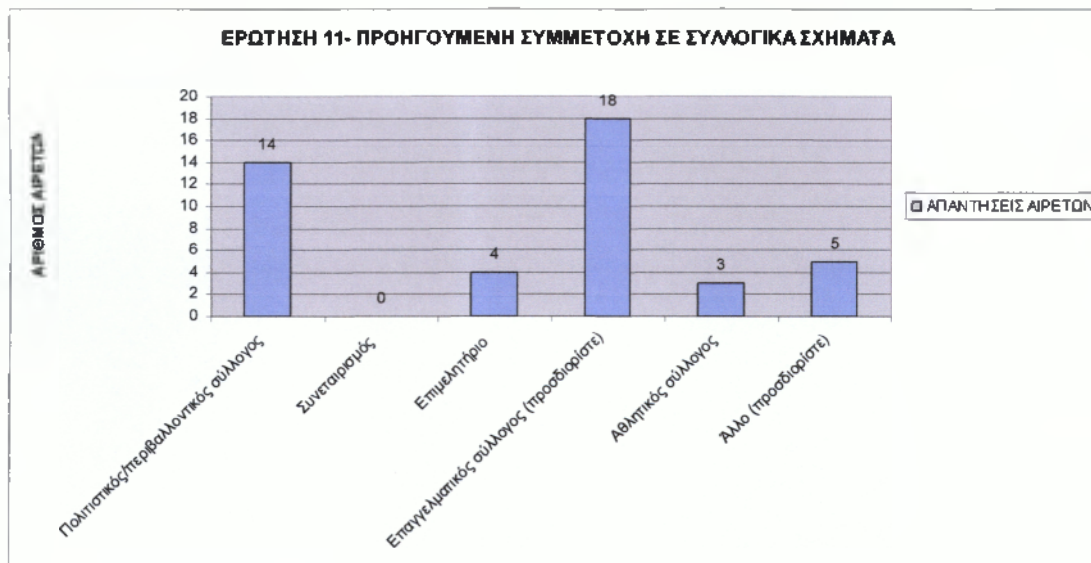
**ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 43**

Στη συνέχεια παρουσιάζονται οι αιρετοί που συμμετείχαν σε τοπικά συλλογικά σχήματα ανά κατηγορίες συλλογικών σχημάτων:

**ΠΙΝΑΚΑΣ 44**

ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΣΥΛΛΟΓΙΚΑ ΣΧΗΜΑΤΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΙΡΕΤΩΝ
Πολιτιστικός/περιβαλλοντικός σύλλογος	14
Συνεταιρισμός	0
Επιμελητήριο	4
Επαγγελματικός σύλλογος (προσδιορίστε)	18
Αθλητικός σύλλογος	3
Άλλο (προσδιορίστε)	5

Αναλυτικά σε ποιες κατηγορίες απάντησαν οι αιρετοί θετικά παρουσιάζει το διάγραμμα 45 .



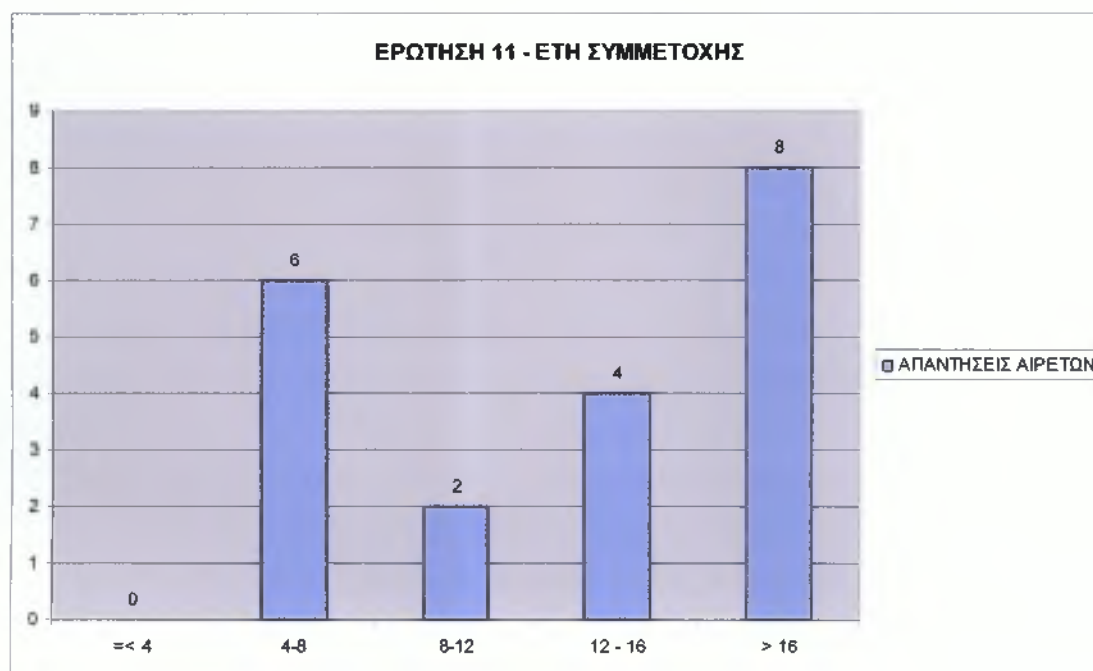
**ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 45**

Βλέπουμε 14 αιρετούς να έχουν συμμετοχή σε πολιτιστικό ή περιβαλλοντικό σύλλογο, 4 σε επιμελητήριο, 18 σε επαγγελματικούς συλλόγους, 3 σε αθλητικό σύλλογο και 5 δήλωσαν την κατηγορία «Άλλο» όπου εκεί καταγράφηκαν τα εξής: Μέλη σε κοινωνικά ιδρύματα γυναικείο κίνημα , σοσιαλιστικά κινήματα, συνδικαλιστικά όργανα, μη κυβερνητικές οργανώσεις.

Στη συνέχεια στα έτη συμμετοχής στον πίνακα 46 και το διάγραμμα 47, παρατηρούμε ότι η συμμετοχή ξεκινάει από τα 4 έτη το λιγότερο, με 6 αιρετούς να έχουν εμπειρία από 4 έως 8 έτη. Η ανώτερη συμμετοχή παρατηρείται από 8 αιρετούς με πάνω από 16 έτη συμμετοχής σε συλλογικά σχήματα.

**ΠΙΝΑΚΑΣ 46**

ΕΤΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΙΡΕΤΩΝ
=< 4	0
4-8	6
8-12	2
12 - 16	4
> 16	8
<b>ΣΥΝΟΛΟ</b>	<b>20</b>



**ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 47**

### 2.1.10. ΕΡΩΤΗΣΗ 12 : Τα κίνητρα συμμετοχής στις δημοτικές εκλογές

Οι αιρετοί κλήθηκαν να ιεραρχήσουν μια σειρά κριτηρίων συμμετοχής τους στις δημοτικές εκλογές βάσει της προτεραιότητας επιλογής τους.

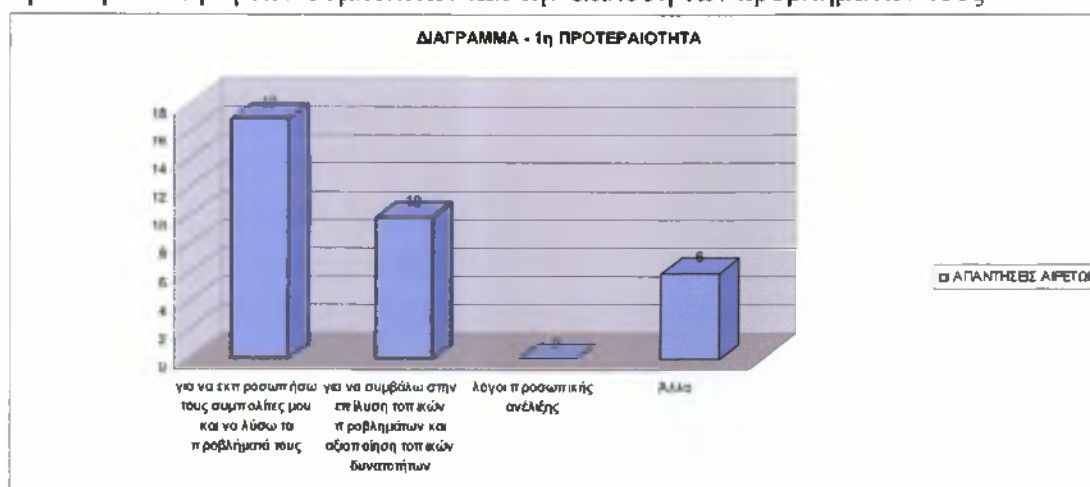
Τα κριτήρια αυτά ήταν:

- για να εκπροσωπήσω τους συμπολίτες μου και λύσω τα προβλήματά τους
- για να συμβάλω στην επίλυση τοπικών προβλημάτων και αξιοποίηση τοπικών δυνατοτήτων
- λόγοι προσωπικής ανέλιξης
- άλλο

ΠΙΝΑΚΑΣ 48

ΕΡΩΤΗΣΗ 12 - ΚΙΝΗΤΡΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΣΤΙΣ ΔΗΜΟΤΙΚΕΣ ΕΚΛΟΓΕΣ	1η ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ			
	1	2	3	4
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ				
για να εκπροσωπήσω τους συμπολίτες μου και να λύσω τα προβλήματά τους	17	6	1	0
για να συμβάλω στην επίλυση τοπικών προβλημάτων και αξιοποίηση τοπικών δυνατοτήτων	10	15	2	0
λόγοι προσωπικής ανέλιξης	0	1	6	1
Άλλο	6	2	4	0

Όπως φαίνεται στον πίνακα 48 και στο διάγραμμα 49, οι απαντήσεις που καταχωρήθηκαν στα ερωτηματολόγια έδειξαν ως πρώτη προτεραιότητα των αιρετών την εκπροσώπηση των συμπολιτών και την επίλυση των προβλημάτων τους



ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 49



Στη συνέχεια δεύτερη προτεραιότητα κρίθηκε η συμβολή στην επίλυση τοπικών προβλημάτων και αξιοποίηση τοπικών δυνατοτήτων. (διάγραμμα 50)



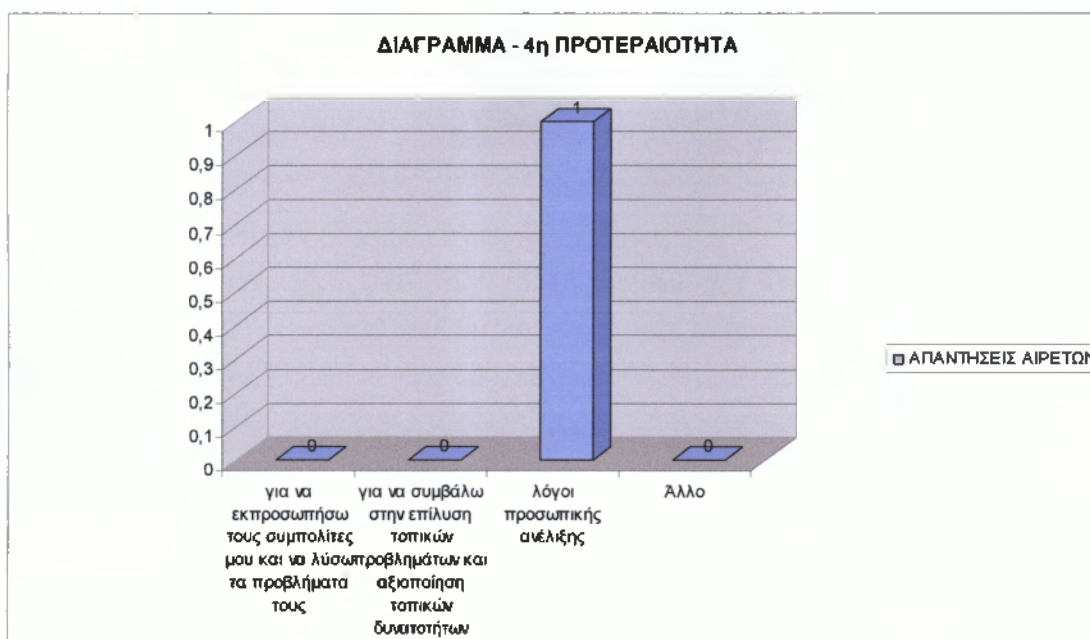
**ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 50**

Τρίτη προτεραιότητα ήταν οι λόγοι προσωπικής ανέλιξης. (διάγραμμα 51)



**ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 51**

Τέλος τέταρτος λόγος ήταν οι λόγοι προσωπικής ανέλιξης.

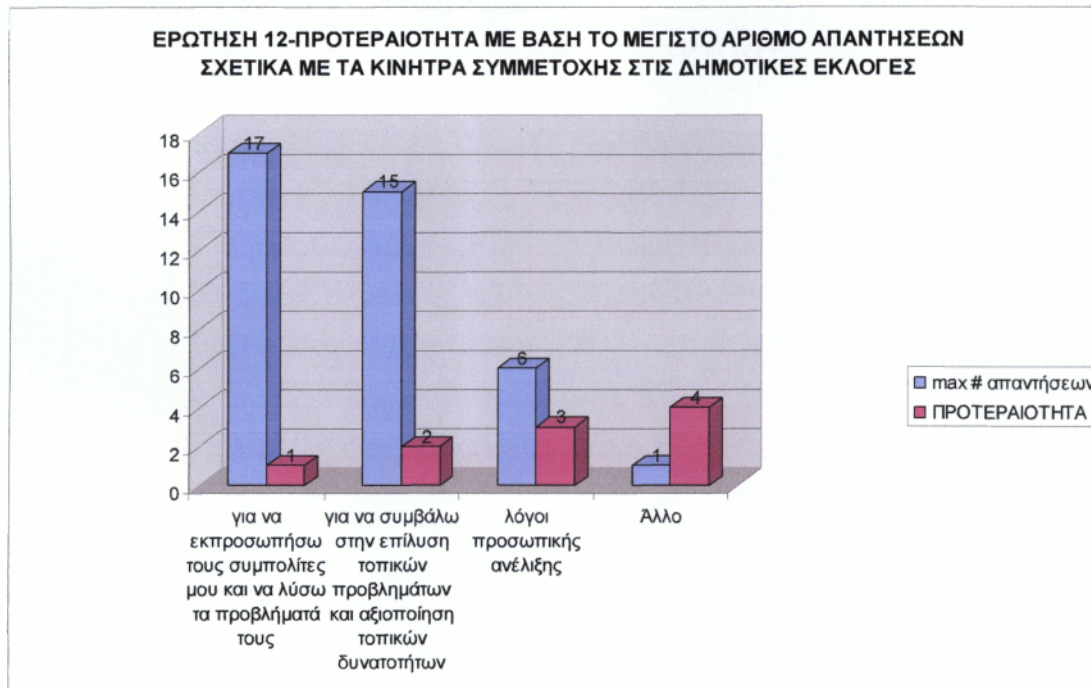


**ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 52**

**ΠΙΝΑΚΑΣ 53**

ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ	ΚΙΝΗΤΡΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΣΤΙΣ ΔΗΜΟΤΙΚΕΣ ΕΚΛΟΓΕΣ	max # απαντήσεων
1	για να εκπροσωπήσω τους συμπολίτες μου και να λύσω τα προβλήματά τους	17
2	για να συμβάλω στην επίλυση τοπικών προβλημάτων και αξιοποίηση τοπικών δυνατοτήτων	15
3	λόγοι προσωπικής ανέλιξης	6
4	Άλλο	1

Παρατηρούμε ότι ο βασικότερος λόγος συμμετοχής είναι η εκπροσώπηση του κοινωνικού συνόλου και η επίλυση των προβλημάτων.



**ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 54**

Στην κατηγορία «Άλλο» καταγράφηκαν απόψεις όπως: η ανυπόφορη κατάσταση της πόλης μας, ενεργός πολίτης, αίσθηση ευθύνης, συμμετοχή στις δημοτικές εκλογές για προσφορά ειδικών γνώσεων και εμπειρίας σε τεχνικά θέματα, προκειμένου να αντιμετωπιστεί η πολιτική κατάσταση, για την συμβολή στην παρέμβαση των κοινωνικών κινήματων στους κοινωνικούς θεσμούς, η εκπροσώπηση του νοσηλευτικού χώρου και ανάδειξη του επαγγέλματος, η δημιουργία ισχυρής αντικαπιταλιστικής αριστεράς, η καταπολέμηση του ρατσισμού, η συμβολή στο συλλογικό αγώνα ενάντια στην πολιτική κεφαλαίου της ΕΕ, η ανάδειξη του ρόλου της τοπικής αυτοδιοίκησης, η διεκδίκηση άλλου δρόμου ανάπτυξης που φέρνει τις ανάγκες του εργαζόμενου στο προσκύνιο, και η απαράδεκτη όλων των απόψεων «κατά τύχη».

## 2.2. ΤΜΗΜΑ Β. Θεσμικό Πλαίσιο Α΄βάθμιας Αυτοδιοίκησης

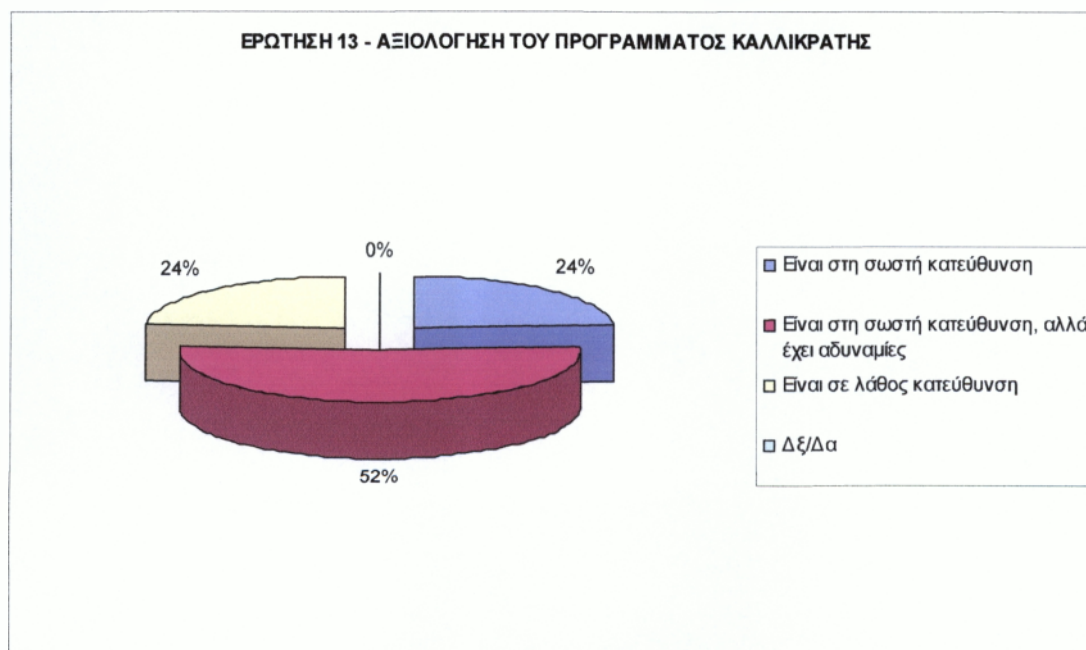
### **B.1 Γενική αξιολόγηση του προγράμματος Καλλικράτης για το Δήμο της Αθήνας**

#### 2.2.1 ΕΡΩΤΗΣΗ 13: Αξιολόγηση προγράμματος Καλλικράτης

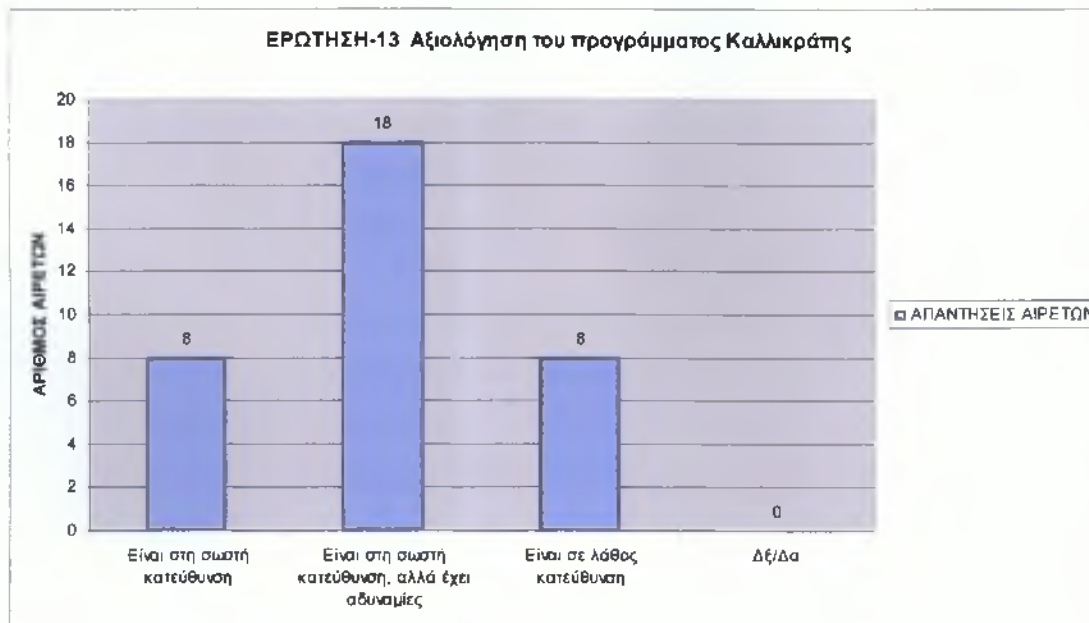
Το δείγμα του πληθυσμού ρωτήθηκε για την κρίση του νέου θεσμικού πλαισίου και τα αποτελέσματα ήταν τα εξής:

**ΠΙΝΑΚΑΣ 55**

<b>ΕΡΩΤΗΣΗ 13 - Αξιολόγηση του προγράμματος Καλλικράτης</b>	<b>ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ</b>	<b>ΠΟΣΟΣΤΟ</b>
Είναι στη σωστή κατεύθυνση	8	24%
Είναι στη σωστή κατεύθυνση, αλλά έχει αδυναμίες	18	52%
Είναι σε λάθος κατεύθυνση	8	24%
Δξ/Δα	0	0%
<b>Σύνολο</b>	<b>34</b>	<b>100%</b>



**ΓΡΑΦΗΜΑ 56**



**ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 57**

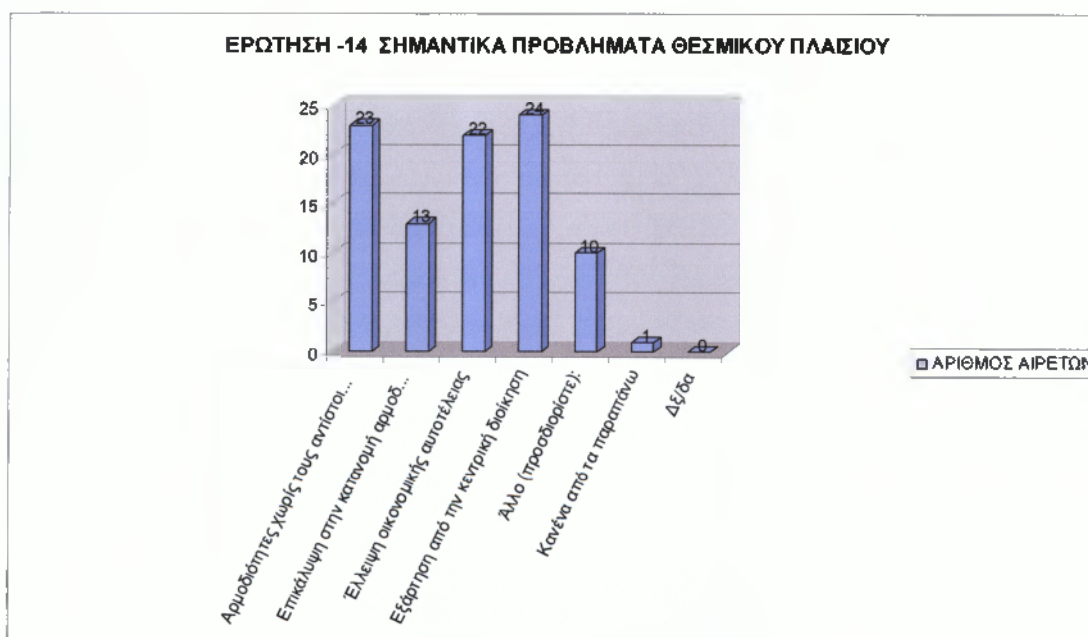
Βλέπουμε ότι ποσοστό 52% που αναλογεί σε 18 αιρετούς πιστεύουν ότι το πρόγραμμα Καλλικράτης είναι μεν στη σωστή κατεύθυνση, αλλά έχει αδυναμίες. Ποσοστό 24%, δηλαδή 8 αιρετοί, πιστεύουν ότι το πρόγραμμα είναι σε λάθος κατεύθυνση. Ίσο ποσοστό 24 % πιστεύει ότι είναι σε σωστή κατεύθυνση.

### **2.2.2 ΕΡΩΤΗΣΗ 14: Σημαντικά προβλήματα θεσμικού πλαισίου**

Η έρευνα έδειξε πως οι αιρετοί πιστεύουν πως το πιο σημαντικό πρόβλημα του νέου θεσμικού πλαισίου είναι η εξάρτηση από την κεντρική διοίκηση. Στη συνέχεια σημαντικό πρόβλημα φαίνεται να είναι οι αρμοδιότητες του προγράμματος που δεν ανταποκρίνονται στους πόρους. Τρίτο σημαντικό πρόβλημα αναδείχθηκε η έλλειψη οικονομικής αυτοτέλειας και ακολουθούν η επικάλυψη στην κατανομή αρμοδιοτήτων και η κατηγορία «άλλο». Στην κατηγορία «άλλο» εκφράστηκαν απόψεις που αφορούν τις αποκεντρωτικές λειτουργίες του νόμου οι οποίες δεν ανταποκρίνονται στο υπάρχον προσωπικό, την ταύτιση της πολιτικής του Καλλικράτη με αυτήν της κεντρικής εξουσίας και ειδικότερα της κυβερνήσεως, τις απολύσεις προσωπικού, την μεταβατική περίοδο του προγράμματος, τις γενικότερες οικονομικές συγκυρίες της χώρας, τον αφανισμό της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, την γραφειοκρατική αντίληψη του νόμου, την έλλειψη δημοκρατίας, την προώθηση στην ιδιωτικοποίηση υπηρεσιών και την κατάρρευση των κοινωνικών υπηρεσιών και λειτουργιών του Δήμου.

**ΠΙΝΑΚΑΣ 58**

ΕΡΩΤΗΣΗ 14 – ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΘΕΣΜΙΚΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΙΡΕΤΩΝ
Αρμοδιότητες χωρίς τους αντίστοιχους πόρους	23
Επικάλυψη στην κατανομή αρμοδιοτήτων μεταξύ δήμων και περιφέρειας	13
Έλλειψη οικονομικής αυτοτέλειας	22
Εξάρτηση από την κεντρική διοίκηση	24
Άλλο (προσδιορίστε):	10
Κανένα από τα παραπάνω	1
Δε/δα	0



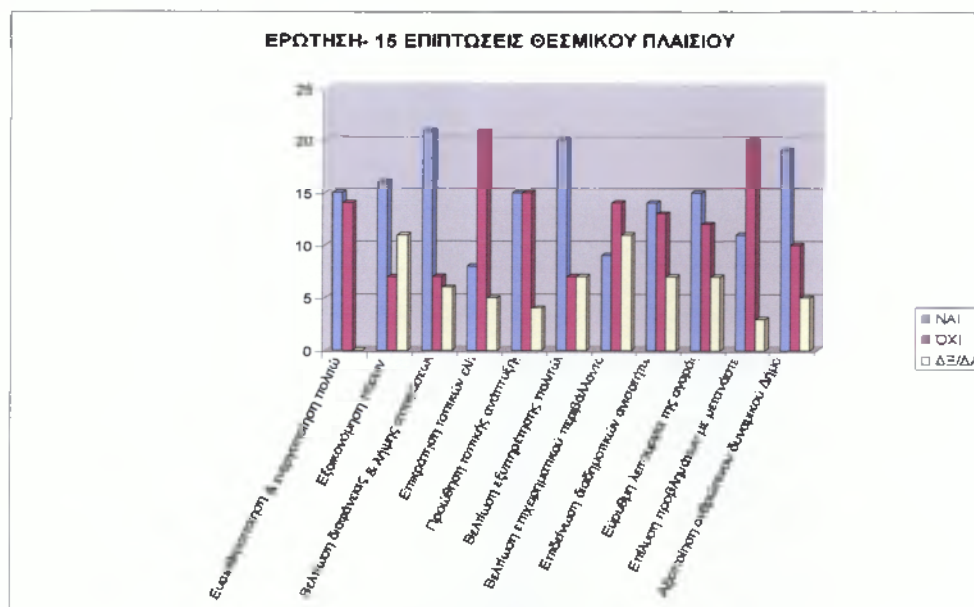
**ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 59**

### 2.2.3. ΕΡΩΤΗΣΗ 15: Επιπτώσεις θεσμικού πλαισίου

Στο διάγραμμα 61 απεικονίζονται οι απαντήσεις των αιρετών σχετικά με τις επιπτώσεις του νέου προγράμματος Α' βάθμιας αυτοδιοίκησης. Είναι ενδιαφέρον το ότι παρουσιάζονται σε ερωτήματα όπως η συμβολή και ευαισθητοποίηση των πολιτών, η προώθηση της τοπικής ανάπτυξης και η επιδείνωση των διαδημοτικών ανισοτήτων, σχεδόν ίσες απαντήσεις που εκφράζουν όμως το αντίθετο.

ΠΙΝΑΚΑΣ 60

ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΘΕΣΜΙΚΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ	ΝΑΙ	ΌΧΙ	ΔΞ/ΔΑ
Ευαισθητοποίηση & ενεργοποίηση πολιτών	15	14	0
Εξοικονόμηση πόρων	16	7	11
Βελτίωση διαφάνειας & λήψης αποφάσεων	21	7	6
Επικράτηση τοπικών ελίτ	8	21	5
Προώθηση τοπικής ανάπτυξης	15	15	4
Βελτίωση εξυπηρέτησης πολιτών	20	7	7
Βελτίωση επιχειρηματικού περιβάλλοντος	9	14	11
Επιδείνωση διαδημοτικών ανισοτήτων	14	13	7
Εύρυθμη λειτουργία της αγοράς	15	12	7
Επίλυση προβλημάτων με μετανάστες	11	20	3
Αξιοποίηση ανθρώπινου δυναμικού Δήμου	19	10	5



ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 61

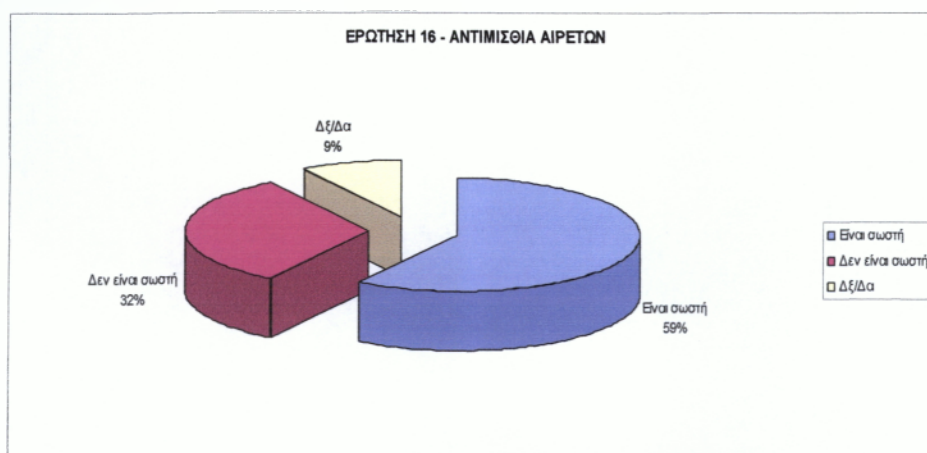
## 2.2.4. ΕΡΩΤΗΣΗ 16: Αντιμισθία αιρετών

Σύμφωνα με το νέο θεσμό, για πρώτη φορά εφαρμόζεται η αντιμισθία για Δημάρχους, Αντιδημάρχους, Προέδρους Δημοτικών Συμβουλίων γεγονός που αξιολογήθηκε από τους αιρετού που έλαβαν μέρος στην έρευνα και προέκυψαν τα εξής αποτελέσματα:

Από τα 34 αιρετά πρόσωπα που ρωτήθηκαν τα 20 αντιμετωπίζουν θετικά το μέτρο, ποσοστό 59%, 11 είναι αρνητικοί προς το νέο μέτρο, ποσοστό 32% και 3 αιρετοί, ποσοστό 9% δεν απάντησαν. Σημειώθηκαν δε απόψεις όπως «οι αντιμισθίες δεν πρέπει να δίνονται σε βάρος των υπηρεσιών του Δήμου» και «οι αντιμισθίες είναι πολύ μικρές σε σχέση με τις αποδοχές που λάμβαναν από τις εργασίες τους οι αιρετοί προηγούμενα».

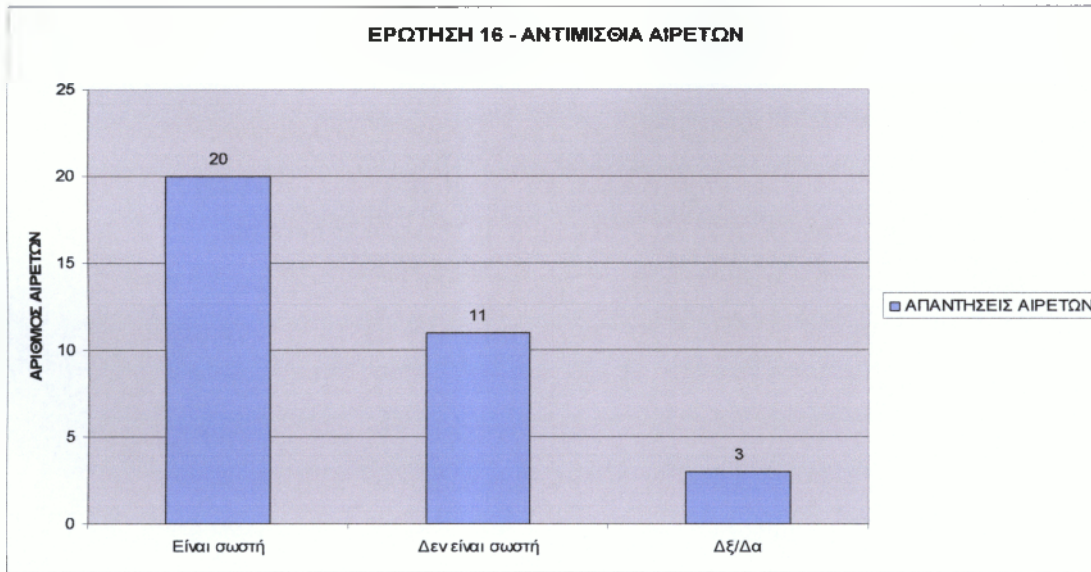
ΠΙΝΑΚΑΣ 62

ΕΡΩΤΗΣΗ 16 - ΑΝΤΙΜΙΣΘΙΑ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
	Είναι σωστή	20
Δεν είναι σωστή	11	32%
Δξ/Δα	3	9%
ΣΥΝΟΛΟ	34	100%



ΓΡΑΦΗΜΑ 63





**ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 64**

## 2.2.5 ΕΡΩΤΗΣΗ 17: Ασυμβίβαστο του Δημάρχου

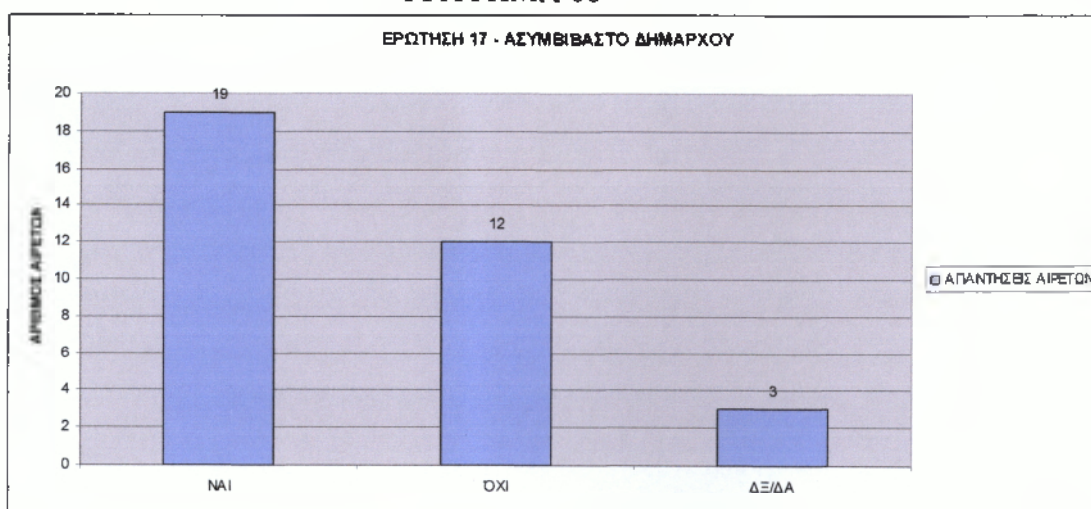
Το δείγμα ρωτήθηκε για το νέο μέτρο για το ασυμβίβαστο του Δημάρχου μεταξύ δημορχειακής και επαγγελματικής ιδιότητας και τα αποτελέσματα ήταν τα εξής: 19 αιρετοί, ποσοστό 56% συμφωνούν με το μέτρο, 12 αιρετοί, ποσοστό 35%, διαφωνούν με το μέτρο και 3 αιρετοί, ποσοστό 9%, δεν απάντησαν.

ΠΙΝΑΚΑΣ 65

ΕΡΩΤΗΣΗ 17 – Συμφωνείτε με το ασυμβίβαστο του δημάρχου (μεταξύ δημορχειακής και επαγγελματικής ιδιότητας)	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
ΝΑΙ	19	56%
ΌΧΙ	12	35%
ΔΞ/ΔΑ	3	9%
ΣΥΝΟΛΟ	34	100%



ΓΡΑΦΗΜΑ 66



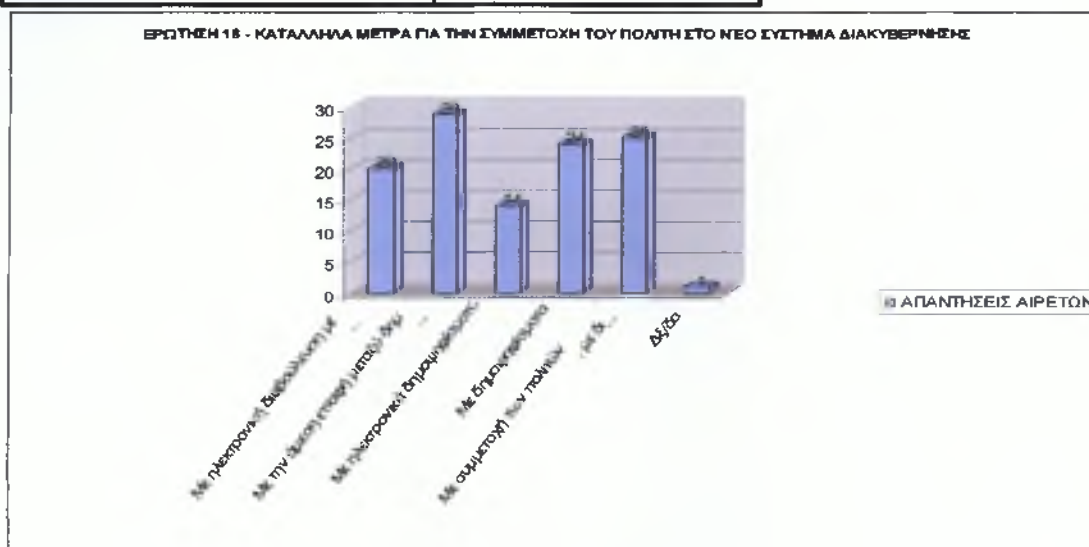
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 67

## 2.2.6. ΕΡΩΤΗΣΗ 18: Μέτρα για την συμμετοχή του πολίτη στο νέο σύστημα διακυβέρνησης

Από το ερώτημα για τα μέτρα συμμετοχής του πολίτη στο νέο θεσμό προέκυψε ότι οι δημοτικοί σύμβουλοι πιστεύουν ότι καταλληλότερο μέτρο είναι η άμεση επαφή πολίτη και δημοτικού συμβούλου. Δεύτερο σε προτίμηση μέτρο είναι η συμμετοχή των πολιτών με δικαίωμα λόγου στις δημοτικές συνεδριάσεις. Τρίτη προτίμηση οι αιρετοί δείχνουν στο δημοψήφισμα και αμέσως μετά στην ηλεκτρονική διαβούλευση. Ακολουθεί το ηλεκτρονικό δημοψήφισμα.

ΠΙΝΑΚΑΣ 68

ΕΡΩΤΗΣΗ 18 – ΚΑΤΑΛΛΗΛΑ ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ ΣΤΟ ΝΕΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΙΡΕΤΩΝ
Με ηλεκτρονική διαβούλευση μέσω διαδικτύου	20
Με την άμεση επαφή μεταξύ δημοτικών συμβούλων και πολιτών	29
Με ηλεκτρονικά δημοψηφίσματα	14
Με δημοψηφίσματα	24
Με συμμετοχή των πολιτών, με δικαίωμα λόγου, στις συνεδριάσεις του περιφερειακού συμβουλίου	25
Δε/δα	1



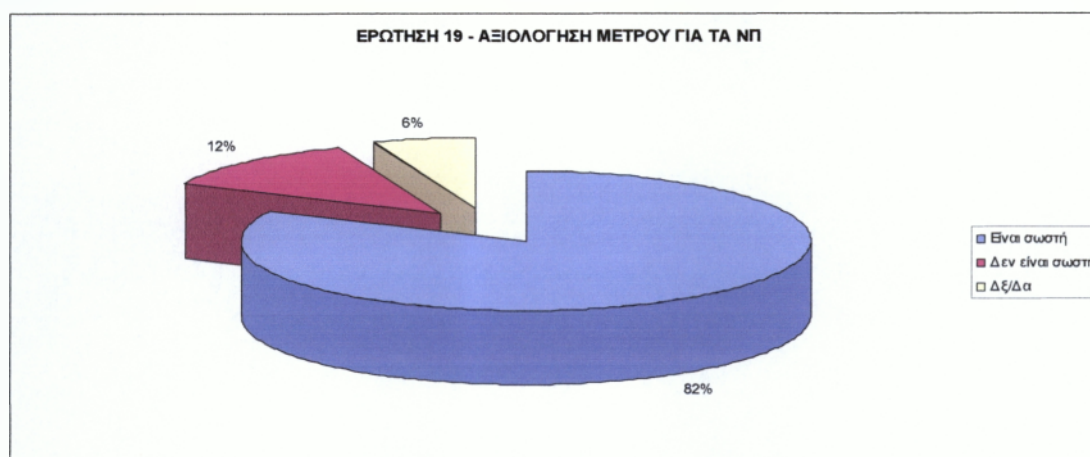
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 69

## 2.2.7. ΕΡΩΤΗΣΗ 19: Μέτρο για τον περιορισμένο αριθμό Νομικών Προσώπων

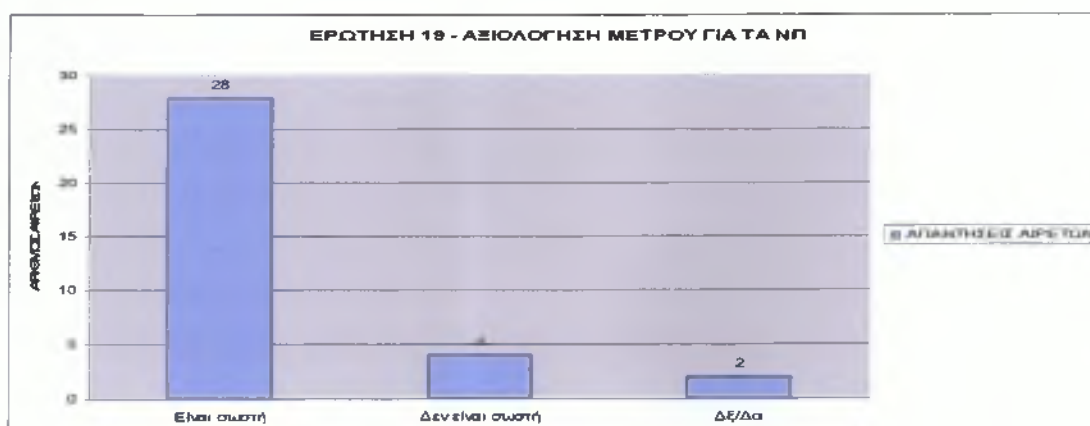
Οι αιρετοί συμφωνούν με το νέο μέτρο για περιορισμένο αριθμό ΝΠ (έως 2 ΝΠΔΔ, ένα για τους τομείς αρμοδιοτήτων κοινωνικής προστασίας, αλληλεγγύης και παιδείας και ένα για τους τομείς πολιτισμού, αθλητισμού και περιβάλλοντος<sup>14</sup>) που επιτρέπεται να συσταθούν από Δήμους σε ποσοστό 82%, δηλαδή 28 άτομα, ενώ διαφωνούν 4 άτομα, ποσοστό 12%. Ένα ποσοστό 6 %, 2 ατόμων , δεν απάντησε.

ΠΙΝΑΚΑΣ 70

ΕΡΩΤΗΣΗ 19 – Πώς αξιολογείτε το μέτρο για τον περιορισμένο αριθμό των νομικών προσώπων που επιτρέπεται να συσταθούν από τους δήμους	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
Είναι σωστή	28	82%
Δεν είναι σωστή	4	12%
Δε/Δα	2	6%
<b>ΣΥΝΟΛΟ</b>	<b>34</b>	<b>100%</b>



ΓΡΑΦΗΜΑ 71



ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 72

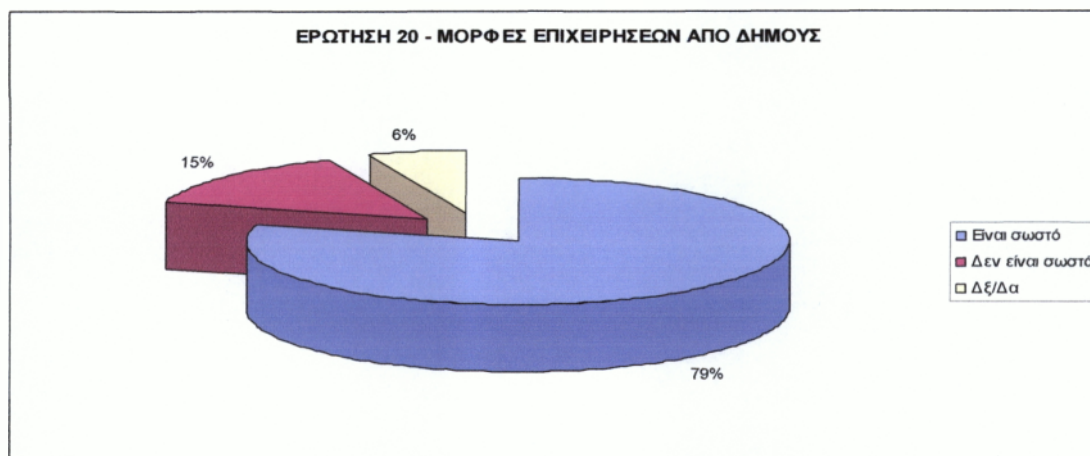
<sup>14</sup> Ν.3852 «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης-Πρόγραμμα Καλλικράτης», ΦΕΚ Α 87/7.10.2010.

## 2.2.8 ΕΡΩΤΗΣΗ 20 : Μορφές επιχειρήσεων

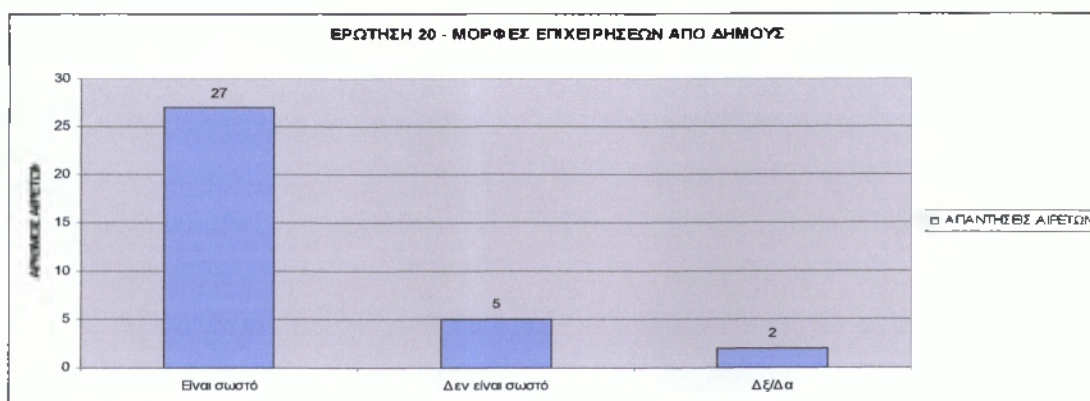
Οι δήμοι σύμφωνα με τον νέο θεσμό μπορούν να έχουν μόνο α) μια κοινωφελή επιχείρηση, β) μια δημοτική επιχείρηση ύδρευσης αποχέτευσης, γ) μια επιχείρηση με ειδικό σκοπό τη λειτουργία ραδιοφωνικού ή τηλεοπτικού σταθμού δ) μια δημοτική ανώνυμη εταιρία<sup>15</sup>. Οι αιρετοί του Δήμου Αθηναίων σε ποσοστό 79% (27 άτομα) συμφωνούν με τον νομοθέτη, ενώ 15% (5 άτομα) διαφωνούν. 2 άτομα, ποσοστό 6% δεν απάντησαν.

ΠΙΝΑΚΑΣ 73

ΕΡΩΤΗΣΗ 20 – Συμφωνείτε με τις μορφές των επιχειρήσεων που επιτρέπεται να συσταθούν από τους δήμους	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
Είναι σωστό	27	79%
Δεν είναι σωστό	5	15%
Δξ/Δα	2	6%
<b>ΣΥΝΟΛΟ</b>	<b>34</b>	<b>100%</b>



ΓΡΑΦΗΜΑ 74



ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 75

<sup>15</sup> Ν.3852 «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης-Πρόγραμμα Καλλικράτης», ΦΕΚ Α 87/7.10.2010.

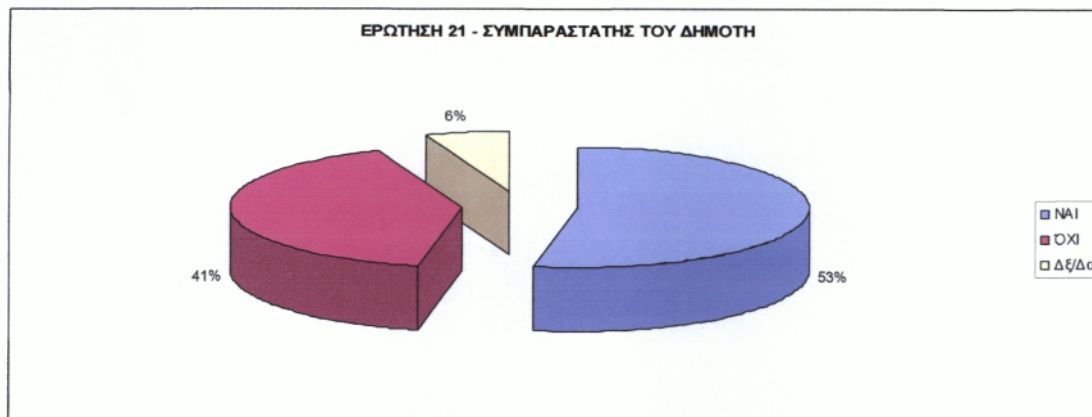
## 2.2.9 ΕΡΩΤΗΣΗ 21: Συμπαραστάτης του Δημότη και της Επιχείρησης

Στους δήμους άνω των είκοσι χιλιάδων (20.000) κατοίκων, με απόφαση του δημοτικού συμβουλίου, επιλέγεται, κατόπιν προκηρύξεως που δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα του δήμου, πρόσωπο εγνωσμένου κύρους και εμπειρίας, ως συμπαραστάτης του δημότη και της επιχείρησης. Η θητεία του συμπαραστάτη ακολουθεί τη θητεία των δημοτικών αρχών. Ο συμπαραστάτης υποστηρίζεται διοικητικά από τις υπηρεσίες του δήμου, δέχεται καταγγελίες άμεσα θιγόμενων πολιτών και επιχειρήσεων για κακοδιοίκηση των υπηρεσιών του δήμου, των νομικών του προσώπων και των επιχειρήσεών του και διαμεσολαβεί προκειμένου να επιλυθούν τα σχετικά προβλήματα, ενώ είναι υποχρεωμένος να απαντά εγγράφως ή ηλεκτρονικά εντός τριάντα (30) ημερών στους ενδιαφερόμενους. Η υποβολή καταγγελίας ή αναφοράς στο συμπαραστάτη του δημότη και της επιχείρησης δεν αναιρεί τη σχετική αρμοδιότητα του Συνηγόρου του Πολίτη ως ανεξάρτητης αρχής, ούτε τις αρμοδιότητες άλλων ελεγκτικών οργάνων και αρχών, καθώς και του Ελεγκτή Νομιμότητας.<sup>16</sup>

Οι αιρετοί του Δήμου της Αθήνας σε ποσοστό 53% συμφωνούν με τον θεσμό του Συμπαραστάτη του Δημότη, 41% διαφωνεί και 6% δεν απάντησε. Αναλυτικά η προτίμηση φαίνεται στο διάγραμμα 78.

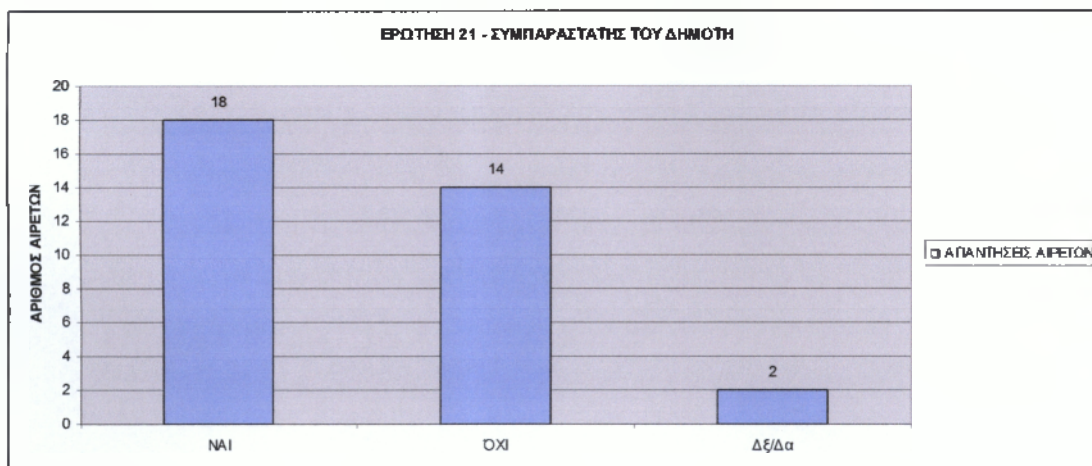
ΠΙΝΑΚΑΣ 76

ΕΡΩΤΗΣΗ 21 – Θεωρείτε ότι ο Συμπαραστάτης του Δημότη και της Επιχείρησης θα βελτιώσει τις σχέσεις μεταξύ δήμου και δημοτών και θα καταπολεμήσει τα φαινόμενα κακοδιοίκησης	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
	ΝΑΙ	18
ΌΧΙ	14	41%
ΔΕ/Δα	2	6%
ΣΥΝΟΛΟ	34	100%



ΓΡΑΦΗΜΑ 77

<sup>16</sup> [http://www.apdhp-dm.gov.gr/portal/images/stories/nomothesia/kallikratis\\_3852\\_fek\\_85.pdf](http://www.apdhp-dm.gov.gr/portal/images/stories/nomothesia/kallikratis_3852_fek_85.pdf)



**ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 78**

## **2.2.10 ΕΡΩΤΗΣΗ 22: Αξιολόγηση του νέου συστήματος εποπτείας των αποφάσεων των οργάνων του Δήμου**

Σύμφωνα με το νέο θεσμικό πλαίσιο στους δήμους και τις περιφέρειες, καθώς και στα νομικά πρόσωπα αυτών ασκείται εποπτεία από το Κράτος, η οποία συνίσταται αποκλειστικά σε έλεγχο νομιμότητας των πράξεών τους και σε πειθαρχικό έλεγχο των αιρετών. Η εποπτεία δεν επιτρέπεται να εμποδίζει την πρωτοβουλία και την ελεύθερη δράση των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης, ούτε να θίγει τη διοικητική και την οικονομική αυτοτέλειά τους

Ιδρύεται στην έδρα κάθε Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αυτοτελής Υπηρεσία Εποπτείας Ο.Τ.Α., που αποτελεί αποκεντρωμένη υπηρεσία του Υπουργείου Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, υπαγόμενη απευθείας στον Υπουργό. Η Αυτοτελής Υπηρεσία Εποπτείας Ο.Τ.Α. είναι αρμόδια για τον έλεγχο νομιμότητας των πράξεων των Ο.Τ.Α. και για τον πειθαρχικό έλεγχο των αιρετών κατά το άρθρο 102 παράγραφος 4 του Συντάγματος. Η Αυτοτελής Υπηρεσία Εποπτείας Ο.Τ.Α. μπορεί να εκδίδει οδηγίες αυτεπαγγέλτως με σκοπό τη διασφάλιση της νομιμότητας στη δράση τους. Σε κάθε Αυτοτελή Υπηρεσία Εποπτείας Ο.Τ.Α. συνιστάται θέση προϊσταμένου αυτής, που φέρει τον τίτλο Ελεγκτής Νομιμότητας,<sup>17</sup>

Στην έρευνα που διεξάχθηκε ρωτήθηκαν οι αιρετοί του Δήμου της Αθήνας και απάντησαν θετικά προς το νέο σύστημα εποπτείας 15 αιρετοί, ποσοστό 45%. Αρνητικοί προς το νέο μέτρο ήταν 10 αιρετοί, ποσοστό 29%.

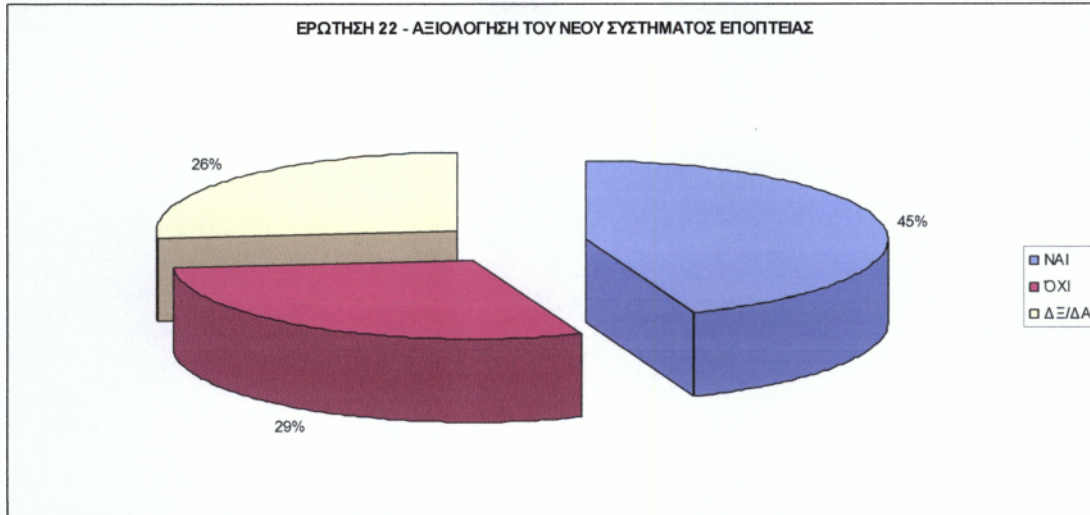
Ενδιαφέρον παρουσιάζει η μεγάλη μερίδα του δείγματος, ποσοστό 26% (9 άτομα) που διάλεξε να μην απαντήσει την ερώτηση κυρίως γιατί δεν ήταν ενήμεροι για την εν λόγω μεταρρύθμιση.

**ΠΙΝΑΚΑΣ 79**

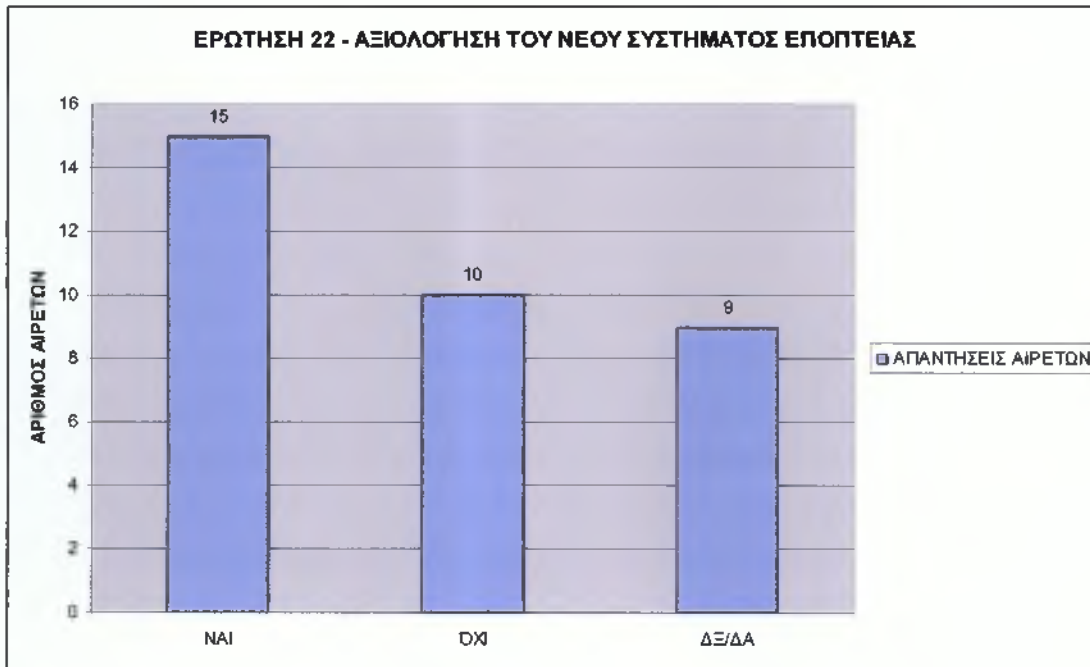
<b>ΕΡΩΤΗΣΗ 22 – ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΕΠΟΠΤΕΙΑΣ</b>	<b>ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ</b>	<b>ΠΟΣΟΣΤΟ</b>
<b>ΝΑΙ</b>	<b>15</b>	<b>44%</b>
<b>ΌΧΙ</b>	<b>10</b>	<b>29%</b>
<b>ΔΞ/ΔΑ</b>	<b>9</b>	<b>26%</b>
<b>ΣΥΝΟΛΟ</b>	<b>34</b>	<b>100%</b>

<sup>17</sup> [http://www.apdhp-dm.gov.gr/portal/images/stories/nomothesia/kallikratis\\_3852\\_fek\\_85.pdf](http://www.apdhp-dm.gov.gr/portal/images/stories/nomothesia/kallikratis_3852_fek_85.pdf)





**ΓΡΑΦΗΜΑ 80**



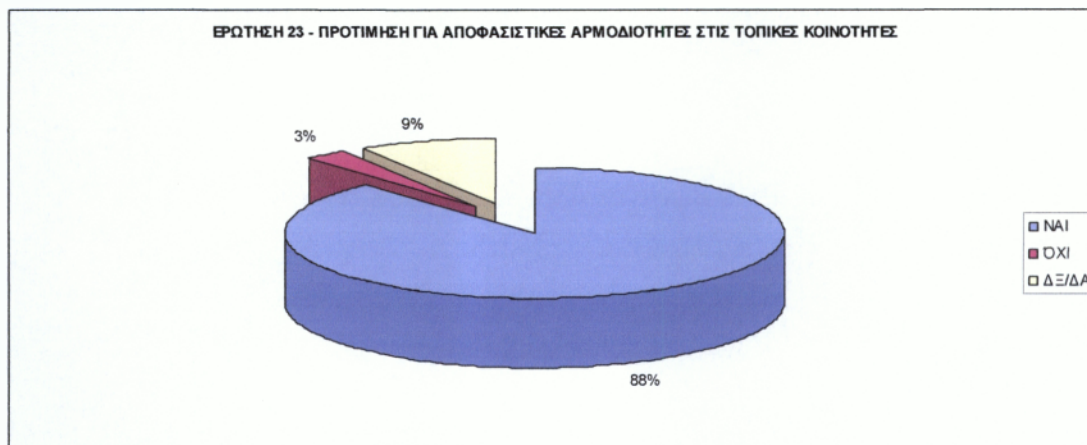
**ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 81**

## 2.2.11. ΕΡΩΤΗΣΗ 23 : Αποφασιστικές αρμοδιότητες δημοτικών και τοπικών κοινοτήτων

Σύμφωνα με τον νέο θεσμό οι δημοτικές και τοπικές κοινότητες έχουν γνωμοδοτικό ρόλο και όχι αποφασιστικό. Οι αιρετοί της Αθήνας πιστεύουν σε ποσοστό 88% ότι θα έπρεπε να υπάρχει αποφασιστικός χαρακτήρας στις τοπικές κοινότητες. Ένα μικρό ποσοστό 3% είναι αντίθετοι και 9% του δείγματος δεν απάντησε.

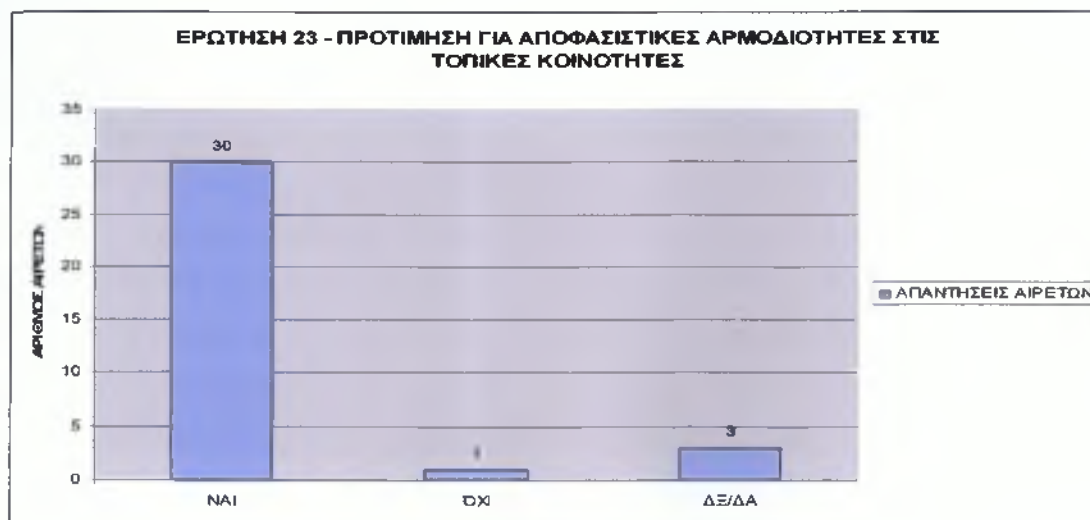
ΠΙΝΑΚΑΣ 82

ΕΡΩΤΗΣΗ 23 – ΠΡΟΤΙΜΗΣΗ ΓΙΑ ΑΠΟΦΑΣΙΣΤΙΚΕΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΣΤΙΣ ΤΟΠΙΚΕΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
ΝΑΙ	30	88%
ΌΧΙ	1	3%
ΔΕ/ΔΑ	3	9%
ΣΥΝΟΛΟ	34	100%



ΓΡΑΦΗΜΑ 83

Αναλυτικά αποτυπώνονται οι απόψεις στο διάγραμμα



ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 84

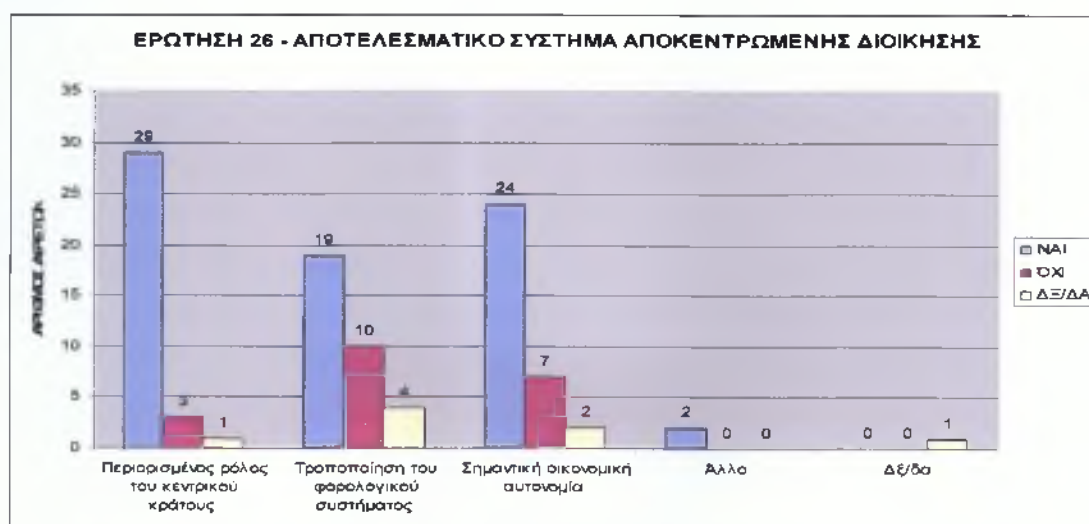
## 2.2.12 ΕΡΩΤΗΣΗ 26: Αποτελεσματικό αποκεντρωμένο σύστημα διοίκησης

Οι αιρετοί του Δήμου της Αθήνας που συμμετείχαν στην έρευνα ρωτήθηκαν για τα χαρακτηριστικά που θα πρέπει ένα αποτελεσματικό αποκεντρωμένο σύστημα διοίκησης να έχει και τα αποτελέσματα απεικονίζονται στο διάγραμμα 86.

Είναι εμφανές πως το μεγαλύτερο μέρος του δείγματος ,29 αιρετοί, πιστεύουν πως το αποτελεσματικό αποκεντρωμένο κράτος χαρακτηρίζεται από τον περιορισμένο ρόλο του κεντρικού κράτους ενώ μόλις 3 αιρετοί διαφωνούν. Το επόμενο χαρακτηριστικό που αξιολογήθηκε ως αποτελεσματικό είναι η σημαντική οικονομική αυτονομία των Δήμων με 24 αιρετούς να το υποστηρίζουν ενώ μόλις 7 να διαφωνούν. Η τροποποίηση του φορολογικού συστήματος βρίσκει σύμφωνους 19 αιρετούς και αντίθετους μόλις 10.

ΠΙΝΑΚΑΣ 85

ΕΡΩΤΗΣΗ 26 - ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ	ΝΑΙ	ΌΧΙ	ΔΞ/ΔΑ
Περιορισμένος ρόλος του κεντρικού κράτους	29	3	1
Τροποποίηση του φορολογικού συστήματος	19	10	4
Σημαντική οικονομική αυτονομία	24	7	2
Άλλο	2	0	0
ΔΞ/δα	0	0	1



ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 86

## 2.3 ΤΜΗΜΑ Γ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗΣ

### Γ1. Γενική αξιολόγηση της προοπτικής αποτελεσματικής εφαρμογής του προγράμματος Καλλικράτης στην Α' βάρθμια αυτοδιοίκηση

#### 2.3.1 ΕΡΩΤΗΣΗ 27: Προϋποθέσεις αποτελεσματικότητας

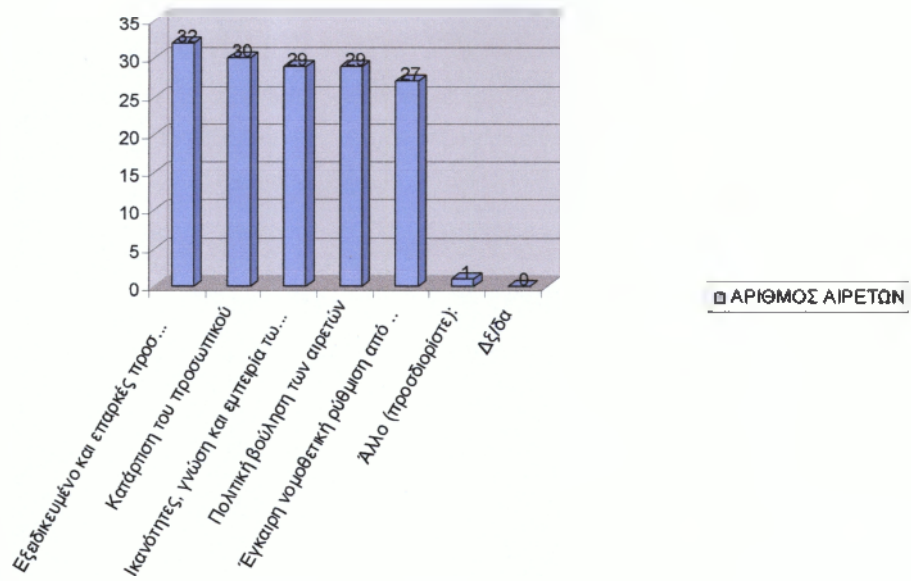
Οι αιρετοί ρωτήθηκαν σχετικά με τα χαρακτηριστικά που θα πρέπει ένας διοικητικός μηχανισμός να παρουσιάζει για να θεωρηθεί αποτελεσματικός και οι απαντήσεις απεικονίζονται στο διάγραμμα 88.

Όλο σχεδόν το σώμα του δείγματος συμφωνεί πως το εξειδικευμένο και επαρκές προσωπικό, η κατάρτιση του προσωπικού, οι ικανότητες, η εμπειρία και η πολιτική βούληση των αιρετών καθώς και η έγκαιρη νομοθετική ρύθμιση από το κράτος καθιστούν έναν διοικητικό μηχανισμό αποτελεσματικό.

ΠΙΝΑΚΑΣ 87

<b>ΕΡΩΤΗΣΗ 27 – ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΣ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΣ</b>	<b>ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΙΡΕΤΩΝ</b>
Εξειδικευμένο και επαρκές προσωπικό	32
Κατάρτιση του προσωπικού	30
Ικανότητες, γνώση και εμπειρία των αιρετών σε θέματα διοίκησης και προγραμματισμού	29
Πολιτική βούληση των αιρετών	29
Έγκαιρη νομοθετική ρύθμιση από το κράτος (όπου απαιτείται) και κωδικοποίηση της νομοθεσίας	27
Άλλο (προσδιορίστε):	1
Δξ/δα	0

### ΕΡΩΤΗΣΗ 27 - ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΣ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΣ



ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 88

**Γ2. Αξιολόγηση της προοπτικής αποτελεσματικής εφαρμογής του προγράμματος Καλλικράτης στο Δήμο της Αθήνας**

**2.3.2 ΕΡΩΤΗΣΗ 28: Ετοιμότητα Δημοτικού Συμβουλίου**

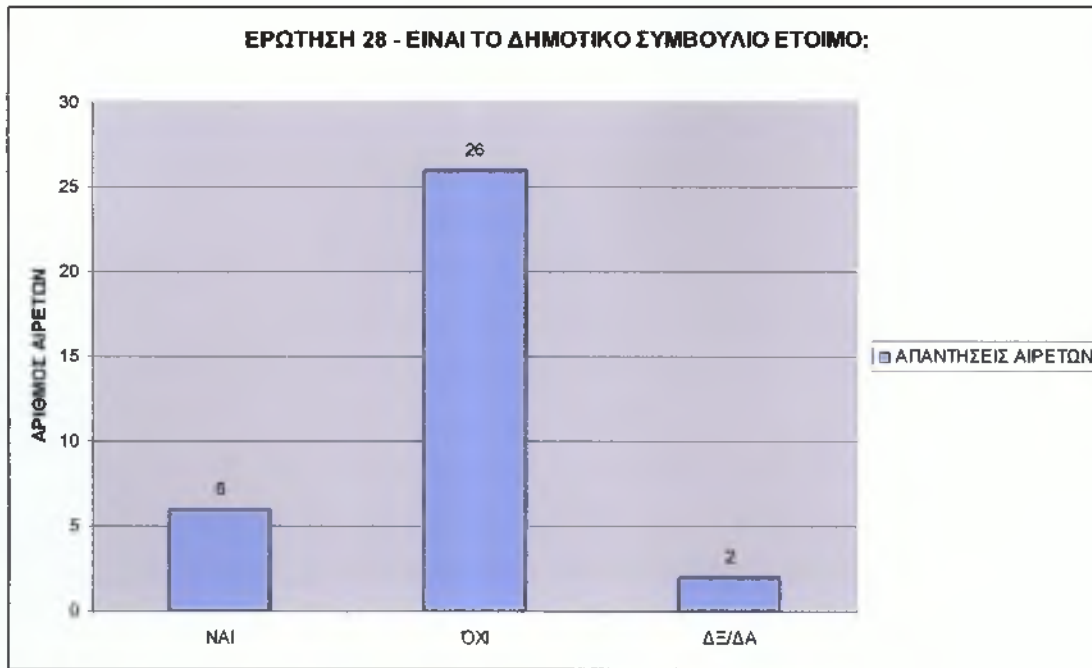
**ΠΙΝΑΚΑΣ 89**

<b>ΕΡΩΤΗΣΗ 28 – ΕΙΝΑΙ ΤΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΕΤΟΙΜΟ;</b>	<b>ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ</b>	<b>ΠΟΣΟΣΤΟ</b>
<b>ΝΑΙ</b>	<b>6</b>	<b>18%</b>
<b>ΌΧΙ</b>	<b>26</b>	<b>76%</b>
<b>ΔΞ/ΔΑ</b>	<b>2</b>	<b>6%</b>
<b>ΣΥΝΟΛΟ</b>	<b>34</b>	<b>100%</b>

Ενδιαφέρον παρουσιάζει το γράφημα 90 καθώς απεικονίζει ένα πολύ μεγάλο ποσοστό των αιρετών 76%, να πιστεύει πως το δημοτικό συμβούλιο δεν είναι έτοιμο να ανταποκριθεί στην μεταρρύθμιση. Μόλις το 18% πιστεύει στην ετοιμότητα του συμβουλίου ενώ ένα ποσοστό αιρετών 6% δεν απάντησε. Στο διάγραμμα 91 εμφανίζονται αναλυτικά από τους 34 ερώμενους, οι 26 αιρετοί να απαντούν ΟΧΙ, 6 να απαντούν θετικά και 2 δεν απάντησαν.



**ΓΡΑΦΗΜΑ 90**



**ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 91**

### 2.3.3. ΕΡΩΤΗΣΗ 29 : Εκτίμηση περιόδου προσαρμογής

Οι αιρετοί που εμφανίστηκαν να απαντούν αρνητικά στο προηγούμενο ερώτημα ρωτήθηκαν για την εκτίμησή τους σχετικά με τον χρόνο προσαρμογής του Δημοτικού Συμβουλίου.

Από τις απαντήσεις προκύπτει ότι 7 αιρετοί πιστεύουν ότι θα χρειαστούν 6 μήνες προσαρμογής, 12 αιρετοί πιστεύουν ότι θα χρειαστεί 1 έτος, 2 αιρετοί πιστεύουν ότι ο χρόνος προσαρμογής θα είναι το 1,5 έτος, 6 πιστεύουν ότι χρειάζονται πάνω από 2 έτη.

ΠΙΝΑΚΑΣ 92

ΕΡΩΤΗΣΗ 29 – ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗΣ ΓΙΑ ΤΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ	ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΑΙΡΕΤΩΝ
6 ΜΗΝΕΣ	7
1 ΕΤΟΣ	12
1,5 ΕΤΟΣ	2
2 ΕΤΗ	0
>2 ΕΤΗ	6
ΔΞ/ΔΑ	0



ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 93



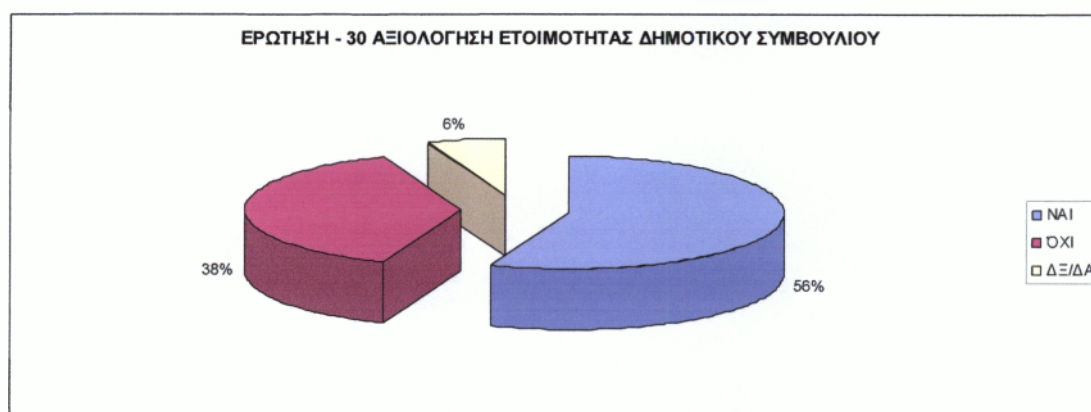
### 2.3.4 ΕΡΩΤΗΣΗ 30 :Ικανότητες Δημοτικού Συμβουλίου και Καλλικράτης

Το δείγμα ρωτήθηκε για το αν πιστεύουν ότι το Δημοτικό Συμβούλιο είναι έτοιμο και ικανό να ανταποκριθεί με επιτυχία στον νέο θεσμό. Οι απαντήσεις απεικονίζονται στο γράφημα 95, 56% πιστεύουν ότι είναι έτοιμο, 38% ότι δεν είναι και 6% δεν ήξερε/ δεν απάντησε.

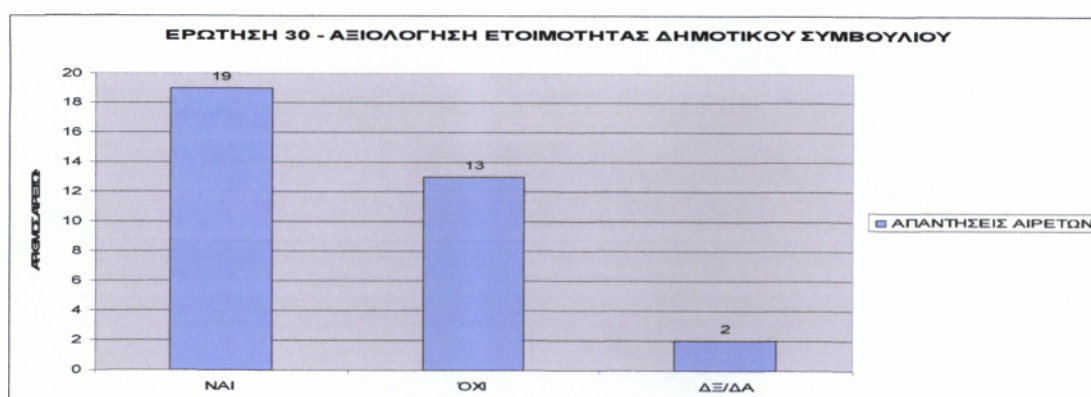
Αναλυτικά 19 αιρετοί απάντησαν ΝΑΙ, 13 απάντησαν ΟΧΙ και 2 αιρετοί δεν απάντησαν.

ΠΙΝΑΚΑΣ 94

ΕΡΩΤΗΣΗ 30 – ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΕΤΟΙΜΟΤΗΤΑΣ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ	ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΑΙΡΕΤΩΝ	ΠΟΣΟΣΤΟ
ΝΑΙ	19	56%
ΟΧΙ	13	38%
ΔΞ/ΔΑ	2	6%
ΣΥΝΟΛΟ	34	100%



ΓΡΑΦΗΜΑ 95



ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 96

### 2.3.5.ΕΡΩΤΗΣΗ 31: Επάρκεια και καταλληλότητα υποδομών

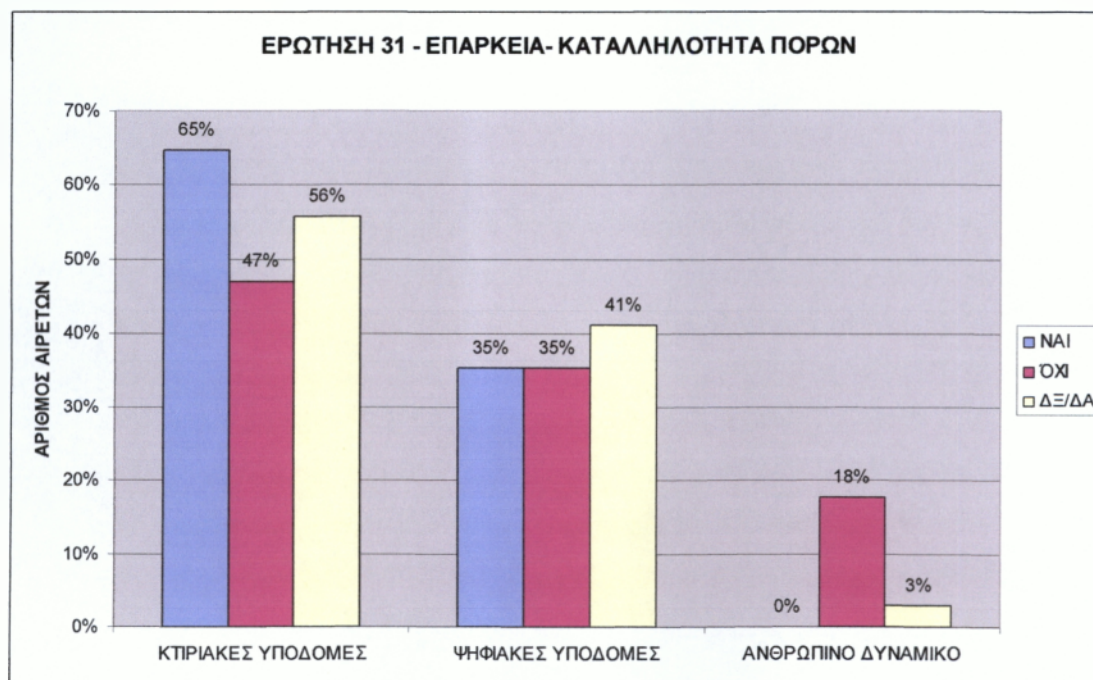
Οι αιρετοί ρωτήθηκαν για την επάρκεια και την καταλληλότητα των παρακάτω πόρων : κτιριακές υποδομές, ψηφιακές υποδομές και ανθρώπινο δυναμικό. Οι απαντήσεις απεικονίζονται στο διάγραμμα 98.

Το δείγμα φαίνεται να μοιράζεται ανάμεσα στις απαντήσεις με ποσοστά που πλησιάζουν μεταξύ τους με μικρές διαφορές. Τόσο στην κατηγορία 1 (κτιριακές υποδομές) όσο και στην κατηγορία 2 (ψηφιακές υποδομές) τα ποσοστά είναι παραπλήσια και σε περιπτώσεις ίδια.

Το γεγονός ότι μεγάλο μέρος των ερωτώμενων απάντησε ότι δεν γνωρίζει μαρτυρά ίσως την έλλειψη σαφούς εικόνας της κατάστασης και της παρουσίας του Δήμου.

ΠΙΝΑΚΑΣ 97

ΕΡΩΤΗΣΗ 31- ΕΠΑΡΚΕΙΑ - ΚΑΤΑΛΛΗΛΟΤΗΤΑ ΠΟΡΩΝ	ΝΑΙ (κωδ. 1)	ΌΧΙ (κωδ. 2)	ΔΞ/ΔΑ (κωδ.3)	ΣΥΝΟΛΟ
ΚΤΙΡΙΑΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ	22	12	0	34
ΨΗΦΙΑΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ	16	12	6	34
ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ	19	14	1	34
	ΝΑΙ	ΌΧΙ	ΔΞ/ΔΑ	
ΚΤΙΡΙΑΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ	65%	35%	0%	100%
ΨΗΦΙΑΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ	47%	35%	18%	100%
ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ	56%	41%	3%	100%



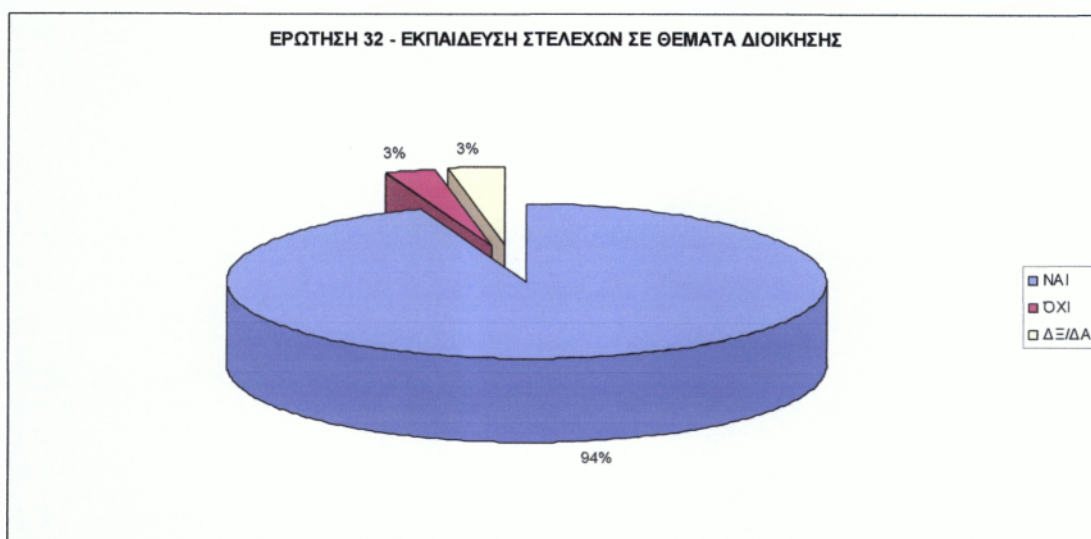
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 98

### 2.3.6 ΕΡΩΤΗΣΗ 32: Εκπαίδευση στελεγών του Δήμου

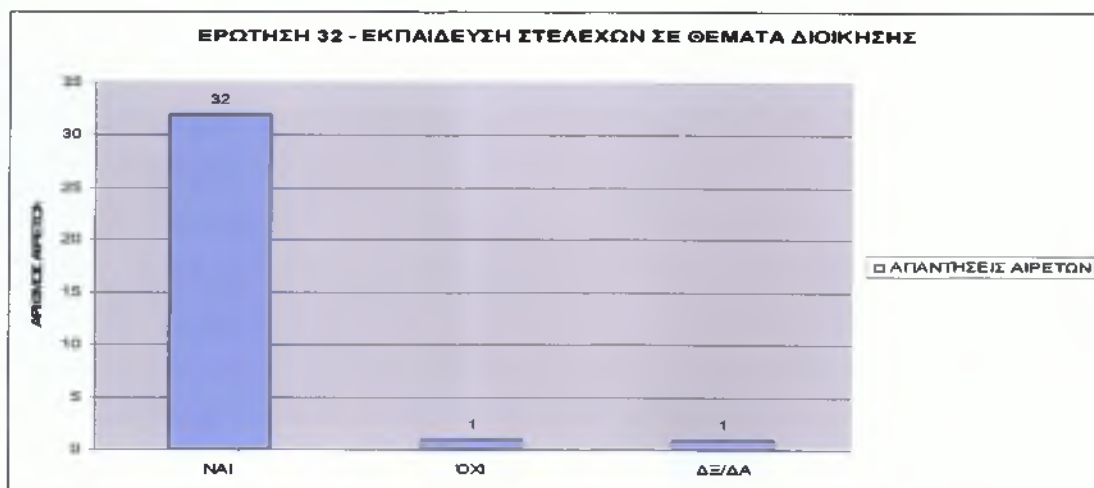
Σχετικά με την εκπαίδευση των στελεχών του Δήμου οι αιρετοί απάντησαν σε ποσοστό 94 % ότι απαιτείται εκπαίδευση σε στρατηγικά θέματα του Δήμου (ανάπτυξης, προγραμματισμού, διοίκησης) και όχι τόσο σε καθημερινά. Ένα ποσοστό 3% απάντησε αρνητικά και επίσης ποσοστό 3% δεν απάντησε. Αναλυτικά 32 άτομα απάντησαν θετικά, 1 αρνητικά και 1 δεν απάντησε.

**ΠΙΝΑΚΑΣ 99**

ΕΡΩΤΗΣΗ 32 – ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΤΕΛΕΧΩΝ ΣΕ ΘΕΜΑΤΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ	ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΑΙΡΕΤΩΝ	ΠΟΣΟΣΤΟ
ΝΑΙ	32	94%
ΌΧΙ	1	3%
ΔΞ/ΔΑ	1	3%
ΣΥΝΟΛΟ	34	100%



**ΓΡΑΦΗΜΑ 100**



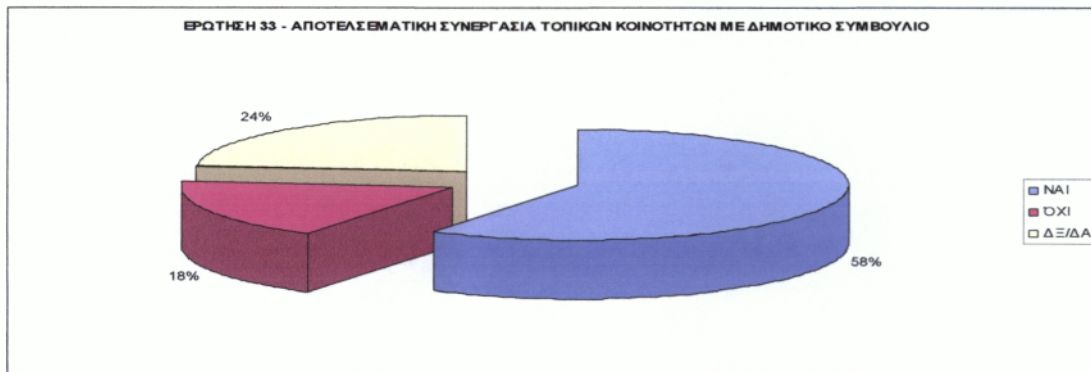
**ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 101**

**2.3.7. ΕΡΩΤΗΣΗ 33 : Αποτελεσματική συνεργασία τοπικών κοινοτήτων με το Δημοτικό Συμβούλιο**

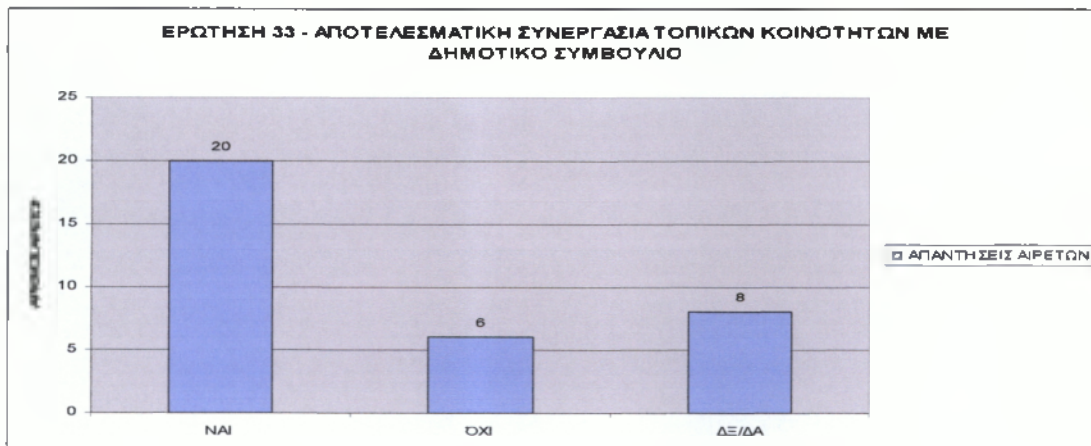
Οι αιρετοί ρωτήθηκαν αν πιστεύουν ότι η συνεργασία Δήμου και τοπικών κοινοτήτων θα είναι αποτελεσματική και τα αποτελέσματα απεικονίζονται στο γράφημα 103. Το μεγαλύτερο ποσοστό 58% ανήκει σε αυτούς που απάντησαν θετικά ενώ αρνητικά απάντησε το 18%. Ποσοστό της τάξης του 24 % δεν ήξερε/ δεν απάντησε. Αναλυτικά 20 αιρετοί απάντησαν ΝΑΙ, 6 απάντησαν ΟΧΙ και 8 δεν απάντησαν.

**ΠΙΝΑΚΑΣ 102**

<b>ΕΡΩΤΗΣΗ 33- ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΤΟΠΙΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ ΜΕ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ</b>	<b>ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΑΙΡΕΤΩΝ</b>	<b>ΠΟΣΟΣΤΟ</b>
<b>ΝΑΙ</b>	<b>20</b>	<b>58%</b>
<b>ΌΧΙ</b>	<b>6</b>	<b>18%</b>
<b>ΔΞ/ΔΑ</b>	<b>8</b>	<b>24%</b>
<b>ΣΥΝΟΛΟ</b>	<b>34</b>	<b>100%</b>



**ΓΡΑΦΗΜΑ 103**



**ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 104**

### **2.3.8.ΕΡΩΤΗΣΗ 34: Κρίσιμα ζητήματα του Δήμου**

Οι αιρετοί κλήθηκαν να ιεραρχήσουν κατά προτεραιότητα τα κρίσιμα ζητήματα του Δήμου των Αθηναίων μέσα από μια κλειστού τύπου ερώτηση, τα οποία είναι

- Διαχείριση απορριμμάτων
- Διαχείριση υδάτινων πόρων
- Πολεοδομικός σχεδιασμός
- Βασικές τεχνικές υποδομές
- Βασικές κοινωνικές υποδομές
- Αδειοδοτήσεις καταστημάτων
- Χαμηλή επιχειρηματικότητα
- Ανεργία
- Υποτονικότητα παραγωγικών επενδύσεων
- Άλλο
- Δξ/Δα

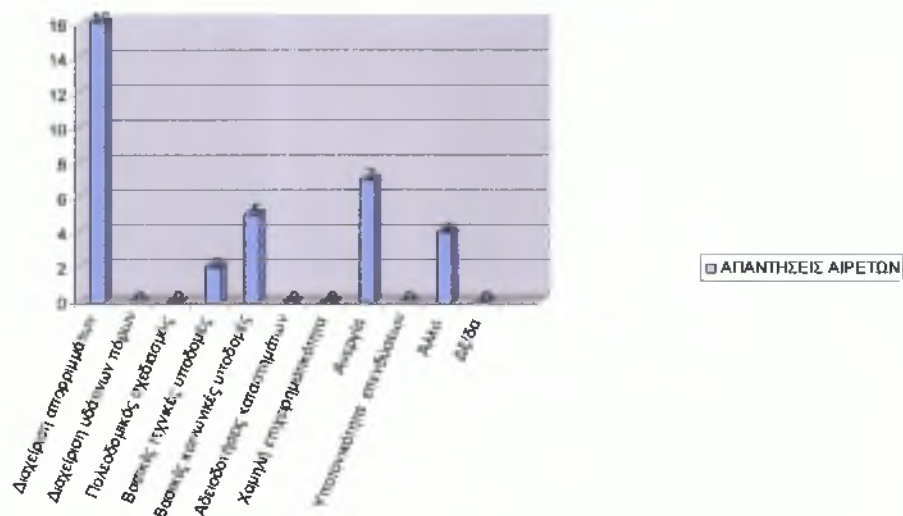
Τα αποτελέσματα που προέκυψαν βάσει προτεραιοτήτων ήταν τα εξής:

**ΠΙΝΑΚΑΣ 105**

<b>ΚΡΙΣΙΜΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ</b>	<b>ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ</b>
	<b>1</b>
<b>Διαχείριση απορριμμάτων</b>	<b>16</b>
<b>Διαχείριση υδάτινων πόρων</b>	<b>0</b>
<b>Πολεοδομικός σχεδιασμός</b>	<b>0</b>
<b>Βασικές τεχνικές υποδομές</b>	<b>2</b>
<b>Βασικές κοινωνικές υποδομές</b>	<b>5</b>
<b>Αδειοδοτήσεις καταστημάτων</b>	<b>0</b>
<b>Χαμηλή επιχειρηματικότητα</b>	<b>0</b>
<b>Ανεργία</b>	<b>7</b>
<b>Υποτονικότητα επενδύσεων</b>	<b>0</b>
<b>Άλλο</b>	<b>4</b>
<b>Δξ/Δα</b>	<b>0</b>
<b>max # απαντήσεων</b>	<b>16</b>

Ως πρώτη προτεραιότητα φαίνεται να επιλέγεται από 16 ερωτώμενους η διαχείριση των απορριμμάτων.

ΕΡΩΤΗΣΗ 34 -1η ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ ΣΤΑ ΚΡΙΣΙΜΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ

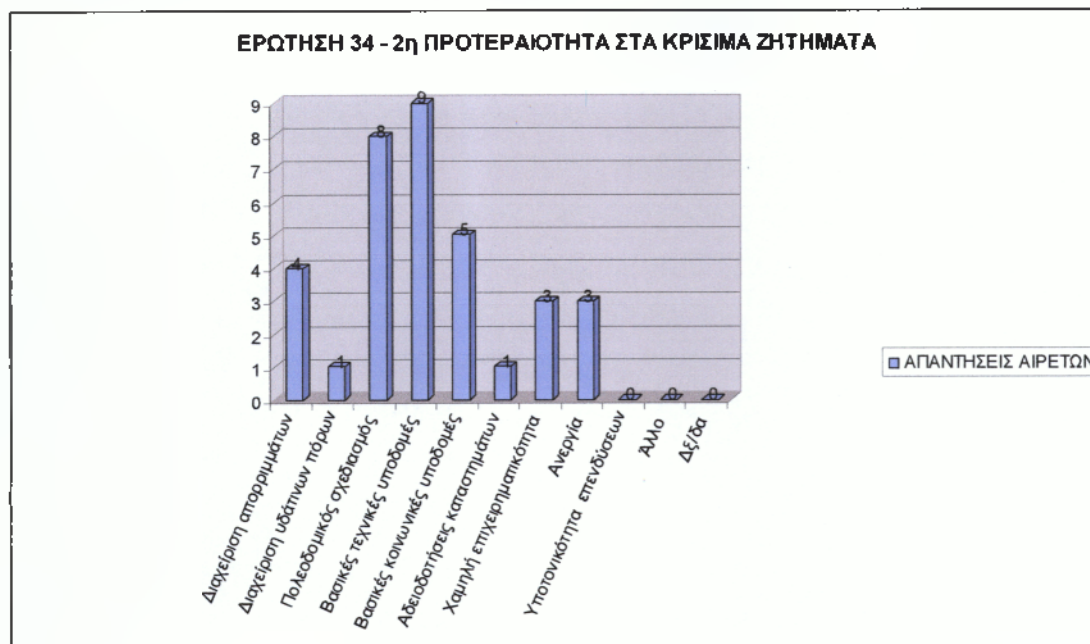


ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 106

ΠΙΝΑΚΑΣ 107

ΚΡΙΣΙΜΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ	ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ
	2
Διαχείριση απορριμμάτων	4
Διαχείριση υδάτινων πόρων	1
Πολεοδομικός σχεδιασμός	8
Βασικές τεχνικές υποδομές	9
Βασικές κοινωνικές υποδομές	5
Αδειοδοτήσεις καταστημάτων	1
Χαμηλή επιχειρηματικότητα	3
Ανεργία	3
Υποτονικότητα επενδύσεων	0
Άλλο	0
ΔΕ/δα	0
max # απαντήσεων	9

Ως δεύτερη προτεραιότητα προτιμήθηκαν ως κρίσιμο ζήτημα οι βασικές τεχνικές υποδομές με μικρή διαφορά από τον πολεοδομικό σχεδιασμό.

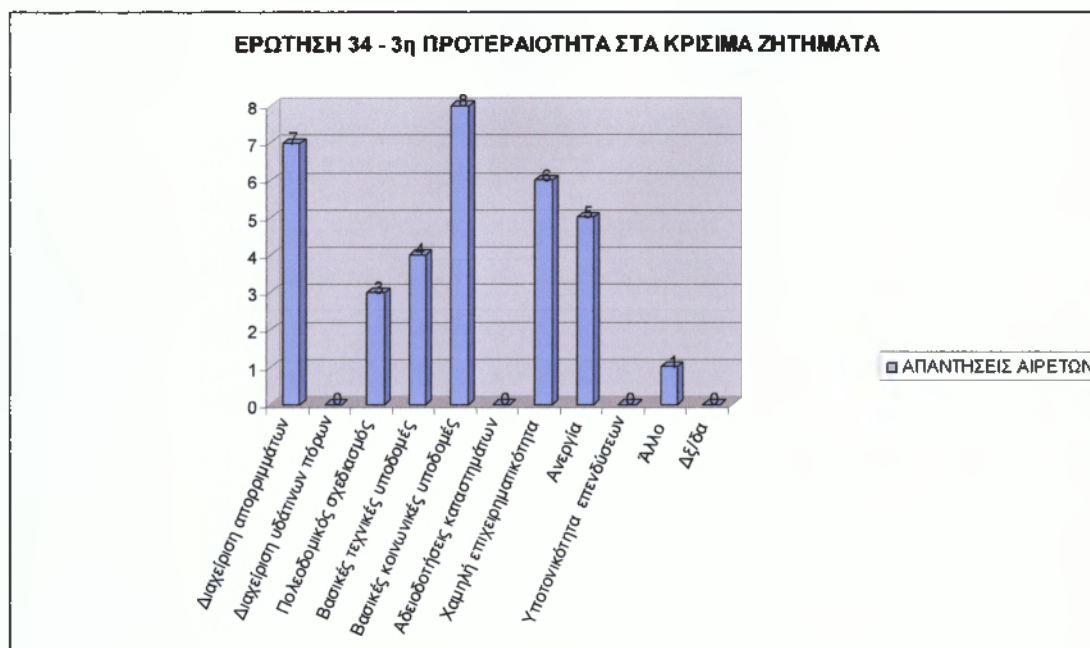


**ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 108**

Τρίτη προτεραιότητα αποτελούν οι βασικές κοινωνικές υποδομές.

**ΠΙΝΑΚΑΣ 109**

ΚΡΙΣΙΜΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ	ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ
	3
Διαχείριση απορριμμάτων	7
Διαχείριση υδάτινων πόρων	0
Πολεοδομικός σχεδιασμός	3
Βασικές τεχνικές υποδομές	4
Βασικές κοινωνικές υποδομές	8
Αδειοδοτήσεις καταστημάτων	0
Χαμηλή επιχειρηματικότητα	6
Ανεργία	5
Υποτονικότητα επενδύσεων	0
Άλλο	1
Δξ/δα	0
max # απαντήσεων	7



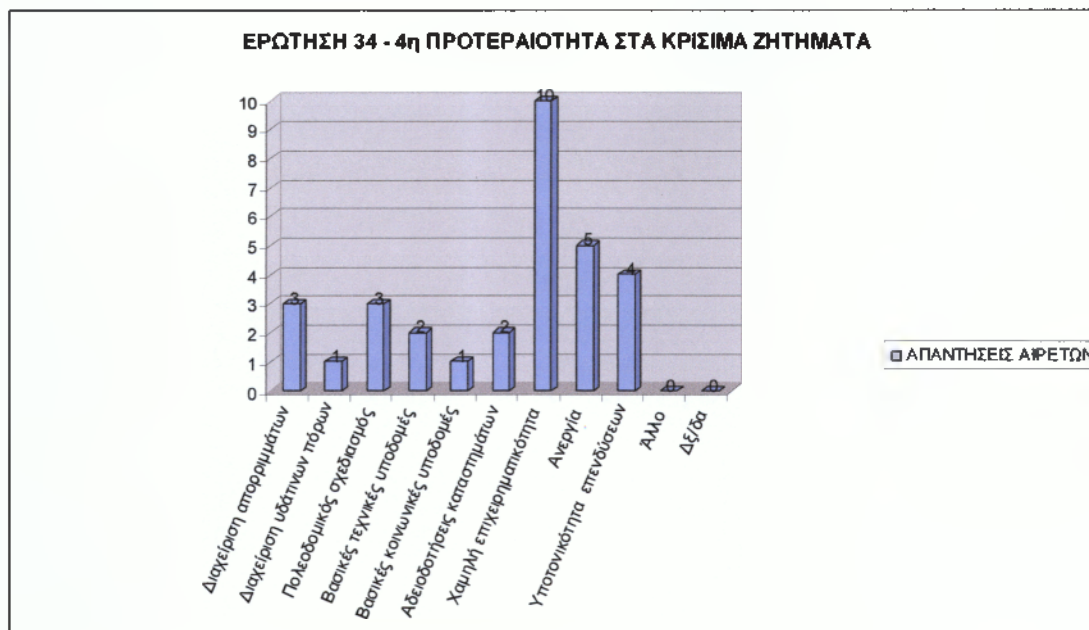
**ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 110**

Τέταρτη προτεραιότητα είναι η χαμηλή επιχειρηματικότητα.

**ΠΙΝΑΚΑΣ 111**

ΚΡΙΣΙΜΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ	ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ
	4
Διαχείριση απορριμμάτων	3
Διαχείριση υδάτινων πόρων	1
Πολεοδομικός σχεδιασμός	3
Βασικές τεχνικές υποδομές	2
Βασικές κοινωνικές υποδομές	1
Αδειοδοτήσεις καταστημάτων	2
Χαμηλή επιχειρηματικότητα	10
Ανεργία	5
Υποτονικότητα επενδύσεων	4
Άλλο	0
Δξ/δα	0
max # απαντήσεων	10



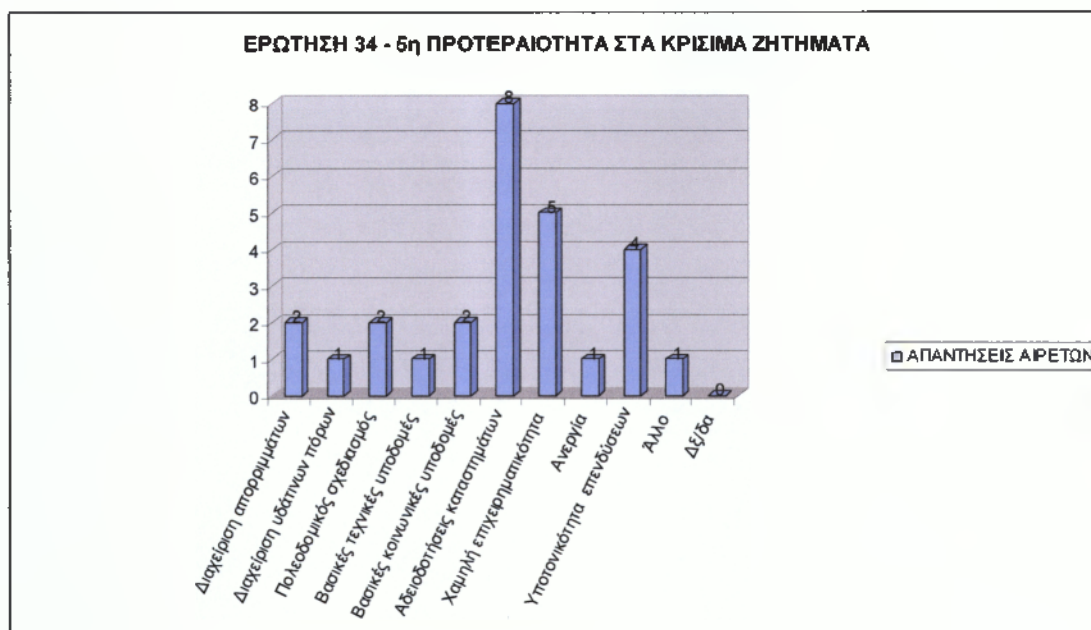


**ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 112**

Πέμπτη προτεραιότητα είναι οι αδειοδοτήσεις καταστημάτων

**ΠΙΝΑΚΑΣ 113**

ΚΡΙΣΙΜΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ	ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ
	5
Διαχείριση απορριμμάτων	2
Διαχείριση υδάτινων πόρων	1
Πολεοδομικός σχεδιασμός	2
Βασικές τεχνικές υποδομές	1
Βασικές κοινωνικές υποδομές	2
Αδειοδοτήσεις καταστημάτων	8
Χαμηλή επιχειρηματικότητα	5
Ανεργία	1
Υποτονικότητα επενδύσεων	4
Άλλο	1
ΔΕ/δα	0
max # απαντήσεων	8

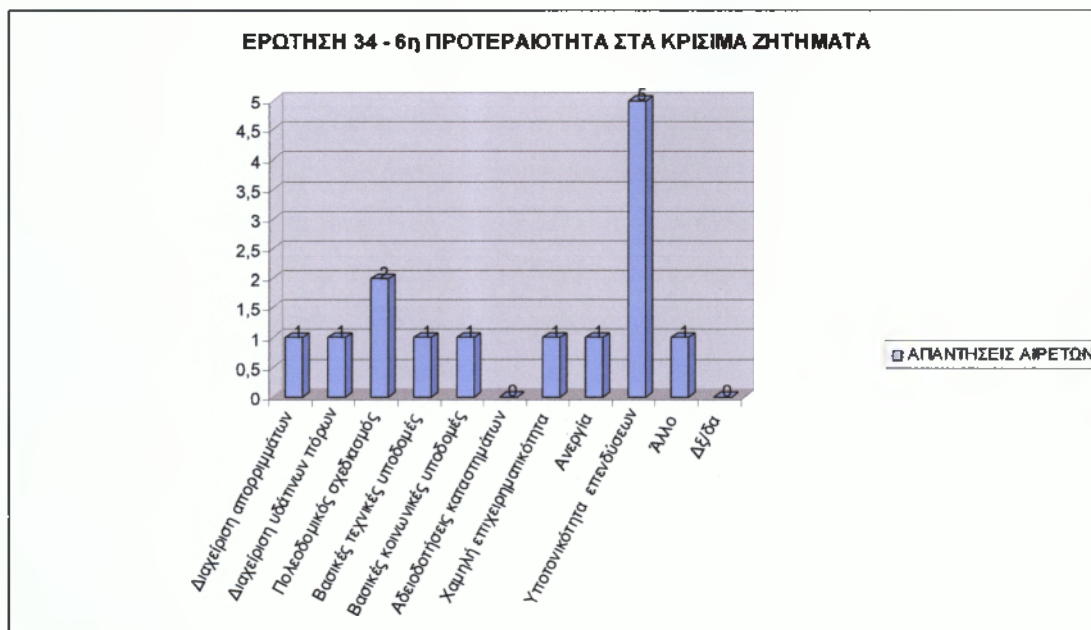


**ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 114**

Έκτη προτεραιότητα είναι η υποτονικότητα των επενδύσεων.

**ΠΙΝΑΚΑΣ 115**

ΚΡΙΣΙΜΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ	ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ
	6
Διαχείριση απορριμμάτων	1
Διαχείριση υδάτινων πόρων	1
Πολεοδομικός σχεδιασμός	2
Βασικές τεχνικές υποδομές	1
Βασικές κοινωνικές υποδομές	1
Αδειοδοτήσεις καταστημάτων	0
Χαμηλή επιχειρηματικότητα	1
Ανεργία	1
Υποτονικότητα επενδύσεων	5
Άλλο	1
Δε/δα	0
max # απαντήσεων	5

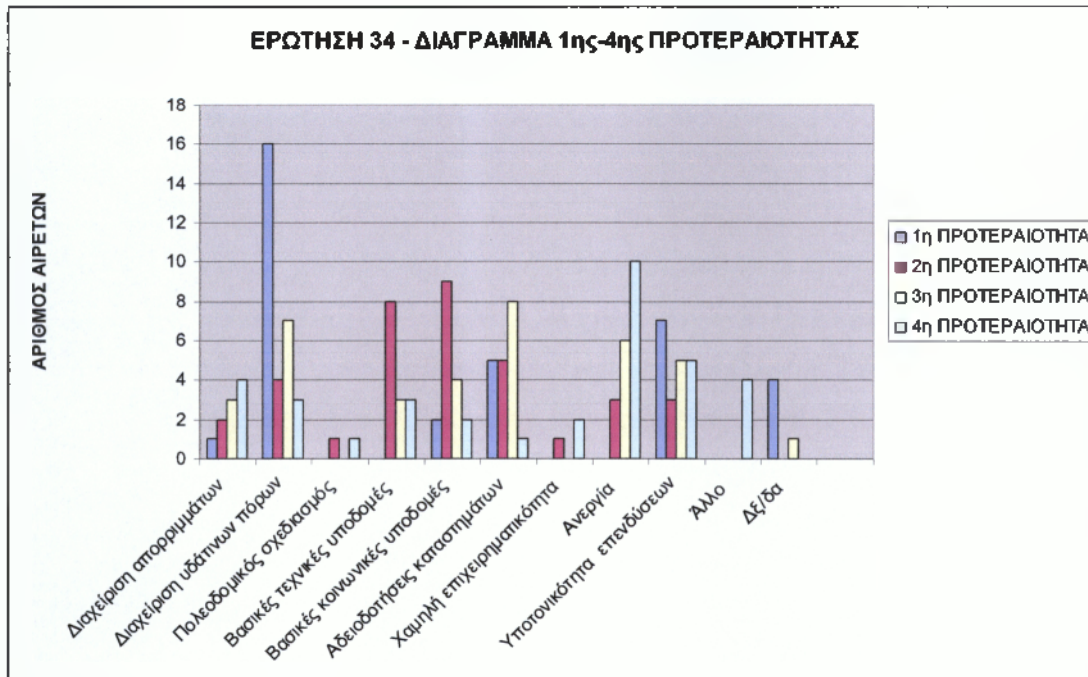


**ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 116**

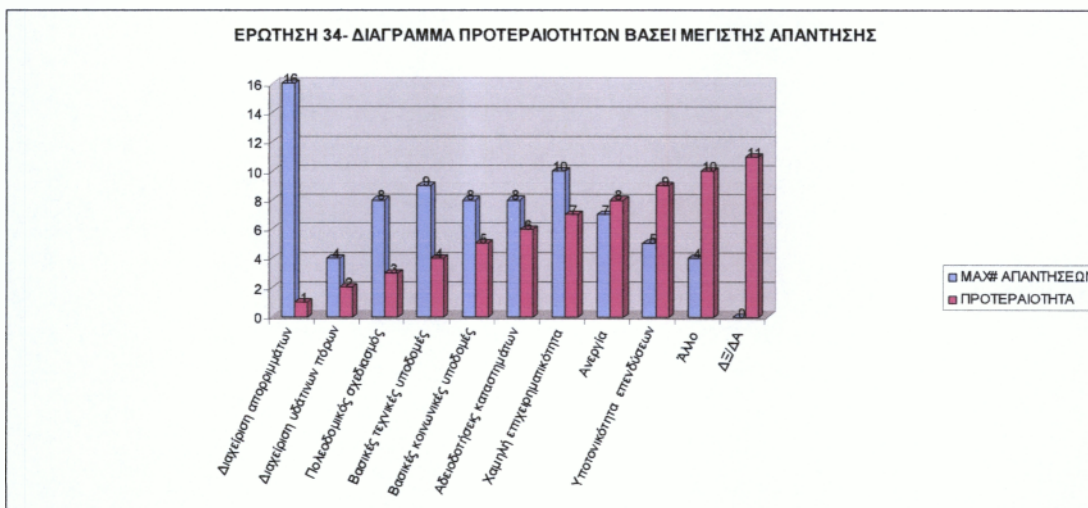
Ακολουθεί πίνακας προτεραιοτήτων, συγκεντρωτικό διάγραμμα 1<sup>ης</sup>-4<sup>ης</sup> προτεραιότητας και διάγραμμα μέγιστης απάντησης.

**ΠΙΝΑΚΑΣ 117**

ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ	ΚΡΙΣΙΜΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ	ΜΑΧ# ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ
1	Διαχείριση απορριμμάτων	16
2	Διαχείριση υδάτινων πόρων	4
3	Πολεοδομικός σχεδιασμός	8
4	Βασικές τεχνικές υποδομές	9
5	Βασικές κοινωνικές υποδομές	8
6	Αδειοδοτήσεις καταστημάτων	8
7	Χαμηλή επιχειρηματικότητα	10
8	Ανεργία	7
9	Υποτονικότητα επενδύσεων	5
10	Άλλο	4
11	ΔΞ/ΔΑ	0



**ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 118**



**ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 119**

### **2.3.9. ΕΡΩΤΗΣΗ 35: Κρίσιμα ζητήματα του Δήμου για τα θέματα διαχείρισης των απορριμμάτων**

Οι αιρετοί κλήθηκαν να ιεραρχήσουν κατά προτεραιότητα τα κρίσιμα ζητήματα του Δήμου των Αθηναίων μέσα από μια κλειστού τύπου ερώτηση, τα οποία είναι

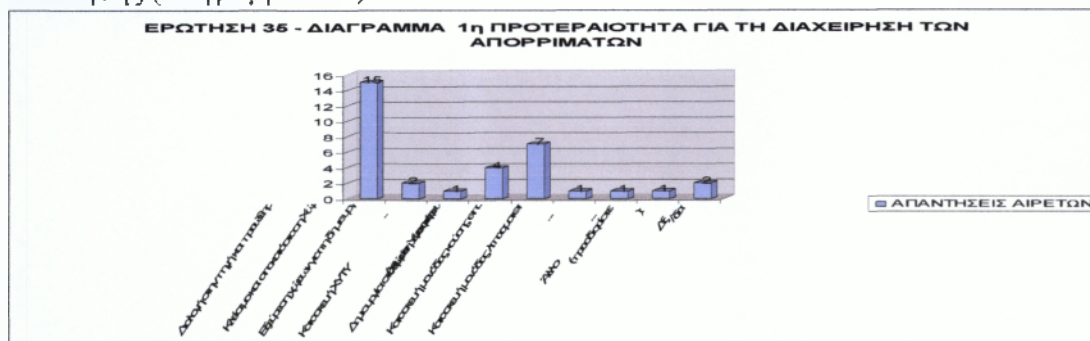
- Διαλογή στην πηγή και προώθηση προγραμμάτων ανακύκλωσης
- Κλείσιμο και αποκατάσταση ΧΑΔΑ
- Εξεύρεση χώρων για τη δημιουργία μονάδων επεξεργασίας και τελικής διάθεσης υπολειμμάτων
- Κατασκευή ΧΥΤΥ
- Δημιουργία σταθμών μεταφόρτωσης απορριμμάτων
- Κατασκευή μονάδας καύσης απορριμμάτων
- Κατασκευή μονάδας λιπασματοποίησης
- Άλλο
- Δξ/δα

Τα αποτελέσματα που προέκυψαν βάσει προτεραιοτήτων ήταν τα εξής:

**ΠΙΝΑΚΑΣ 120**

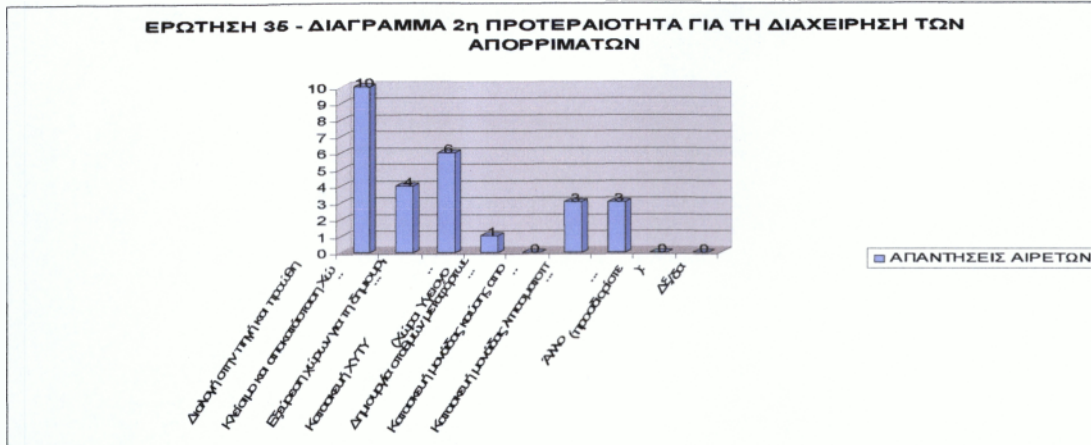
<b>ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΧΕΙΡΗΣΗ ΑΠΟΡΡΙΜΑΤΩΝ</b>	<b>ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ 1</b>
Διαλογή στην πηγή και προώθηση προγραμμάτων ανακύκλωσης	15
Κλείσιμο και αποκατάσταση Χώρων Ανεξέλεγκτης Διάθεσης Απορριμμάτων (ΧΑΔΑ)	2
Εξεύρεση χώρων για τη δημιουργία μονάδων επεξεργασίας και τελικής διάθεσης υπολειμμάτων	1
Κατασκευή ΧΥΤΥ (Χώροι Υγειονομικής Ταφής Υπολειμμάτων, για ότι μένει μετά την επεξεργασία)	4
Δημιουργία σταθμών μεταφόρτωσης απορριμμάτων	7
Κατασκευή μονάδας καύσης απορριμμάτων	1
Κατασκευή μονάδας λιπασματοποίησης	1
Άλλο (προσδιορίστε):	1
Δξ/δα	2
<b>max # απαντήσεων</b>	<b>15</b>

Ως πρώτη προτεραιότητα από 15 αιρετούς κρίνεται η διαλογή στην πηγή και προώθηση προγραμμάτων ανακύκλωσης, αλλά και ως δεύτερη προτεραιότητα καθώς προτιμήθηκε από 10 αιρετούς. Ως τρίτη προτεραιότητα προτιμήθηκε η κατασκευή ΧΥΤΥ από 11 αιρετούς αλλά και ως τέταρτη από τον ίδιο αριθμό συμβούλων. Πέμπτη προτεραιότητα από 7 συμβούλους χαρακτηρίστηκε η δημιουργία σταθμών μεταφόρτωσης απορριμμάτων. Ακολουθεί πίνακας προτεραιοτήτων (122), συγκεντρωτικό (διάγραμμα 127) 1<sup>ης</sup>-4<sup>ης</sup> προτεραιότητας και διάγραμμα μέγιστης απάντησης (διάγραμμα 128).



ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 121

ΠΙΝΑΚΑΣ 122	ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ			
	2	3	4	5
<b>ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΧΕΙΡΗΣΗ ΑΠΟΡΡΙΜΑΤΩΝ</b>				
Διαλογή στην πηγή και προώθηση προγραμμάτων ανακύκλωσης	10	2	0	1
Κλείσιμο και αποκατάσταση Χώρων Ανεξέλεγκτης Διάθεσης Απορριμμάτων (ΧΑΔΑ)	4	2	5	1
Εξεύρεση χώρων για τη δημιουργία μονάδων επεξεργασίας και τελικής διάθεσης υπολειμμάτων	6	3	3	1
Κατασκευή ΧΥΤΥ (Χώροι Υγειονομικής Ταφής Υπολειμμάτων, για ότι μένει μετά την επεξεργασία)	1	11	11	4
Δημιουργία σταθμών μεταφόρτωσης απορριμμάτων	0	3	3	7
Κατασκευή μονάδας καύσης απορριμμάτων	3	1	1	1
Κατασκευή μονάδας λιπασματοποίησης	3	1	1	1
Άλλο (προσδιορίστε):	0	1	1	1
ΔΕ/δα	0	2	2	2
max # απαντήσεων	10	11	11	7



ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 123

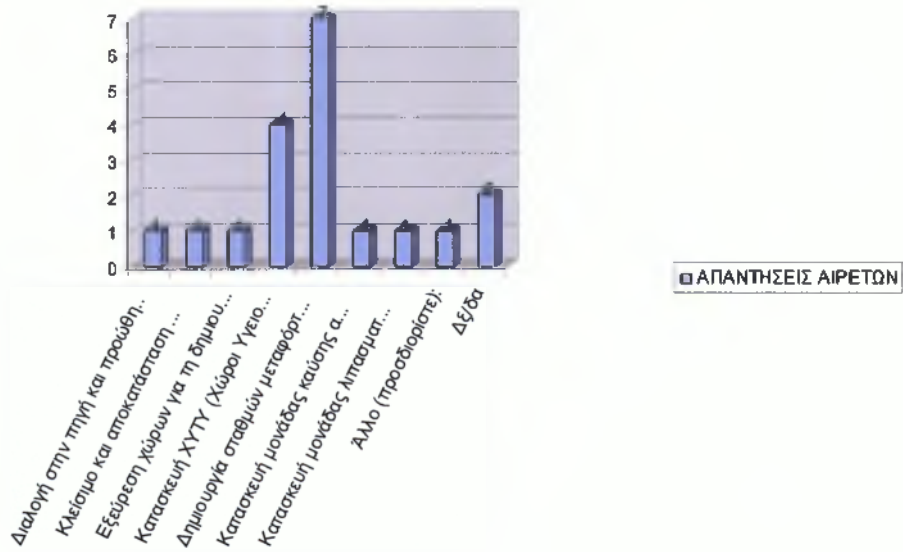


ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 124



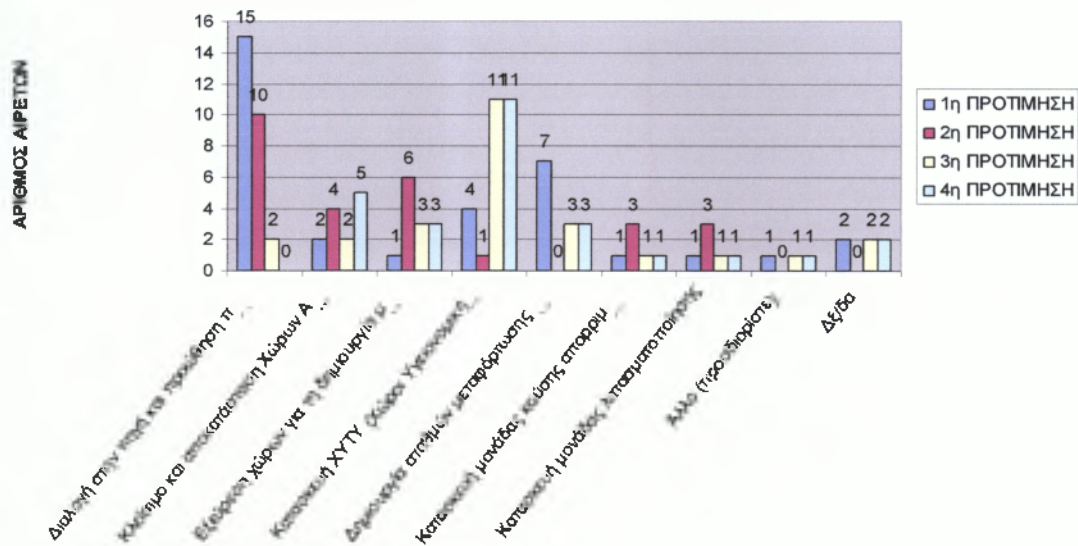
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 125

**ΕΡΩΤΗΣΗ 35 - ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 5η ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΧΕΙΡΗΣΗ ΤΩΝ ΑΠΟΡΡΙΜΑΤΩΝ**



**ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 126**

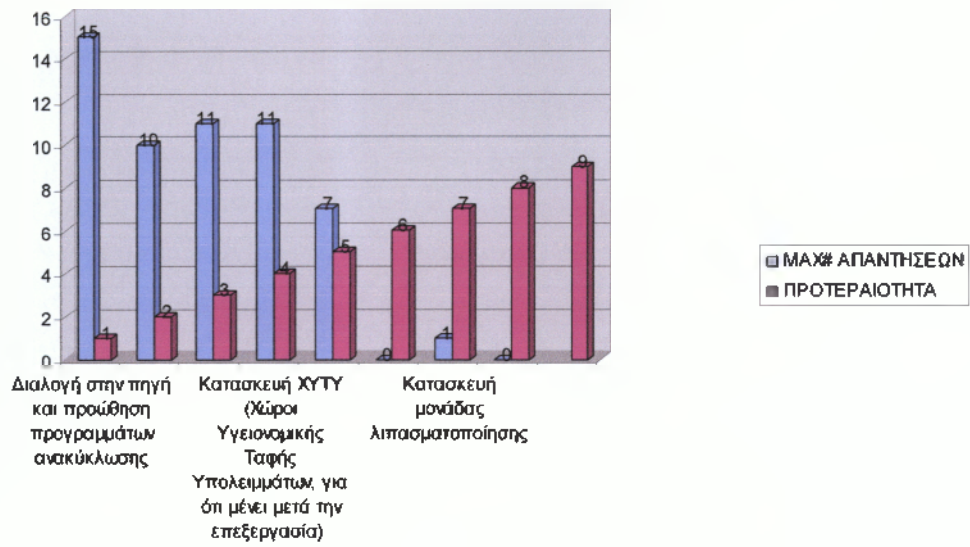
**ΕΡΩΤΗΣΗ 35 - ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΤΕΣΣΑΡΩΝ ΠΡΩΤΩΝ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΩΝ**



**ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 127**



**ΕΡΩΤΗΣΗ 35 - ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΩΝ ΒΑΣΕΙ ΜΕΓΙΣΤΗΣ ΑΠΑΝΤΗΣΗΣ**



**ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 128**

### 2.3.10 ΕΡΩΤΗΣΗ 36: Κρίσιμα ζητήματα του Δήμου για τα θέματα διαχείρισης των υδάτινων πόρων

Οι αιρετοί κλήθηκαν να ιεραρχήσουν κατά προτεραιότητα τα κρίσιμα ζητήματα του Δήμου των Αθηναίων μέσα από μια κλειστού τύπου ερώτηση, τα οποία είναι

- Μείωση των αντλήσεων
- Εξοικονόμηση νερού άρδευσης
- Καταμέτρηση όλων των χρήσεων του νερού
- Έργα αξιοποίησης των υδάτινων πόρων
- Καταγραφή χρήσεων και ζήτησης νερού
- Μείωση της ρύπανσης του νερού
- Άλλο
- Δξ/Δα

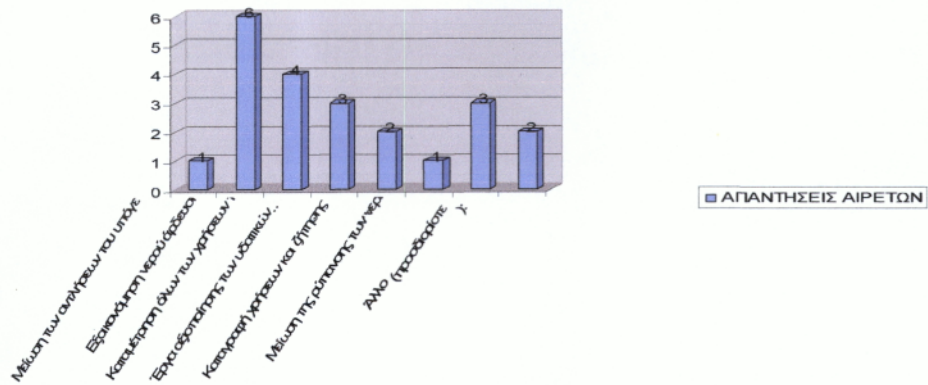
Τα αποτελέσματα που προέκυψαν βάσει προτεραιοτήτων ήταν τα εξής:

ΠΙΝΑΚΑΣ 129

ΕΡΩΤΗΣΗ 36 – ΚΡΙΣΙΜΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ	ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ				
	1	2	3	4	5
Μείωση των αντλήσεων του υπόγειου νερού	1	2	0	2	4
Εξοικονόμηση νερού άρδευσης	6	6	5	4	0
Καταμέτρηση όλων των χρήσεων του νερού	4	5	2	5	0
Έργα αξιοποίησης των υδατικών πόρων (φράγματα, γεωτρήσεις κλπ)	3	3	2	3	0
Καταγραφή χρήσεων και ζήτησης νερού	2	0	9	0	0
Μείωση της ρύπανσης των νερών	1	1	3	1	0
Άλλο (προσδιορίστε):	3	3	0	3	0
Δξ/δα	2	2	0	2	0
max # απαντήσεων	6	6	9	5	4

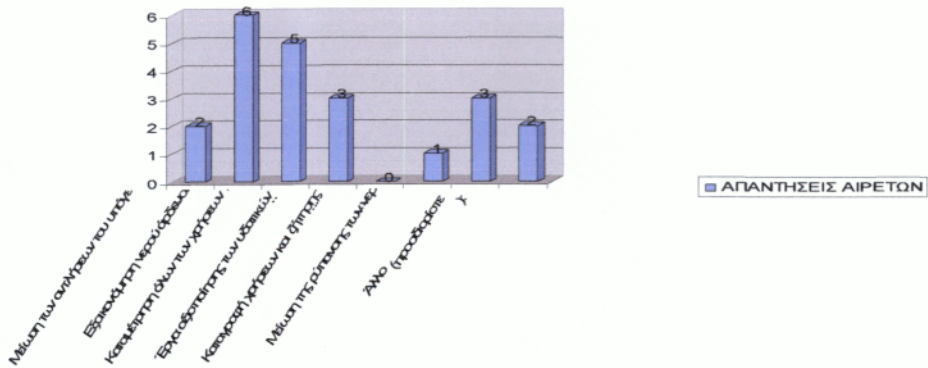
Ως πρώτη προτεραιότητα από 6 αιρετούς κρίνεται η εξοικονόμηση νερού άρδευσης αλλά και ως δεύτερη προτεραιότητα καθώς προτιμήθηκε από 6 αιρετούς. Ως τρίτη προτεραιότητα προτιμήθηκε η καταγραφή χρήσεων και ζήτησης νερού από 9 αιρετούς και ως τέταρτη η καταμέτρηση όλων των χρήσεων του νερού 5 αιρετούς..

**ΕΡΩΤΗΣΗ 35 - ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 1ης ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΧΕΙΡΗΣΗ ΤΩΝ ΥΔΑΤΙΝΩΝ ΠΟΡΩΝ**



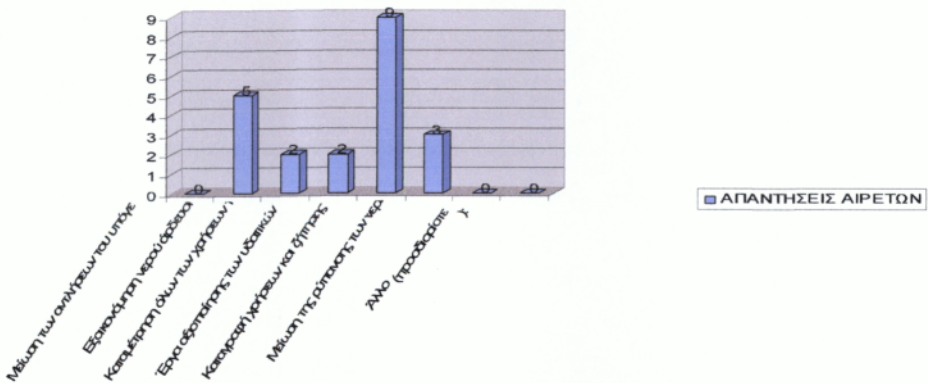
**ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 130**

**ΕΡΩΤΗΣΗ 35 - ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 2ης ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΧΕΙΡΗΣΗ ΤΩΝ ΥΔΑΤΙΝΩΝ ΠΟΡΩΝ**



**ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 131**

**ΕΡΩΤΗΣΗ 35 - ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3ης ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΧΕΙΡΗΣΗ ΤΩΝ ΥΔΑΤΙΝΩΝ ΠΟΡΩΝ**



**ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 132**



ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 133

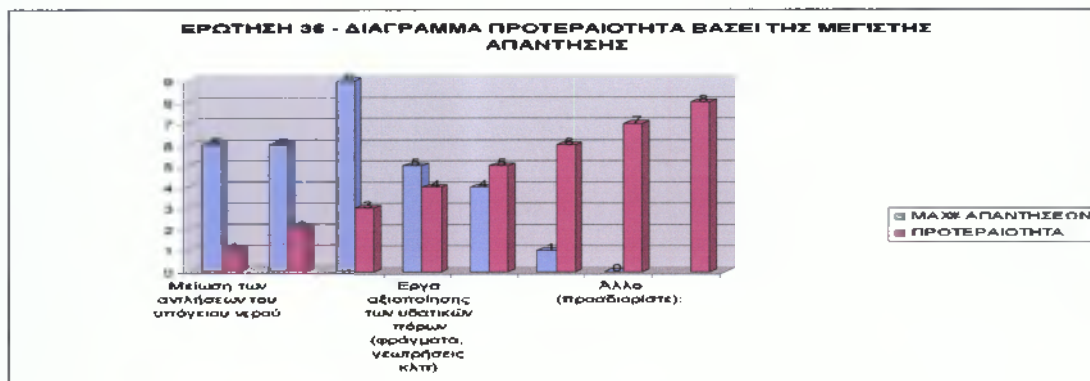
Ακολουθεί πίνακας προτεραιοτήτων (134), συγκεντρωτικό διάγραμμα 1<sup>ης</sup>-4<sup>ης</sup> προτεραιότητας (135) και διάγραμμα μέγιστης απάντησης (136).

ΠΙΝΑΚΑΣ 134

ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ	ΚΡΙΣΙΜΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ	ΜΑΧ# ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ
1	Μείωση των αντλήσεων του υπόγειου νερού	6
2	Εξοικονόμηση νερού άρδευσης	6
3	Καταμέτρηση όλων των χρήσεων του νερού	9
4	Έργα αξιοποίησης των υδατικών πόρων (φράγματα, γεωτρήσεις κλπ)	5
5	Καταγραφή χρήσεων και ζήτησης νερού	4
6	Μείωση της ρύπανσης των νερών	1
7	Άλλο (προσδιορίστε):	0
8	Δξ/δα	0



ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 135



ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 136

### **2.3.11 ΕΡΩΤΗΣΗ 37: Μέτρα για την βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος και του ιδιωτικού τομέα**

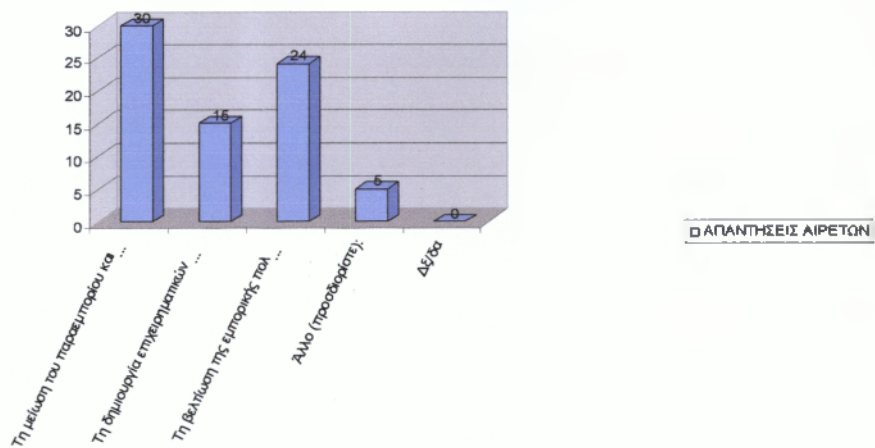
Οι αιρετοί ρωτήθηκαν για τα μέτρα που θεωρούν σημαντικά για να αντιμετωπισθούν προβλήματα και θέματα όπως το παρεμπόριο, την παραοικονομία, τα επιχειρηματικά πάρκα, την εμπορική πολεοδομία και προέκυψαν τα παρακάτω αποτελέσματα.

Ότι πρέπει να ληφθούν μέτρα για το παρεμπόριο και την παραοικονομία συμφώνησαν 30 αιρετοί. Ακολουθεί η βελτίωση της εμπορικής πολεοδομίας από 24 αιρετούς, η δημιουργία επιχειρηματικών πάρκων από 15 αιρετούς και στην κατηγορία «άλλο» απάντησαν 5 αιρετοί εκφράζοντας μέτρα όπως ο συνεδριακός τουρισμός και η ανάδειξη νέων επαγγελμάτων, την μείωση των τελών σε προβληματικές περιοχές, την ενημέρωση των επιχειρηματιών με προγράμματα marketing, την υπεράσπιση των μικρών επιχειρήσεων με ειδικές φορολογίες, την αύξηση των τελών και προστίμων στις μεγάλες επιχειρήσεις όταν παραβαίνουν τον νόμο.

**ΠΙΝΑΚΑΣ 137**

<b>ΕΡΩΤΗΣΗ 37 – ΒΕΛΤΙΩΣΗ -ΤΟΝΩΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ - ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ</b>	<b>ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΙΡΕΤΩΝ</b>
Τη μείωση του παρεμπορίου και της παραοικονομίας (με την πιστή τήρηση της προβλεπόμενης εμπορικής νομοθεσίας)	<b>30</b>
Τη δημιουργία επιχειρηματικών πάρκων	<b>15</b>
Τη βελτίωση της εμπορικής πολεοδομίας στα αστικά κέντρα(σαφείς και λειτουργικοί κανόνες χωροταξίας και πολεοδόμησης για τις εμπορικές δραστηριότητες)	<b>24</b>
Άλλο (προσδιορίστε):	<b>5</b>
ΔΞ/δα	<b>0</b>

ΕΡΩΤΗΣΗ 37 - ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΟΝΩΣΗ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ



ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 138

### 2.3.12 ΕΡΩΤΗΣΗ 38: Μέτρα για την βελτίωση της επισκεψιμότητας στο Δήμο

Οι αιρετοί ρωτήθηκαν για τα μέτρα που θεωρούν σημαντικά για να βελτιωθεί η επισκεψιμότητα στο Δήμο της Αθήνας όπως η βελτίωση των οδικών δικτύων, η ανάδειξη των πολιτιστικών πόρων, η προώθηση ήπιων μορφών τουρισμού, η βελτίωση του κυκλοφοριακού, η βελτίωση της σήμανσης και της πληροφόρησης, η βελτίωση της καθαριότητας και της εικόνας του κέντρου, το επίπεδο των ηλεκτρονικών επικοινωνιών. Προέκυψαν τα παρακάτω αποτελέσματα.

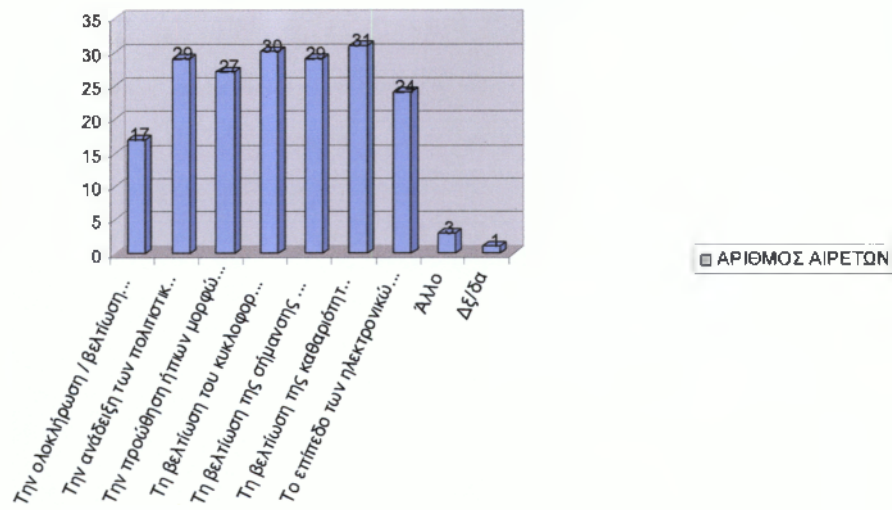
Αναγκαίο μέτρο για την βελτίωση της επισκεψιμότητας στο Δήμο φαίνεται να είναι η βελτίωση της καθαριότητας και της εικόνας του αστικού κέντρου με 31 αιρετούς να κατατάσσουν το μέτρο πρώτο. Με μικρή διαφορά ακολουθεί η βελτίωση του κυκλοφοριακού προβλήματος αφού επιλέχθηκε από 30 αιρετούς. Η βελτίωση της σήμανσης και η ανάδειξη του πολιτισμού είναι τρίτο μέτρο καθώς επιλέχθηκε από 29 αιρετά πρόσωπα. Ακολουθούν οι ήπιες μορφές τουρισμού (27 αιρετοί), το επίπεδο των ηλεκτρονικών επικοινωνιών (24 αιρετοί), η ολοκλήρωση των οδικών δικτύων (17 αιρετοί) και στην κατηγορία «άλλο» έγινε λόγος από 3 αιρετούς για ασφάλεια των δημοτών., σχολικό τουρισμό, δημιουργία πάρκων και ελεύθερων χώρων πρασίνου.

ΠΙΝΑΚΑΣ 139

<b>ΕΡΩΤΗΣΗ 38 – ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΕΠΙΣΚΕΨΙΜΟΤΗΤΑΣ</b>	<b>ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΙΡΕΤΩΝ</b>
Την ολοκλήρωση / βελτίωση των οδικών δικτύων	17
Την ανάδειξη των πολιτιστικών πόρων	29
Την προώθηση ήπιων μορφών τουρισμού	27
Τη βελτίωση του κυκλοφοριακού προβλήματος (στα αστικά κέντρα)	30
Τη βελτίωση της σήμανσης & πληροφόρησης για τους επισκέπτες	29
Τη βελτίωση της καθαριότητας και της εικόνας (των αστικών κέντρων)	31
Το επίπεδο των ηλεκτρονικών επικοινωνιών και της ηλεκτρονικής πληροφόρησης συνολικά σε τοπικό επίπεδο (όπως info kiosks κλπ)	24
Άλλο	3
ΔΕ/δα	1



### ΕΡΩΤΗΣΗ 38 - ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΒΕΛΤΙΩΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ



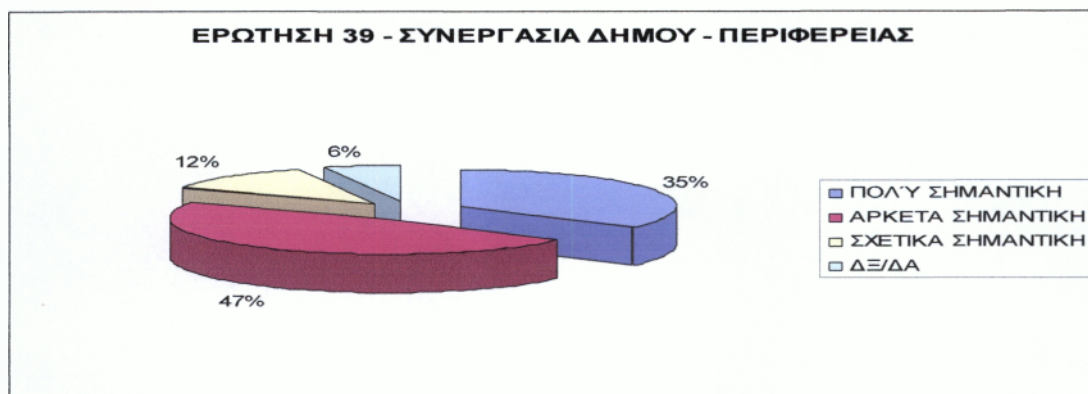
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 140

### 2.3.13 ΕΡΩΤΗΣΗ 39 : Συνεργασία Δήμου – Περιφέρειας

Οι αιρετοί ρωτήθηκαν για την γνώμη τους πάνω στη συνεργασία των δύο βαθμίδων αυτοδιοίκησης. Τα αποτελέσματα που προέκυψαν δείχνουν πως το 47% των ερωτηθέντων την βρίσκουν αρκετά σημαντική, το 35% πολύ σημαντική, το 12 % σχετικά σημαντική ενώ το 6 % δεν γνώριζε/ δεν απάντησε. Στο διάγραμμα 143 φαίνονται αναλυτικά οι αιρετοί και οι προτιμήσεις τους.

ΠΙΝΑΚΑΣ 141

ΕΡΩΤΗΣΗ 39 – ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΔΗΜΟΥ - ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
ΠΟΛΥ ΣΗΜΑΝΤΙΚΗ	12	35%
ΑΡΚΕΤΑ ΣΗΜΑΝΤΙΚΗ	16	47%
ΣΧΕΤΙΚΑ ΣΗΜΑΝΤΙΚΗ	4	12%
ΔΞ/ΔΑ	2	6%
ΣΥΝΟΛΟ	34	100%



ΓΡΑΦΗΜΑ 142



ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 143

### Γ.3 Κοινωνική Οικονομία και εθελοντισμός- Νέοι τομείς για αξιοποίηση

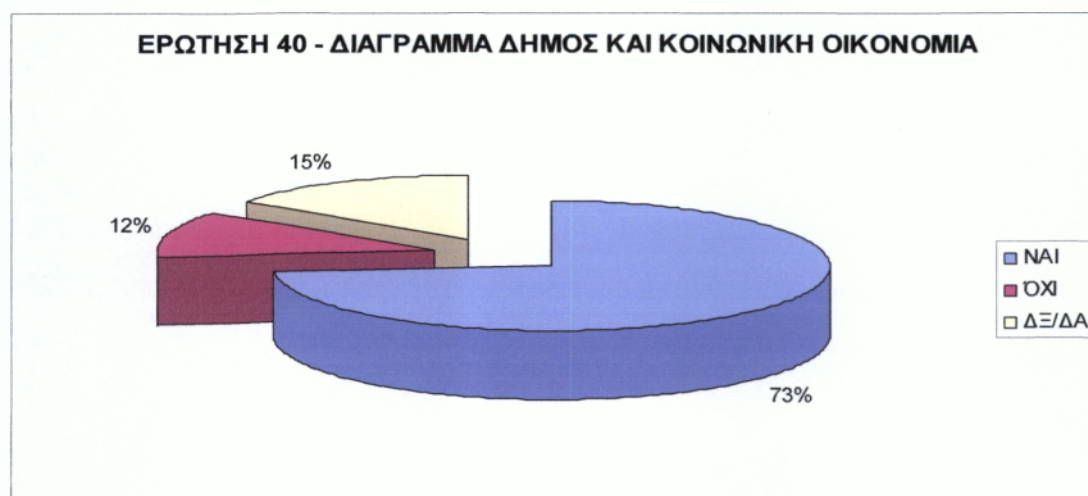
#### 2.4.1. ΕΡΩΤΗΣΗ 40 : Συμμετογή Δήμου σε κοινωνική επιχείρηση

Οι αιρετοί ρωτήθηκαν για την συμμετοχή του Δήμου της Αθήνας ως εταίρος σε επιχείρηση κοινωνικής οικονομίας προκειμένου να την ενισχύσει. Τα αποτελέσματα που προέκυψαν από τις απαντήσεις των αιρετών έχουν ως εξής:

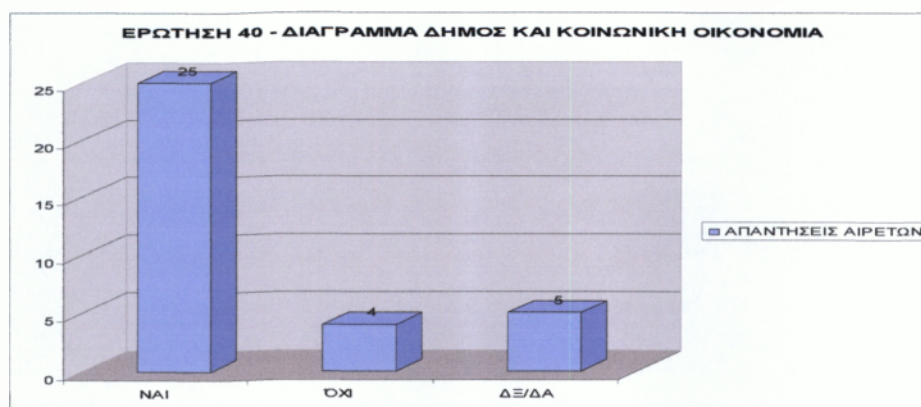
Ποσοστό 73% ότι ο Δήμος μπορεί να μετέχει ως εταίρος ενώ ποσοστό της τάξης του 12% έχει την αντίθετη άποψη. 15% των αιρετών δεν απάντησαν. Συνολικά 25 αιρετοί είπαν ΝΑΙ, 4 είπαν ΟΧΙ και 5 δεν απάντησαν.

ΠΙΝΑΚΑΣ 144

ΕΡΩΤΗΣΗ 40 – ΔΗΜΟΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ	ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΑΙΡΕΤΩΝ	ΠΟΣΟΣΤΟ
ΝΑΙ	25	73%
ΌΧΙ	4	12%
ΔΞ/ΔΑ	5	15%
ΣΥΝΟΛΟ	34	100%



ΓΡΑΦΗΜΑ 145



ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 146

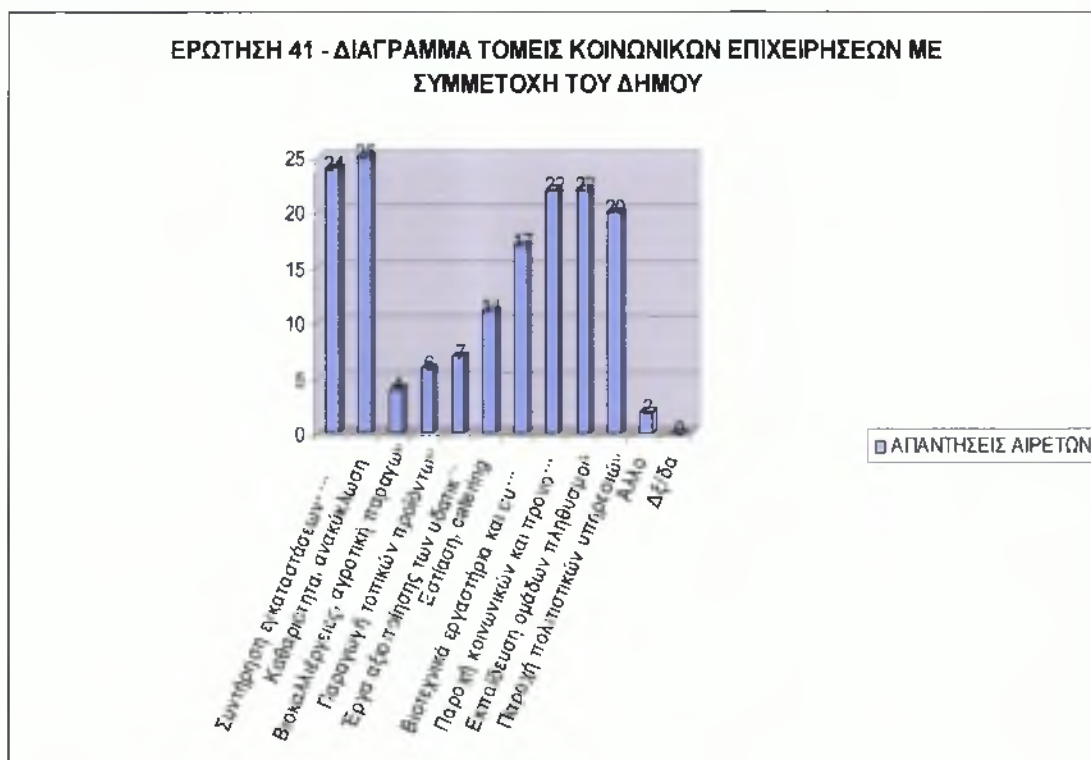
## 2.4.2 ΕΡΩΤΗΣΗ 41: Τομείς δραστηριότητας κοινωνικών επιχειρήσεων

Οι αιρετοί απάντησαν σε ποιους τομείς θα μπορούσε να δραστηριοποιηθεί ο Δήμος των Αθηναίων ως εταίρος σε κοινωνική επιχείρηση.

ΠΙΝΑΚΑΣ 147

ΕΡΩΤΗΣΗ 41 – ΤΟΜΕΙΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΙΡΕΤΩΝ
Συντήρηση εγκαταστάσεων, πράσινο	23
Καθαριότητα, ανακύκλωση	24
Βιοκαλλιέργειες, αγροτική παραγωγή	4
Παραγωγή τοπικών προϊόντων	5
Έργα αξιοποίησης των υδατικών πόρων	7
Εστίαση, catering	11
Βιοτεχνικά εργαστήρια και συνεργεία	17
Παροχή κοινωνικών και προνοιακών υπηρεσιών (ηλικιωμένοι, παιδιά, ανάπηροι)	22
Εκπαίδευση ομάδων πληθυσμού	22
Παροχή πολιτιστικών υπηρεσιών	20
Άλλο	2
Δξ/δα	1

Βλέπουμε ως πρώτη επιλογή την ανακύκλωση (24 αιρετοί), ακολουθεί η συντήρηση των εγκαταστάσεων και το πράσινο (23 αιρετοί). Η παροχή κοινωνικών υπηρεσιών και η εκπαίδευση ομάδων πληθυσμού είναι η τρίτη επιλογή (22 αιρετοί και στις δύο περιπτώσεις). Τέταρτη επιλογή αποτελεί η παροχή πολιτιστικών υπηρεσιών (20 αιρετοί) και ακολουθούν τα βιοτεχνικά εργαστήρια και τα συνεργεία (17 αιρετοί). Έκτη θέση η εστίαση (11 αιρετοί), έβδομη θέση έργα αξιοποίησης υδάτινων πόρων (7 αιρετοί), όγδοη η παραγωγή τοπικών προϊόντων (5 αιρετοί), ένατη οι βιοκαλλιέργειες (4 αιρετοί) και στην κατηγορία «άλλο» έγινε αναφορά από 2 αιρετούς για τομείς δραστηριότητας όπως ανταλλαγή υπηρεσιών – αγαθών , συνεταιρισμούς, απασχόληση παιδιών, τρόφιμα, φάρμακα.



ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 148

### 2.4.3 ΕΡΩΤΗΣΗ 42: Δήμος και Υπηρεσίες Κοινωνικής Οικονομίας

Οι αιρετοί απάντησαν για το αν πιστεύουν ότι ο Δήμος της Αθήνας θα μπορούσε να προμηθεύεται υπηρεσίες από επιχειρήσεις κοινωνικής οικονομίας.

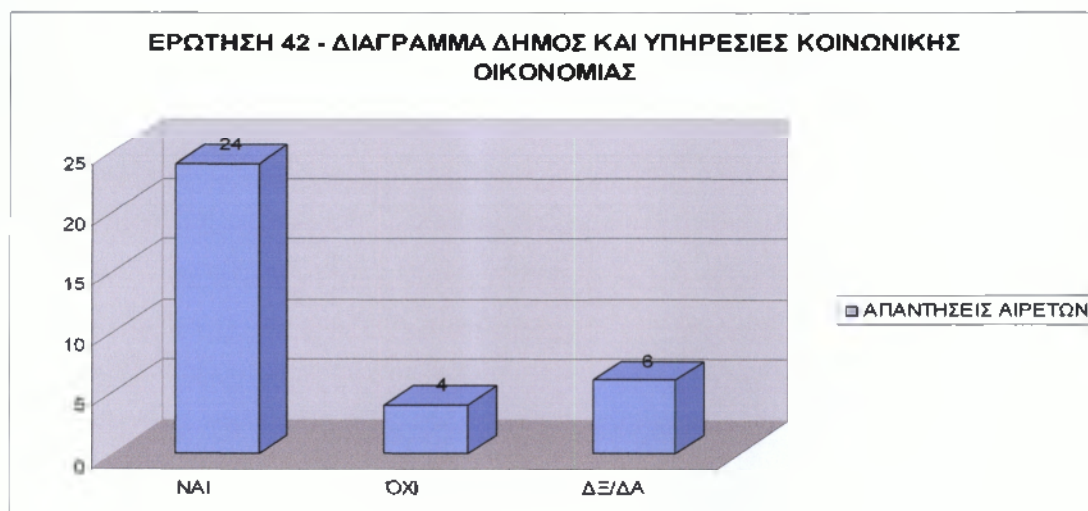
ΠΙΝΑΚΑΣ 149

ΕΡΩΤΗΣΗ 42 – ΔΗΜΟΣ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ	ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΑΙΡΕΤΩΝ	ΠΟΣΟΣΤΟ
ΝΑΙ	24	70%
ΌΧΙ	4	12%
ΔΞ/ΔΑ	6	18%
ΣΥΝΟΛΟ	34	100%

Το μεγαλύτερο μέρος των ερωτηθέντων, ποσοστό 70%, θεωρεί πως ο Δήμος της Αθήνας είναι σε θέση να προμηθεύεται υπηρεσίες από επιχειρήσεις κοινωνικής οικονομίας. Το 12% των ερωτηθέντων πιστεύουν το αντίθετο και 18% δεν απάντησε. Αναλυτικά 24 αιρετοί απάντησαν ΝΑΙ, 4 ΟΧΙ και 6 δεν απάντησαν.



ΓΡΑΦΗΜΑ 150



ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 151

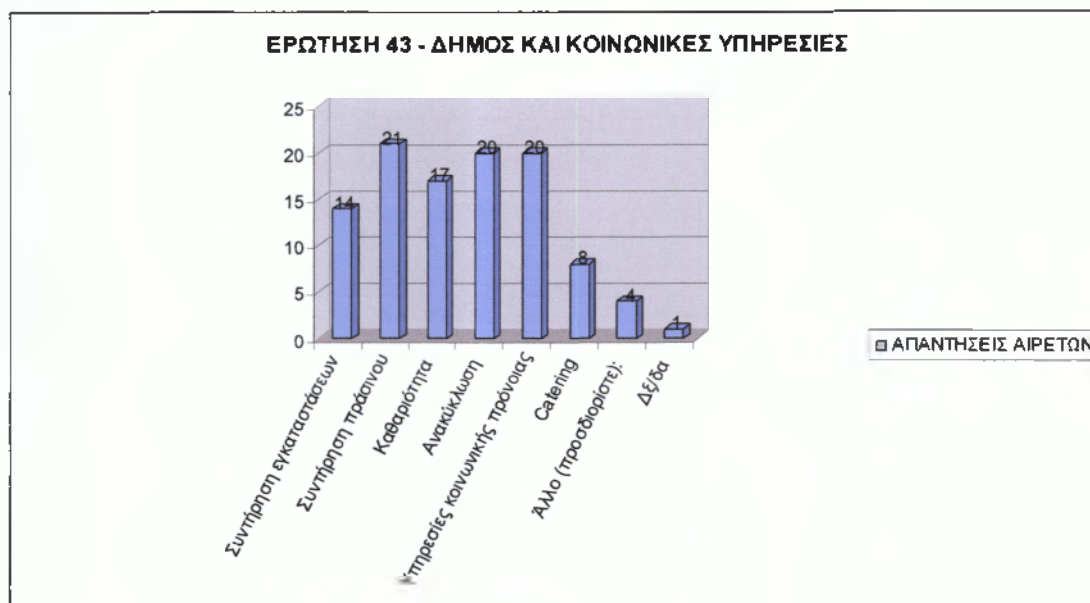
#### 2.4.4. ΕΡΩΤΗΣΗ 43: Τομείς κοινωνικών υπηρεσιών

Οι αιρετοί απάντησαν σε ποιους τομείς θα μπορούσε να προμηθευτεί ο Δήμος των Αθηναίων υπηρεσίες από κοινωνική επιχείρηση.

**ΠΙΝΑΚΑΣ 152**

ΕΡΩΤΗΣΗ 43 – Σε ποιους τομείς θα προμηθευόταν ο δήμος υπηρεσίες	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΙΡΕΤΩΝ
Συντήρηση εγκαταστάσεων	14
Συντήρηση πράσινου	21
Καθαριότητα	17
Ανακύκλωση	20
Υπηρεσίες κοινωνικής πρόνοιας	20
Catering	8
Άλλο (προσδιορίστε):	4
Δέ/δα	1

Βλέπουμε ότι 21 αιρετοί επέλεξαν τη συντήρηση πρασίνου, 20 αιρετοί την ανακύκλωση αλλά και τις υπηρεσίες κοινωνικής πρόνοιας, 17 την καθαριότητα, 14 την συντήρηση των εγκαταστάσεων, 8 την εστίαση και 4 αιρετοί έκαναν λόγο για φωτοβολταϊκά, κομποστοποίηση και τουρισμό.



**ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 153**

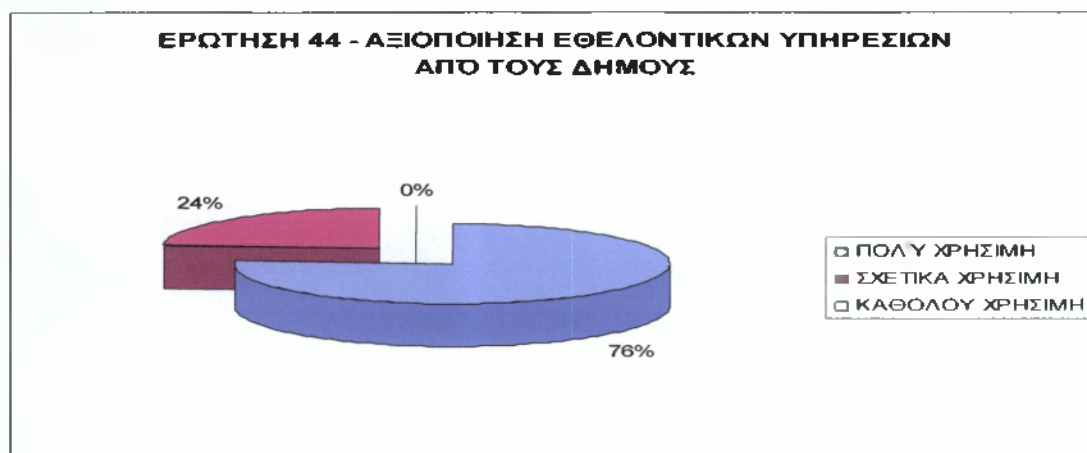
## 2.4.5 ΕΡΩΤΗΣΗ 44: Αξιοποίηση εθελοντικών υπηρεσιών από τους δήμους

Οι αιρετοί απάντησαν αν βλέπουν θετικά ή όχι τον εθελοντισμό στον Δήμο.

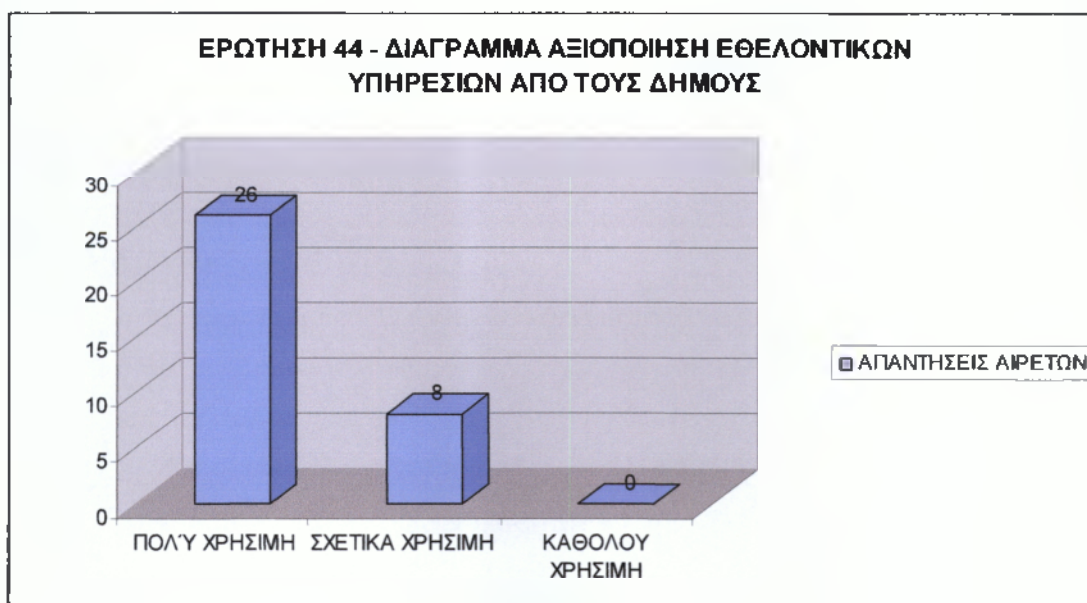
ΠΙΝΑΚΑΣ 154

ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΕΘΕΛΟΝΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΔΗΜΟΥΣ	ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΑΙΡΕΤΩΝ	ΠΟΣΟΣΤΟ
ΠΟΛΥ ΧΡΗΣΙΜΗ	26	76%
ΣΧΕΤΙΚΑ ΧΡΗΣΙΜΗ	8	24%
ΚΑΘΟΛΟΥ ΧΡΗΣΙΜΗ	0	0%
ΣΥΝΟΛΟ	34	100%

Τα αποτελέσματα έδειξαν ότι 76% των αιρετών βλέπουν πολύ χρήσιμη την αξιοποίηση των εθελοντικών υπηρεσιών. Το 24% την θεωρεί σχετικά χρήσιμη. Συγκεκριμένα 26 από τους ερωτηθέντες αιρετούς την θεωρούν πολύ χρήσιμη και 8 σχετικά χρήσιμη.



ΓΡΑΦΗΜΑ 155



ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 156

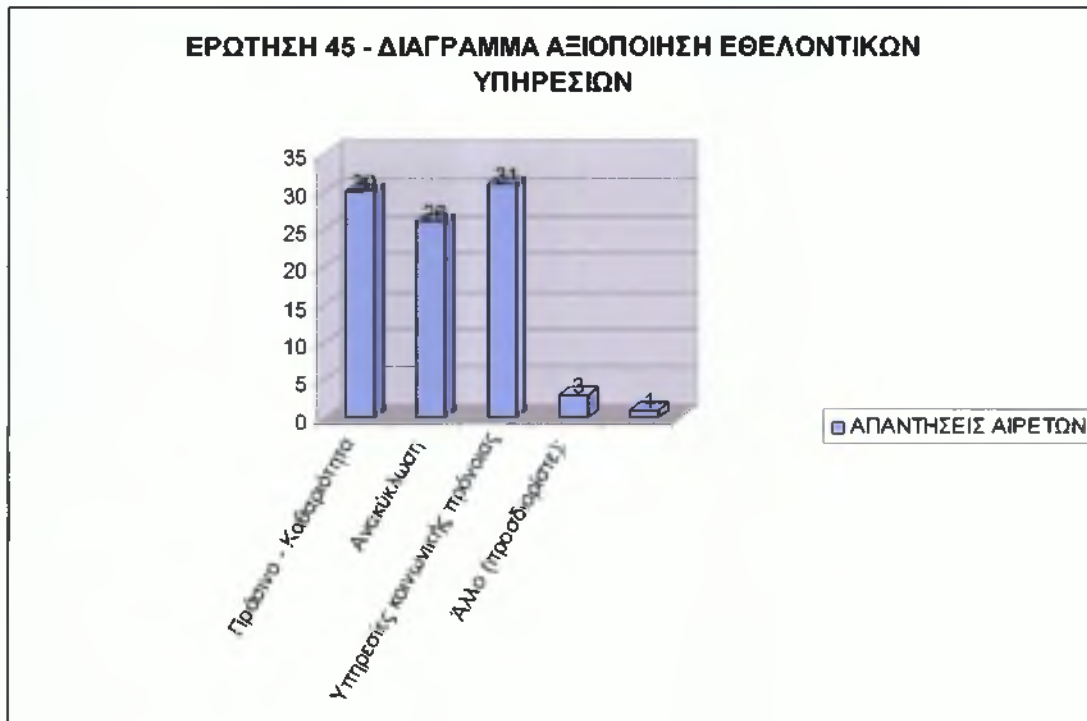


#### 2.4.6 ΕΡΩΤΗΣΗ 45: Τομείς αξιοποίησης εθελοντικών υπηρεσιών

Οι αιρετοί απάντησαν σχετικά με το ποιες θα μπορούσαν να είναι οι υπηρεσίες εθελοντικών οργανώσεων οι οποίες θα μπορούσαν να αξιοποιηθούν. Τα αποτελέσματα έδειξαν ότι οι υπηρεσίες κοινωνικής πρόνοιας (31 αιρετοί), το πράσινο και η καθαριότητα (30 αιρετοί) καθώς και η ανακύκλωση (26 αιρετοί) αποτελούν τομείς αξιοποίησης εθελοντισμού. Από 3 αιρετούς έγινε λόγος για εθελοντισμό που θα αφορά τον πολιτισμό και τον τουρισμό

ΠΙΝΑΚΑΣ 157

ΕΡΩΤΗΣΗ 45 – Σε ποιους τομείς πιστεύετε ότι θα μπορούσαν να αξιοποιηθούν υπηρεσίες εθελοντικών οργανώσεων ή προσώπων	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΙΡΕΤΩΝ
Πράσινο - Καθαριότητα	30
Ανακύκλωση	26
Υπηρεσίες κοινωνικής πρόνοιας	31
Άλλο (προσδιορίστε):	3
ΔΕ/δα	1



ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 158

## 2.5 Τμήμα Δ. Οικονομική Πολιτική - Προγραμματισμός - Πόροι

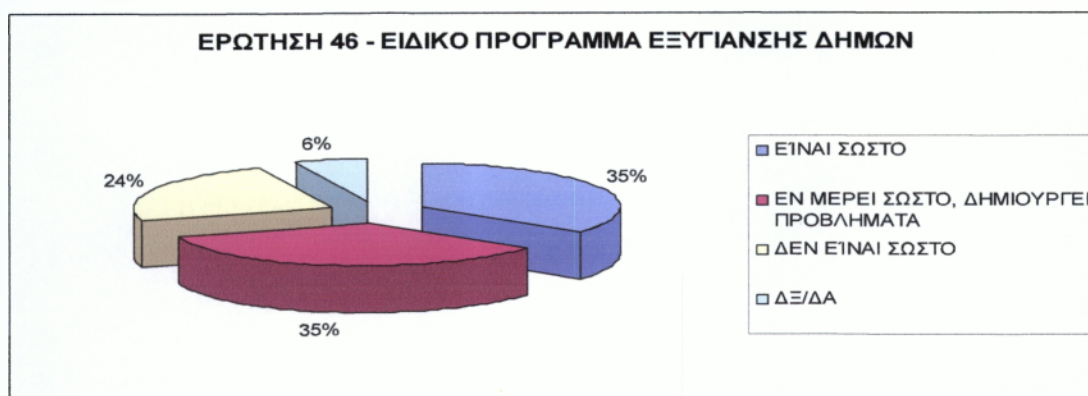
### 2.5.1 ΕΡΩΤΗΣΗ 46: Ειδικό πρόγραμμα εξυγίανσης των Δήμων

Οι αιρετοί απάντησαν στο ερώτημα για το πώς κρίνουν το Ειδικό πρόγραμμα Εξυγίανσης των Δήμων (άρθρο 262-263 ) του νόμου Καλλικράτης.

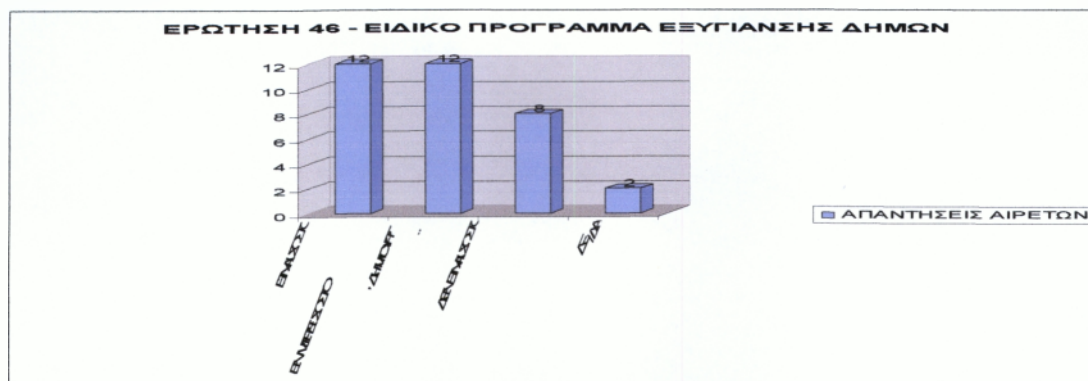
**ΠΙΝΑΚΑΣ 159**

ΕΡΩΤΗΣΗ 46 – ΕΙΔΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΞΥΓΙΑΝΣΗΣ ΔΗΜΩΝ	ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΑΙΡΕΤΩΝ	ΠΟΣΟΣΤΟ
ΕΙΝΑΙ ΣΩΣΤΟ	12	35%
ΕΝ ΜΕΡΕΙ ΣΩΣΤΟ, ΔΗΜΙΟΥΡΓΕΙ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ	12	35%
ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΣΩΣΤΟ	8	24%
ΔΞ/ΔΑ	2	6%
<b>ΣΥΝΟΛΟ</b>	<b>34</b>	<b>100%</b>

Οι απαντήσεις διαμορφώθηκαν ως εξής: 35% του δείγματος θεωρεί ότι είναι σωστό, 35% του δείγματος θεωρεί ότι είναι εν μέρει σωστό, γιατί δημιουργεί προβλήματα στους συνενωμένους ΟΤΑ, 24 % πιστεύει ότι είναι λάθος και 6% δεν απάντησε. Αναλυτικά 12 αιρετοί πιστεύουν ότι είναι σωστό, 12 ότι είναι εν μέρει σωστό, 8 ότι δεν είναι σωστό και 2 δεν απάντησαν.



**ΓΡΑΦΗΜΑ 160**



**ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 161**

## 2.5.2. ΕΡΩΤΗΣΗ 47 : Τοπικά έσοδα- τοπικές υπηρεσίες

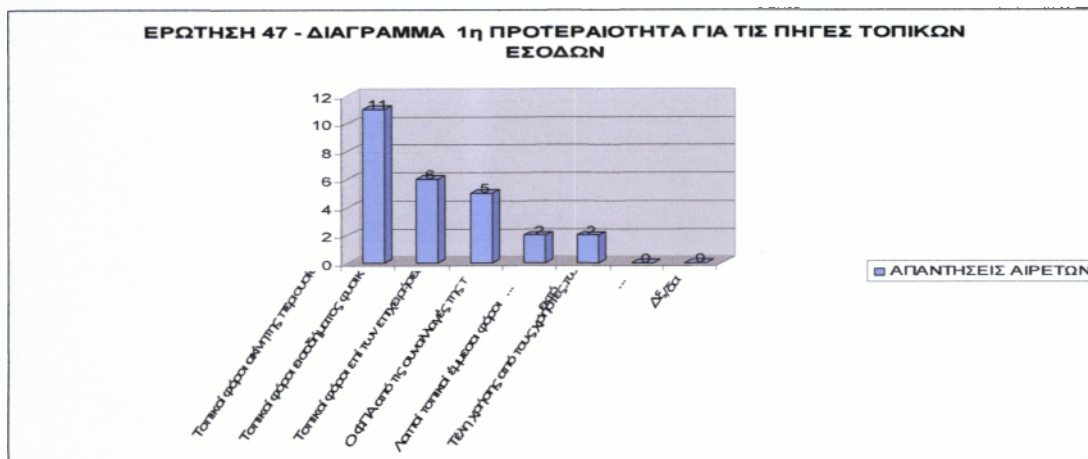
Οι αιρετοί κλήθηκαν να ιεραρχήσουν κατά προτεραιότητα τις πιο σημαντικές ή κατάλληλες πηγές τοπικών εσόδων του Δήμου των Αθηναίων μέσα από μια κλειστού τύπου ερώτηση, τα οποία είναι

- Τοπικοί φόροι ακίνητης περιουσίας
- Τοπικοί φόροι εισοδήματος φυσικών προσώπων
- Τοπικοί φόροι επί των επιχειρήσεων
- Ο ΦΠΑ από τις συναλλαγές της τοπικής οικονομίας
- Λοιποί τοπικοί έμμεσοι φόροι, εκτός του ΦΠΑ
- Τέλη χρήσης από τους χρήστες των τοπικών υπηρεσιών
- ΔΕ/Δα

ΠΙΝΑΚΑΣ 162

ΕΡΩΤΗΣΗ 47 – Ποιές από τις παρακάτω τοπικές πηγές εσόδων θεωρείτε ως τις πιο σημαντικές ή πιο κατάλληλες για τη χρηματοδότηση των τοπικών υπηρεσιών και έργων; (ιεραρχήστε)	1	2	3	4	5	6	7
Τοπικοί φόροι ακίνητης περιουσίας	11	5	1	5	0	0	0
Τοπικοί φόροι εισοδήματος φυσικών προσώπων	6	6	2	0	0	1	0
Τοπικοί φόροι επί των επιχειρήσεων	5	8	4	2	1	0	0
Ο ΦΠΑ από τις συναλλαγές της τοπικής οικονομίας	2	0	2	4	5	0	0
Λοιποί τοπικοί έμμεσοι φόροι, εκτός του ΦΠΑ (όπως π.χ. φόρος στις συναλλαγές εστιατορίων και ξενοδοχείων)	2	0	1	3	1	0	0
Τέλη χρήσης από τους χρήστες των τοπικών υπηρεσιών	0	0	1	5	6	0	0
ΔΕ/δα	0	0	1	0	0	0	0
max # απαντήσεων	11	8	4	5	6	1	0

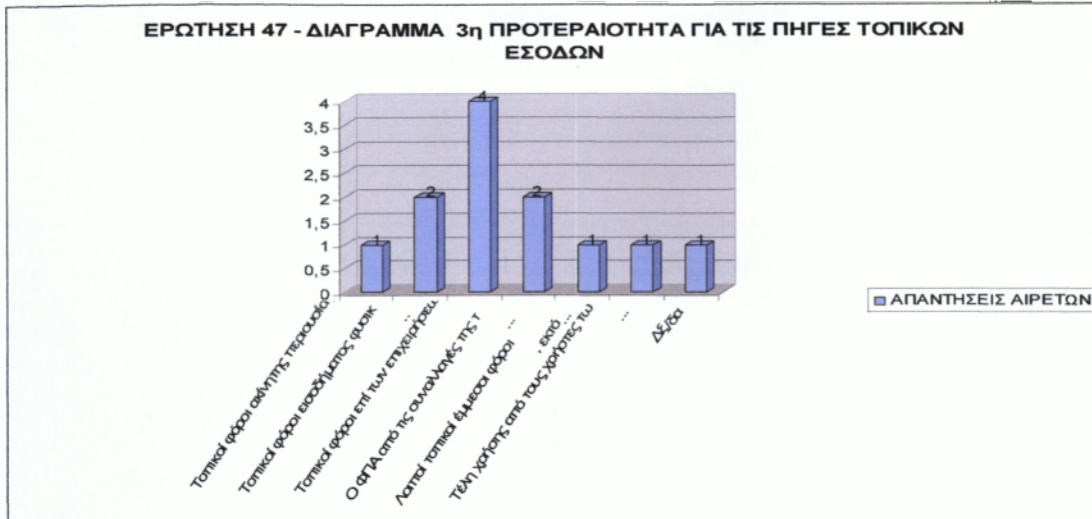
Τα αποτελέσματα που προέκυψαν βάσει προτεραιοτήτων ήταν τα εξής: Ως πρώτη προτεραιότητα από 11 αιρετούς κρίνονται οι τοπικοί φόροι ακίνητης περιουσίας. Ως δεύτερη προτεραιότητα προτιμήθηκαν από 8 αιρετούς οι τοπικοί φόροι επί των επιχειρήσεων, αλλά και ως τρίτη προτεραιότητα αφού προτιμήθηκε από 4 αιρετούς. Ως τέταρτη προτεραιότητα καταγράφηκαν οι τοπικοί φόροι ακίνητης περιουσίας από 5 αιρετούς και από 5 αιρετούς επίσης τα τέλη χρήσης των τοπικών υπηρεσιών.



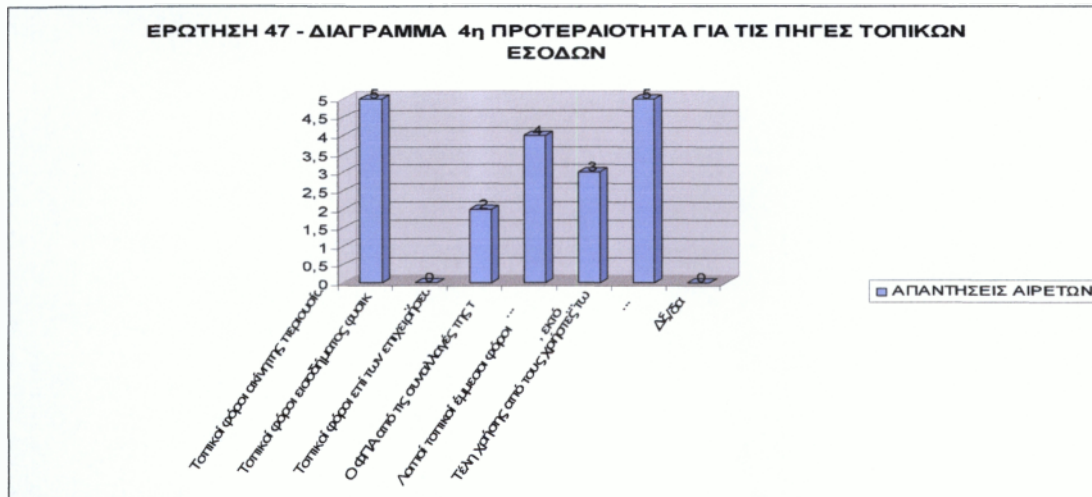
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 163



ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 164



**ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 165**

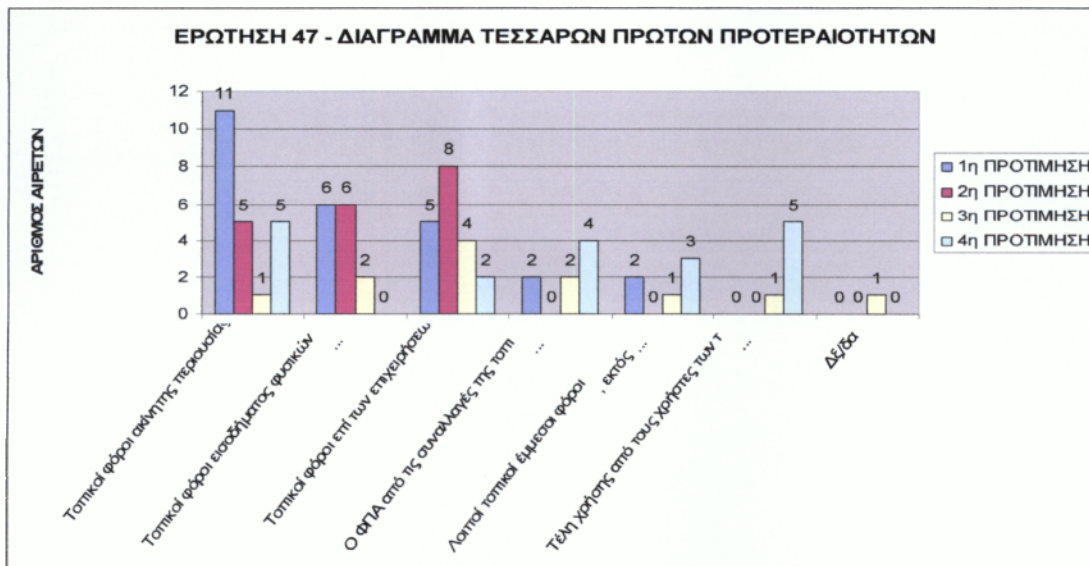


**ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 166**

Ακολουθεί πίνακας προτεραιοτήτων ,συγκεντρωτικό διάγραμμα (διαγρ.168) 1<sup>ης</sup>-4<sup>ης</sup> προτεραιότητας και διάγραμμα μέγιστης απάντησης (διαγρ.169)

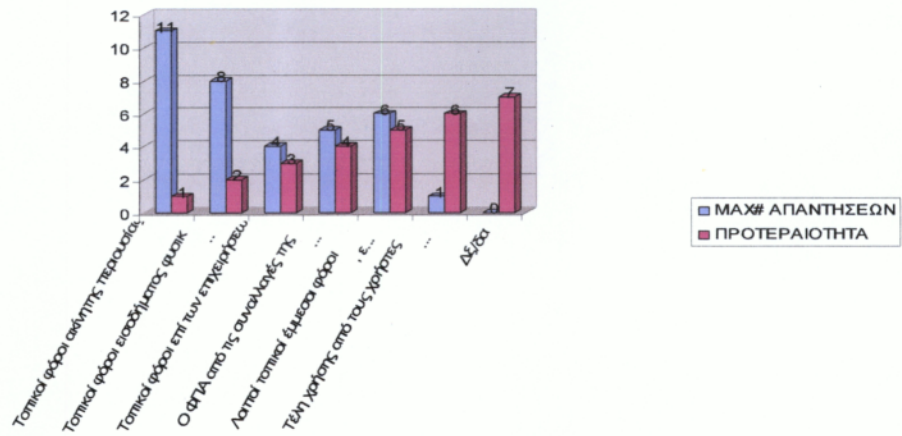
ΠΙΝΑΚΑΣ 167

ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ	ΚΡΙΣΙΜΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ	ΜΑΧ# ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ
1	Τοπικοί φόροι ακίνητης περιουσίας	11
2	Τοπικοί φόροι εισοδήματος φυσικών προσώπων	8
3	Τοπικοί φόροι επί των επιχειρήσεων	4
4	Ο ΦΠΑ από τις συναλλαγές της τοπικής οικονομίας	5
5	Λοιποί τοπικοί έμμεσοι φόροι, εκτός του ΦΠΑ (όπως π.χ. φόρος στις συναλλαγές εστιατορίων και ξενοδοχείων)	6
6	Τέλη χρήσης από τους χρήστες των τοπικών υπηρεσιών	1
7	Δξ/δα	0



ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 168

**ΕΡΩΤΗΣΗ 47 - ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ ΒΑΣΕΙ ΤΗΣ ΜΕΓΙΣΤΗΣ ΑΠΑΝΤΗΣΗΣ**



ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 169

### 2.5.3 ΕΡΩΤΗΣΗ 48: Συνεργασία Δήμου και Ιδιωτικού Τομέα

Οι αιρετοί απάντησαν αν βλέπουν θετικά ή όχι τον την συνεργασία του Δήμου με τον ιδιωτικό τομέα.

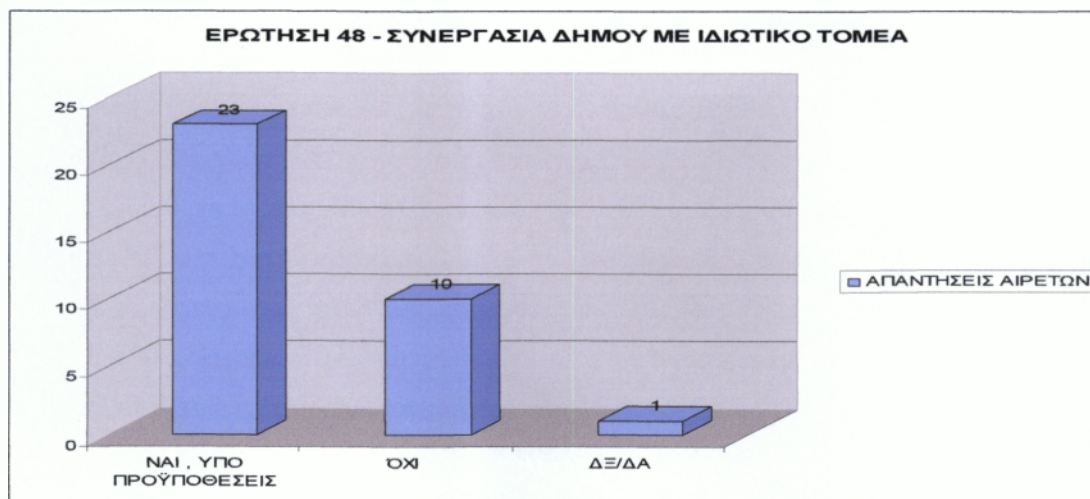
ΠΙΝΑΚΑΣ 170

ΕΡΩΤΗΣΗ 49 – ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΙΔΙΩΤΙΚΟ ΤΟΜΕΑ	ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΑΙΡΕΤΩΝ	ΠΟΣΟΣΤΟ
ΝΑΙ , ΥΠΟ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ	23	68%
ΌΧΙ	10	29%
ΔΞ/ΔΑ	1	3%
ΣΥΝΟΛΟ	34	100%

Τα αποτελέσματα έδειξαν ότι 68% των αιρετών βλέπουν θετικά την συνεργασία, αλλά με προϋποθέσεις . Το 29% την βλέπει αρνητικά και το 3% δεν απάντησε. Συγκεκριμένα 23 από τους ερωτηθέντες αιρετούς την βλέπουν θετικά, αλλά με προϋποθέσεις, 10 την βλέπουν αρνητικά και 1 δεν απάντησε.



ΓΡΑΦΗΜΑ 171



ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 172

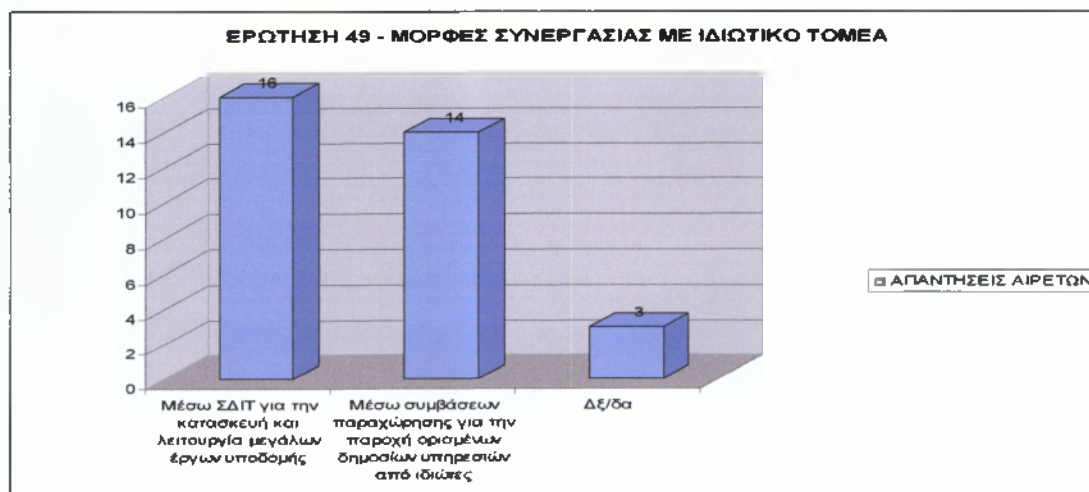


## 2.5.4 ΕΡΩΤΗΣΗ 49: Μορφές συνεργασίας με ιδιωτικό τομέα

Οι αιρετοί απάντησαν σχετικά με το ποιες θα μπορούσαν να είναι οι μορφές συνεργασίας του Δήμου με τον ιδιωτικό τομέα και συγκεκριμένα ελήφθησαν τα εξής αποτελέσματα: 16 αιρετοί πιστεύουν πως η συνεργασία θα μπορούσε να προκύψει μέσω Συμβάσεων Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΙΤ), 14 αιρετοί απάντησαν πως η συνεργασία μπορεί να προκύψει μέσω συμβάσεων παραχώρησης για την παροχή ορισμένων δημοσίων υπηρεσιών από ιδιώτες.

ΠΙΝΑΚΑΣ 173

ΕΡΩΤΗΣΗ 49 – Αναφέρατε τις μορφές συνεργασίας με τον ιδιωτικό τομέα με τις οποίες θα συμφωνούσατε	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΙΡΕΤΩΝ
Μέσω ΣΔΙΤ για την κατασκευή και λειτουργία μεγάλων έργων υποδομής	16
Μέσω συμβάσεων παραχώρησης για την παροχή ορισμένων δημοσίων υπηρεσιών από ιδιώτες	14
Δε/δα	3



ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 174

### 2.5.5 ΕΡΩΤΗΣΗ 50 : Παραχώρηση υπηρεσιών σε ιδιώτες

Οι αιρετοί απάντησαν σχετικά με το ποιες θα μπορούσαν να είναι οι υπηρεσίες που θα μπορούσε να παραχωρήσει ο Δήμος σε ιδιώτες. Τα αποτελέσματα που προέκυψαν από την έρευνα διαμορφώνονται ως εξής: 20 αιρετοί πιστεύουν πως η επεξεργασία απορριμμάτων είναι η υπ' αριθμόν ένα υπηρεσία που θα μπορούσε να παραχωρηθεί σε ιδιώτες. Στη συνέχεια 13 αιρετοί επέλεξαν τις υπηρεσίες κατάρτισης. Ακολουθεί η διαχείριση δημοτικής περιουσίας όπως αυτή επιλέχθηκε από 11 αιρετούς ενώ οι πολιτιστικές υπηρεσίες επιλέχθηκαν από 7 αιρετούς. Η συλλογή απορριμμάτων και οι υπηρεσίες υγείας επιλέχθηκαν από 4 αιρετούς εξίσου. Τέλος στην κατηγορία «άλλο» έγινε λόγος από τους αιρετούς για ανέγερση σχολείων, αποτέφρωση νεκρών, αναπλάσεις, βιολογικά απορρίμματα. Την ερώτηση δεν απάντησαν 9 άτομα γιατί τους βρήκε αντίθετους με την παραχώρηση υπηρεσιών σε ιδιώτες.



ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 175

ΠΙΝΑΚΑΣ 176

Ποιες από τις παρακάτω υπηρεσίες θεωρείτε ότι θα μπορούσαν να παραχωρηθούν σε ιδιώτες	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΙΡΕΤΩΝ
Συλλογή απορριμμάτων	4
Επεξεργασία απορριμμάτων	20
Υπηρεσίες υγείας	4
Υπηρεσίες κοινωνικής πρόνοιας και αλληλεγγύης	3
Υπηρεσίες κατάρτισης	13
Πολιτιστικές υπηρεσίες	7
Διαχείριση δημοτικής ακίνητης περιουσίας (κτίρια, οικόπεδα, αγροτεμάχια)	11
Άλλο (προσδιορίστε)	4
ΔΕ/δα	9

## **2.6 Τμήμα Ε. Κλείσιμο (ανοικτή ερώτηση )**

Στην τελευταία ανοικτή ερώτηση απάντησαν 24 αιρετοί. Είναι δύσκολο να γίνει κατηγοριοποίηση των απαντήσεων γι' αυτό θα γίνει μια γενικότερη παρουσίαση των οραμάτων των αιρετών αλλά και των παρατηρήσεων που έγιναν σχετικά με την Αθήνα και τον «Καλλικράτη».

Όλοι οι αιρετοί φαίνεται να συμφωνούν ότι το όραμα τους για την Αθήνα είναι μια καλύτερη πόλη η οποία θα είναι βιώσιμη και θα συμβάλλει στην συμμετοχή των δημοτών με οποιονδήποτε τρόπο θεωρούν εκείνοι στην βοήθεια των αρχών για την ανάδειξη των προβλημάτων με εθελοντισμό ή γνώσεις.

Στα χαρακτηριστικά αυτής της πόλης οι αιρετοί θέλουν να υπάρχει ασφάλεια, βιωσιμότητα επιχειρήσεων, μείωση κυκλοφοριακού, οι πολίτες να ζουν με ενδιαφέρον προς την τοπική κοινωνία και να συμμετέχουν στα πολιτιστικά δρώμενα. Μιλούν για αθλητικές εγκαταστάσεις και αθλητική παιδεία, μείωση του καυσαερίου, πολιτιστικές δραστηριότητες, καθαριότητα, βελτίωση της καθημερινότητας του δημότη, καλύτερη μετακίνηση, φωτισμό στα πεζοδρόμια κυρίως την νύχτα, παροχή βοήθειας σε ευπαθείς ομάδες, προσβάσεις για ΑΜΕΑ, εργαστήρια για παιδιά με αναπηρίες, μουσικές πλατείες, λέσχες φιλίας για την 3<sup>η</sup> ηλικία, πρόληψη για τα ναρκωτικά και για την ψυχική υγεία καθώς και συντονισμός των ομάδων αντιμετώπισης των ευπαθών ομάδων στους δρόμους. Επίσης να υπάρχει πρόληψη και ενημέρωση στα σχολεία

Η πλήρης πάταξη της διαφθοράς, η υψηλή απόδοση εργασίας των υπηρεσιών του δήμου, η προσφορά υψηλού επιπέδου υπηρεσιών προς τους δημότες, η οικονομική ανάρρωση του Δήμου, η σωστή λειτουργία της Διαύγειας σε όλους τους τομείς, η καταπολέμηση της ανεργίας η αναβάθμιση του πολιτιστικού προσώπου του δήμου, και η αναβάθμιση ποιότητας ζωής του δημότη μέσα από σωστή διαχείριση δημοσίων πόρων και φορέων είναι θέματα που επισημάνθηκαν από όλους.

Σε ότι αφορά τα προβλήματα του Δήμου και κυρίως την εγκληματικότητα, όλοι δήλωσαν πως θέλουν να παταχθεί αυτή, να λυθεί το μεταναστευτικό και επίσης να καταπολεμηθούν φαινόμενα όπως το παρεμπόριο.

Από την άλλη πλευρά υπάρχουν αιρετοί (7) που ήθελαν να προσθέσουν την αντίθεσή τους σχετικά με το πρόγραμμα «Καλλικράτης» και όχι μόνο το όραμά τους για τον Δήμο. Συγκεκριμένα δήλωσαν την αντίθεσή τους στο νέο τρόπο αυτοδιοίκησης και δήλωσαν ότι ο «Καλλικράτης» «λειτουργεί ως ταφόπλακα για τα χωριά». Υποστήριξαν ότι οι δήμοι πρέπει να είναι μικροί και να υπάρχουν κοινότητες και πως ο «Καλλικράτης» «αποτελεί την γείωση της πολιτικής του μνημονίου στην τοπική αυτοδιοίκηση». Πρόσθεσαν ότι «δημιουργεί προβλήματα δημοκρατίας κάνοντας τον Δήμο θεσμό ετεροδιοίκησης πλήρης υποτελή στο κεντρικό κράτος». Σημείωσαν πως με τις μειώσεις πόρων που επιβάλλει, «καταδικάζει τις υπηρεσίες των Δήμων και πρώτα από όλα τις κοινωνικές σε κατάρρευση». Δήλωσαν πως δεν υπάρχει τρόπος χωρίς την ανατροπή του πλαισίου που επιβάλλει ο «Καλλικράτης», να συνεχίσουν να υπάρχουν θεσμοί αυτοδιοίκησης λειτουργικοί και αποτελεσματικοί προς όφελος των κατοίκων της πόλης. Θεωρούν τον νόμο, «μοχλό υλοποίησης της εκάστοτε κυβερνητικής πολιτικής και της τώρα πολιτικής του μνημονίου και σημειώνουν πως η μεγαλύτερη προσφορά που θα μπορούσε να έχει είναι η ενίσχυση

των κοινωνικών κινημάτων ώστε να ανατρέψουν την πολιτική του μνημονίου». Ζητούν δε «ανάδειξη του ρόλου της τοπικής αυτοδιοίκησης απέναντι στην πολιτική κεφαλαίου μιας καπιταλιστικής αυτοδιοίκησης, καταπολέμηση ρατσιστικών φαινομένων και ενσωμάτωση νομίμων μεταναστών στην τοπική κοινωνία».

## **ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3** **ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ**

### **3.1 Γενικά**

Σε αυτό το κεφάλαιο θα γίνει παρουσίαση των συμπερασμάτων της έρευνας

### **3.2 Συμπεράσματα**

Μετά την αναφορά στην νέα διοικητική μεταρρύθμιση, στην πόλη της Αθήνας και τα χαρακτηριστικά της καθώς και στην ανάλυση των απαντήσεων των ερωτηματολογίων παρατηρούμε ότι:

- Το Πρόγραμμα «Καλλικράτης», το οποίο αποτελεί τη συνέχεια και ολοκλήρωση του Προγράμματος «Καποδίστριας», συνιστά ίσως τη ριζικότερη μεταρρύθμιση στο σύστημα διοικητικής οργάνωσης του Ελληνικού κράτους από της γεννέσεώς του και ανατρέπει διοικητικά σχήματα και πραγματικές καταστάσεις που έχουν διαμορφωθεί σταδιακά στη διάρκεια μακρού χρόνου και επιβιώσει σημαντικών αλλαγών στο πολιτικό, κοινωνικό και οικονομικό πεδίο.
- Ο Δήμος της Αθήνας δεν συνενώθηκε με άλλον Δήμο, παρόλα αυτά η νέα Α΄-βάθμια αυτοδιοίκηση επηρεάζει και αλλάζει την μορφή του και τις λειτουργίες του καθώς ο νόμος είναι συνολικός και αφορά όλους τους Δήμους . Επομένως και ο Δήμος της Αθήνας θεωρείται Καλλικρατικός.
- Στην έρευνα εκπροσωπούνται οι συνδυασμοί από 18 δημοτικούς συμβούλους από τον πλειοψηφήσαντα συνδυασμό «Δικαίωμα στην Πόλη», 10 από την «αθήνα, πόλη της ζωής μας», 2 από την «Λαϊκή Συσπείρωση», 2 από την «Ανοιχτή Πόλη», 1 από τον «Επιμένουμε Αθήνα» και 1 από την «Ανταρσία στις γειτονιές της Αθήνας»
- Στην έρευνα έλαβαν μέρος 8 αντιδήμαρχοι και 5 επικεφαλής συνδυασμών
- Το δημοτικό συμβούλιο της Αθήνας αποτελείται κατά ποσοστό 59% από άντρες, μια διαφορά 18% από τις γυναίκες, που αποτελούν το 41% του δημοτικού συμβουλίου.
- Οι ηλικίες των αιρετών συσσωρεύονται στην ηλικιακή ομάδα των 45-54 γεγονός που καθιστά το Δημοτικό Συμβούλιο ηλικιακά ώριμο να ανταπεξέλθει με σοβαρότητα στο νέο θεσμό.
- Το γεγονός ότι το επίπεδο εκπαίδευσης των αιρετών σε ποσοστό 50% είναι ΑΕΙ/ΤΕΙ, όπως επίσης το ότι το 32% των αιρετών έχει μεταπτυχιακό ή διδακτορικό αποδεικνύει πως το Δημοτικό Συμβούλιο είναι καταρτισμένο από ανώτερα εκπαιδευτικά ιδρύματα και έχει γνώσεις εξειδικευμένες.
- Η απασχόληση των αιρετών σε ποσοστό 29% αφορά δημοσίους υπαλλήλους και 29% ιδιωτικούς υπαλλήλους. Αυτό αποδεικνύει πως αμφότεροι οι

εργαζόμενοι σε δημόσιο και ιδιωτικό τομέα έχουν την τάση να ασχολούνται με τα κοινά. Το μεγαλύτερο μέρος των αιρετών όμως εκφράζεται από ελεύθερους επαγγελματίες με ποσοστό 39%.

- Οι αιρετοί με προηγούμενη εμπειρία σε αιρετά όργανα αυτοδιοίκησης αποτελούν το 68% του δείγματος ενώ το 32% αναφέρει πως δεν έχει εμπειρία. Είναι σαφές πως η συμμετοχικότητα σε αιρετά όργανα αυτοδιοίκησης δείχνει ότι οι αιρετοί έχουν μια συνεχή πολιτική πορεία στην αυτοδιοίκηση. Επίσης, άτομα τα οποία εμφανίζονται σε θέσεις ευθύνης στο δημόσιο τομέα ή στο κοινοβούλιο φαίνεται να συμμετέχουν συχνά και στην τοπική αυτοδιοίκηση.
- Οι αιρετοί που μετέχουν σε τοπικά συλλογικά σχήματα φαίνεται να παίρνουν θέσεις ευθύνης στην τοπική αυτοδιοίκηση με ποσοστό 79%.
- Από το σύνολο των αιρετών που ερωτήθηκαν, οι 17 δηλώνουν ότι συμμετείχαν για να εκπροσωπήσουν τους συμπολίτες τους και να επιλύσουν τα προβλήματά τους ενώ μόνο 6 από το σύνολο των αιρετών συγκαταλέγουν στα κίνητρα συμμετοχής τους στις δημοτικές εκλογές, την προσωπική ανέλιξη.
- Το 52% (18 αιρετοί) του συνόλου των ερωτηθέντων δηλώνουν ότι το πρόγραμμα Καλλικράτης είναι σωστό, όμως όπως έχει διαμορφωθεί παρουσιάζει αδυναμίες.
- Κύριο πρόβλημα της αδυναμίας του Καλλικράτη, σύμφωνα με 24 αιρετούς, είναι αρχικά η εξάρτηση από την κεντρική διοίκηση, γεγονός που καθιστά το πρόγραμμα αδύνατο να στηρίξει αυτά που προσβέυει. Η μη ύπαρξη πόρων και η έλλειψη οικονομικής αυτοτέλειας σύμφωνα με 22 αιρετούς είναι επίσης βασικό πρόβλημα. Η επικάλυψη στην κατανομή αρμοδιοτήτων, μεταξύ Δήμων και Περιφέρειας επισημάνθηκε ως πρόβλημα από 13 αιρετούς.
- Σχετικά με τις επιπτώσεις του νέου θεσμικού πλαισίου ως προς την ευαισθητοποίηση των πολιτών στο νέο τρόπο διακυβέρνησης οι αιρετοί διχάστηκαν και 15 απάντησαν θετικά ενώ 14 αρνητικά.
- Το σώμα των αιρετών φαίνεται να διχάζεται και στο ερώτημα για την προώθηση της τοπικής ανάπτυξης καθώς ίσο μέρος αιρετών προσώπων (15) απαντά θετικά και αρνητικά.

- Σχετικά με την αντιμισθία των αιρετών κατά τις συνεντεύξεις παρατηρήθηκε το φαινόμενο να είναι θετικοί οι περισσότεροι σύμβουλοι ως προς την αντιμισθία αλλά θεωρούν ότι το μέγεθος της αμοιβής είναι μικρό γι' αυτό απάντησαν αρνητικά αρκετοί από αυτούς. Παρόλα αυτά το 56% του δείγματος υποστηρίζει το ασυμβίβαστο του δημάρχου.
- Ως καταλληλότερο μέτρο συμμετοχής του πολίτη στο νέο σύστημα διακυβέρνησης αποδεικνύεται η άμεση επαφή δημοτικών συμβούλων και πολιτών, αν και κατά τις συνεντεύξεις διαπιστώθηκε πως την πραγματικότητα κάποιοι από τους αιρετούς επιθυμούν να μην έχουν προσωπικές επαφές με πολίτες.
- Επίσης το δικαίωμα λόγου στα δημοτικά συμβούλια υποστηρίζεται από 25 αιρετούς παρόλα αυτά πολλοί αιρετοί δήλωσαν την αντίθεσή τους κατά τις συνεντεύξεις καθώς πιστεύουν ότι το δημοτικό συμβούλιο θα πρέπει να λειτουργεί όπως το Κοινοβούλιο.
- Η ηλεκτρονική διαβούλευση μέσω διαδικτύου φαίνεται να προτιμάται από 20 αιρετούς ως κατάλληλο μέτρο για την συμμετοχή του πολίτη στο νέο σύστημα διακυβέρνησης
- Το ηλεκτρονικό δημοψήφισμα βρίσκει σύμφωνους 14 αιρετούς ενώ από τους υπόλοιπους που ερωτήθηκαν έγινε λόγος για αδυναμία των πολιτών για χειρισμό αλλά και πρόσβαση σε ηλεκτρονικές υπηρεσίες.
- Το δημοψήφισμα βρίσκει σύμφωνους το μεγαλύτερο μέρος των αιρετών (24 αιρετοί) καθώς είναι άμεσο, αντικειμενικό και αποτελεσματικό όπως χαρακτηριστικά περιγράφουν οι περισσότεροι αιρετοί.
- Ο περιορισμός των νομικών προσώπων που επιτρέπεται να έχουν οι δήμοι φαίνεται πως είναι ένα απαραίτητο μέτρο, το οποίο βρίσκει σύμφωνους σχεδόν όλους τους αιρετούς. Το ποσοστό που απάντησε θετικά για τα ΝΠ είναι 82%.
- Σχετικά με τις μορφές επιχειρήσεων που επιτρέπεται να συσταθούν από τους δήμους, με ποσοστό 79% οι αιρετοί του Δήμου Αθηναίων στηρίζουν το μέτρο.
- Ο συμπαραστάτης του Δημότη βρίσκει σύμφωνους το 53% των αιρετών και αντίθετους το 41%. Επίσης ένα ποσοστό 6% δεν απάντησε. Συγκεκριμένα μέχρι σήμερα στο Δήμο της Αθήνας έγιναν προσπάθειες για την εκλογή του Συμπαραστάτη του Δημότη αλλά έχουν αποβεί άκαρπες καθώς απαιτείται η

αυξημένη πλειοψηφία των 2/3 του Δημοτικού Συμβουλίου., γεγονός που προβληματίζει τους αιρετούς για το αν το μέτρο θα υλοποιηθεί ή όχι.

- Ο ελεγκτής νομιμότητας είναι επίσης ένα νέο μέτρο για το οποίο φάνηκε οι αιρετοί να έχουν άγνοια. Ένα ποσοστό 26% απάντησε ότι δεν γνωρίζει να απαντήσει. Παρόλα αυτά το μέτρο στηρίζεται από το 44% των ερωτηθέντων που βλέπουν τον ελεγκτή νομιμότητας θετικά ως θεσμό.
- Ένα μεγάλο ποσοστό 88% των αιρετών πιστεύουν πως ο απλός γνωμοδοτικός ρόλος των τοπικών κοινοτήτων θα έπρεπε να είναι αποφασιστικός. Ταυτόχρονα όμως ένα ποσοστό 59% πιστεύει ότι η συνεργασία των τοπικών κοινοτήτων με το δημοτικό συμβούλιο θα είναι αποδοτική.
- Στα χαρακτηριστικά του αποκεντρωμένου κράτους 29 αιρετοί πιστεύουν ότι πρέπει να περιοριστεί ο ρόλος του κεντρικού κράτους, 19 αιρετοί πιστεύουν ότι πρέπει να αλλάξει ο τρόπος φορολόγησης και 24 αιρετοί υποστηρίζουν πως το αποκεντρωμένο κράτος πρέπει να έχει σημαντική οικονομική αυτονομία.
- Είναι σαφές πως από την έρευνα προκύπτει ότι ο αποτελεσματικός διοικητικός μηχανισμός προκύπτει μέσα από την εξειδίκευση και την κατάρτιση του προσωπικού, τις ικανότητες και την πολιτική βούληση των αιρετών καθώς και από την σωστή νομοθεσία του Κράτους.
- Ενδιαφέρον παρουσιάζει το γεγονός ότι 76% των αιρετών πιστεύουν ότι το δημοτικό συμβούλιο της Αθήνας δεν είναι έτοιμο να ανταποκριθεί στις διευρυμένες αρμοδιότητες, ενώ μόλις το 18% πιστεύει το αντίθετο. Η μέγιστη σε προτίμηση χρονική διάρκεια που αναφέρθηκε από τους αιρετούς ως χρόνος προσαρμογής του δημοτικού συμβουλίου είναι το 1 έτος.
- Επίσης το 38% των αιρετών πιστεύουν ότι το συμβούλιο δεν διαθέτει την ικανότητα και την γνώση να ανταποκριθεί στο νέο στόχο.
- Οι υποδομές του Δήμου ήταν άγνωστες σε πλήθος των ερωτηθέντων για το λόγο αυτό αποκλίνουν τόσο πολύ οι απόψεις σχετικά με την επάρκεια και την καταλληλότητα των πόρων αυτών. Συγκεκριμένα 65% πιστεύει ότι υπάρχει επάρκεια σε κτιριακές υποδομές ενώ 35% πιστεύει το αντίθετο. Καταλληλότητα ψηφιακών υποδομών στηρίζει το 47% ενώ το 35% πιστεύει ότι ο Δήμος δεν έχει επάρκεια σε ψηφιακές υποδομές. Χαρακτηριστικό είναι το ότι το 18% των ερωτηθέντων δεν έχει εικόνα και δήλωσε άγνοια.
- Για το ανθρώπινο δυναμικό 56% δήλωσε επάρκεια, ενώ το 41% το αντίθετο.



- Η εκπαίδευση σε στρατηγικά θέματα, σχεδόν ομόφωνα, με ποσοστό 94%, στηρίζεται από τους αιρετούς.
- Σχετικά με τα κρίσιμα προβλήματα του Δήμου της Αθήνας, μέσα από τις διαδικασίες ιεράρχησης φάνηκε πως οι αιρετοί θεωρούν πρώτο πρόβλημα του Δήμου και σημαντικό για επίλυση την διαχείριση των απορριμμάτων. Η ανεργία και οι βασικές κοινωνικές υποδομές ακολουθούν στη σειρά κατάταξης των βασικών ζητημάτων του Δήμου.
- Μέσα από διαδικασίες ιεράρχησης αναδείχθηκε ως πρώτη προτεραιότητα στη διαχείριση των απορριμμάτων η διαλογή στην πηγή και η προώθηση προγραμμάτων ανακύκλωσης.
- Για τα ζητήματα που αφορούν τους υδάτινους πόρους προτεραιότητα έδειξαν οι αιρετοί στην εξοικονόμηση νερού άρδευσης και την καταμέτρηση όλων των χρήσεων.
- Για την βελτίωση και τόνωση του ιδιωτικού τομέα και των επιχειρήσεων οι αιρετοί σχεδόν ομόφωνα συμφωνούν (30 αιρετοί) πως πρέπει να καταπολεμηθεί το παρεμπόριο και να βελτιωθεί η εμπορική πολεοδομία (24 αιρετοί)
- Για την αύξηση της επισκεψιμότητας στο Δήμο ενδιαφέρον παρουσιάζει ότι δεύτερη σε προτίμηση φαίνεται να είναι η ανάδειξη των πολιτιστικών πόρων και ο τουρισμός ενώ στην πρώτη προτίμηση από τους αιρετούς (31 αιρετοί) είναι η καθαριότητα και η βελτίωση του αστικού κέντρου του Δήμου.
- 47% του δείγματος πιστεύουν ότι η συνεργασία Δήμου –Περιφέρειας είναι αρκετά σημαντική ενώ γενικότερα, πέρα από ένα ποσοστό της τάξης του 6% που δεν απάντησε, όλοι οι αιρετοί βρίσκουν σημαντική την συνεργασία. (πολύ σημαντική 35%, σχετικά σημαντική 12%)
- Οι αιρετοί του Δήμου Αθηναίων σε ποσοστό 73% βλέπουν θετικά το μέτρο για την κοινωνική οικονομία και πιστεύουν ότι ο Δήμος θα μπορούσε να συμμετέχει ως εταίρος σε μια τέτοια επιχείρηση. Μόλις το 4% διαφωνούν και εκφράζουν την άρνηση τους σε κάτι τέτοιο. Επίσης ποσοστό 70% πιστεύει ότι ο Δήμος θα μπορούσε να προμηθεύεται υπηρεσίες από επιχειρήσεις κοινωνικής οικονομίας, όπως είναι η συντήρηση του πρασίνου (21 αιρετοί), η ανακύκλωση (20 αιρετοί ) και υπηρεσίες κοινωνικής πρόνοιας (20 αιρετοί). Οι τομείς επιχειρήσεων κοινωνικής οικονομίας που θα μπορούσε ο δήμος να συμμετέχει ως εταίρος εμφανίζουν μεγάλη

- προτίμηση από τους αιρετούς στην συντήρηση των εγκαταστάσεων και το πράσινο (23 αιρετοί), όπως επίσης και στην ανακύκλωση (24 αιρετοί).
- Ο εθελοντισμός αντιμετωπίζεται θετικά από όλους τους αιρετούς και χαρακτηρίζεται από το 76% των αιρετών πολύ χρήσιμος. Τομείς που θεωρούν οι αιρετοί ως κατάλληλους για εθελοντισμό είναι η κοινωνική πρόνοια (31 αιρετοί), το πράσινο (30 αιρετοί) και η ανακύκλωση ( 26 αιρετοί)
  - Το ειδικό πρόγραμμα εξυγίανσης των δήμων χαρακτηρίζεται σωστό αλλά διχάζει τους αιρετούς καθώς με ίσο ποσοστό 35% οι μεν αιρετοί πιστεύουν ότι είναι σωστό οι δε αιρετοί πιστεύουν ότι είναι εν μέρει σωστό γιατί δημιουργεί προβλήματα σε μεγαλύτερους ΟΤΑ
  - Μέσα από διαδικασίες ιεράρχησης αναδείχθηκαν ως πρώτη προτεραιότητα για χρηματοδότηση τοπικών υπηρεσιών οι τοπικοί φόροι ακίνητης περιουσίας.
  - Το 68% των ερωτηθέντων αιρετών βλέπουν θετικά την συνεργασία με τον ιδιωτικό τομέα και αναλυτικότερα 16 αιρετοί απάντησαν θετικά για Συμβάσεις Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα ενώ 14 αιρετοί μέσω συμβάσεων παραχώρησης για την παροχή ορισμένων δημοσίων υπηρεσιών από ιδιώτες.
  - Σε ιδιώτες 20 αιρετοί πιστεύουν ότι μπορεί να ανατεθεί η επεξεργασία των απορριμμάτων, ενώ 13 αιρετοί πιστεύουν ότι οι υπηρεσίες κατάρτισης μπορούν να παραχωρηθούν σε ιδιώτη .

### 3.3 Προσωπικές διαπιστώσεις και προτάσεις

Από την διαδικασία της έρευνας μέσω πραγματοποίησης συνεντεύξεων και σε προσωπικό επίπεδο πάντα αναφερόμενη, κατέληξα στα εξής συμπεράσματα.

Το πρόγραμμα Καλλικράτης αποτελεί μεγάλη πολιτική ανατροπή στα μέχρι τώρα δρώμενα. Είναι γεγονός πως η γενικότερη οικονομική συγκυρία δυσκολεύει περισσότερο την εφαρμογή του νόμου καθώς καλείται αυτός ο νόμος να είναι επιτυχής σε μια περίοδο που είναι ήδη βεβαρημένη από την οικονομική κρίση.

Ο Δήμος της Αθήνας βρίσκεται σε μεταβατικό στάδιο και το δημοτικό συμβούλιο εμφανίζεται να διανύει περίοδο προσαρμογής και αναγνώρισης υποχρεώσεων στο νέο τρόπο διακυβέρνησης και αυτό φαίνεται και από τα αποτελέσματα του ερωτηματολογίου αλλά και από τα γεγονότα που συμβαίνουν στο δήμο της Αθήνας.

Ο Δήμαρχος της Αθήνας αναλαμβάνει δύσκολο έργο αφού καλείται να ηγηθεί ενός δημοτικού συμβουλίου που πέραν του συνδυασμού που εκφράζεται με την πλειοψηφία, αποτελείται από ακόμα 6 συνδυασμούς με διαφορετικές πεποιθήσεις – αντιλήψεις ο καθένας.

Το δημοτικό συμβούλιο υπερτερεί σε άντρες και είναι υψηλά καταρτισμένο καθώς οι περισσότεροι που το αποτελούν είναι απόφοιτοι ΑΕΙ/ΤΕΙ και κάποιοι από αυτούς είναι κάτοχοι μεταπτυχιακού ή διδακτορικού. Το μεγαλύτερο μέρος του δημοτικού συμβουλίου μετείχε σε προηγούμενες θέσεις τοπικής αυτοδιοίκησης αλλά και σε τοπικά συλλογικά σχήματα. Το μεγαλύτερο μέρος είναι ελεύθεροι επαγγελματίες και κύριο χαρακτηριστικό των περισσότερων δημοτικών συμβούλων είναι ότι συμμετέχουν καταρχήν για να συμβάλλουν στα κοινά.

Σχετικά με τα προβλήματα που προκύπτουν από τη νέα μεταρρύθμιση η μελέτη ανάδειξε ότι οι αιρετοί βλέπουν ως σημαντικό πρόβλημα την έλλειψη οικονομικών πόρων και την εξάρτηση από την κεντρική διοίκηση.

Η μελέτη ανάδειξε ωφέλειες που πιθανώς να έχει ο νέος νόμος, όπως είναι η διαφάνεια στην λήψη των αποφάσεων, η βελτίωση των υπηρεσιών προς τον πολίτη και η εξοικονόμηση πόρων. Ταυτόχρονα όμως αναδείχθηκαν και προβλήματα που προκύπτουν από τον νέο θεσμό όπως η ανωριμότητα του δημοτικού συμβουλίου, η έλλειψη γνώσης σαφής εικόνας των υποδομών του Δήμου, η ανάγκη για συνεχή εκπαίδευση των στελεχών των δήμων, η αλλαγή του γνωμοδοτικού ρόλου των τοπικών κοινοτήτων σε αποφασιστικό και η έλλειψη οικονομικής αυτοτέλειας. Επίσης, η αντιμετώπιση της ανεργίας και το πρόβλημα των απορριμμάτων είναι σημαντικά προβλήματα του Δήμου της Αθήνας που υπογραμμίζονται από τους αιρετούς μέσα από την έρευνα.

Η έρευνα επίσης έδειξε ότι οι περισσότεροι αιρετοί είναι θετικοί προς τη νέα διοικητική μεταρρύθμιση όμως μεγάλο μέρος του δημοτικού συμβουλίου πιστεύει ότι παρά το ότι ο νόμος είναι σωστός, έχει αδυναμίες. Σε ότι αφορά στην αξιολόγηση και την εφαρμογή του νέου προγράμματος αυτοδιοίκησης το δημοτικό συμβούλιο πιστεύει ότι δεν είναι έτοιμο να ανταποκριθεί στις νέες αρμοδιότητες σε ποσοστό 76%.

Η εφαρμογή και η βιωσιμότητα του νόμου θα πρέπει να μελετηθούν εκ νέου στο μέλλον με νέα έρευνα για αντικειμενικά αποτελέσματα τα οποία θα συγκρίνονται με τα αποτελέσματα αυτής της έρευνας και θα προκύπτουν νέα αποτελέσματα. .

Σχετικά με τον εθελοντισμό όλοι οι αιρετοί έκριναν απαραίτητη την ύπαρξη εθελοντικών υπηρεσιών, ενώ την ιδιωτικοποίηση υπηρεσιών την αντιμετωπίζουν θετικά αλλά υπό αυστηρές προϋποθέσεις.

Κατά τη γνώμη μου η νέα μεταρρύθμιση δεν μπορεί να αξιολογηθεί σε αυτή τη φάση για την βιωσιμότητα της και την εφαρμογή της παρά μόνο θεωρητικά αφού βρίσκεται στο ξεκίνημα της και θα περάσει κάποιος χρόνος μέχρι να πραγματοποιηθούν πολλά από αυτά που «επιβάλλει» ο νέος νόμος. Παρόλα αυτά μπορώ να πω πως η δική μου πεποίθηση είναι ότι η μεταρρύθμιση θα δώσει αυτό που είναι το ζητούμενο των ημερών, την εξοικονόμηση πόρων δηλαδή αφού με τις συγχωνεύσεις και τις απολύσεις κάτι τέτοιο εν μέρει θα γίνει πραγματικότητα , από την άλλη όμως θα χαθεί το πνεύμα της τοπικής αυτοδιοίκησης αλλά και οι υπηρεσίες και οι παροχές της, από το μοντέλο μικρού κράτους που θα αποκτήσει με το χρόνο η περιφέρεια.

Η δική μου πρόταση αφορά στην ενημέρωση των πολιτών προεκλογικά αλλά και στην ενημέρωση του δημοτικού συμβουλίου. Θα έπρεπε να υπάρχει σαφής εικόνα στους ψηφοφόρους για τις θέσεις που στηρίζουν οι συνδυασμοί που εκπροσωπούν τους δημότες, καθώς μεγάλο μέρος των Αθηναίων δημοτών, εμφανίζονται αγανακτισμένοι μπροστά στην νέα μεταρρύθμιση, σύμφωνα με τον τύπο. Επίσης, θα έπρεπε να υπάρχει πολύ καλή ενημέρωση και κατάρτιση των υποψηφίων δημοτικών συμβούλων σχετικά με την καινούρια αυτοδιοικητική κατάσταση, ώστε να επιτυγχάνεται και καλό αλλά και αποτελεσματικό αυτοδιοικητικό έργο και να μην παρατηρούνται φαινόμενα άγνοιας.

### 3.4 Συμπεράσματα αναφορικά με την διαδικασία της έρευνας

Η έρευνα διεξάχθηκε με πολλές δυσκολίες αλλά καταφέρνει να είναι αντικειμενική στο αποτέλεσμα.

Διεξάχθηκε με επώνυμο ερωτηματολόγιο για λόγους κυρίως των ερευνητών και για έλεγχο του δείγματος, γεγονός που όπως ανέφεραν πολλοί σύμβουλοι κατά τις συνεντεύξεις τους, αυτό θεωρήθηκε παράγοντας συγκρατημένων και καθοδηγημένων από την κεντρική διοίκηση απαντήσεων και δεν βοήθησε σε μια πιο αυθόρμητη συζήτηση.

Επιπλέον πρέπει να αναφερθεί πως πολλοί από αυτούς που αρνήθηκαν να πάρουν μέρος στην έρευνα, δήλωσαν πως το έκαναν λόγω της άγνοιάς τους προς το περιεχόμενο του νόμου Καλλικράτης, γεγονός που είναι ιδιαίτερα απογοητευτικό όταν κανείς αναλογιστεί πως αιρετοί της μεγαλύτερης πρωτεύουσας της Ελλάδας έχουν πλήρη άγνοια προς την τεράστια μεταρρύθμιση που λαμβάνει χώρα.

Η μελέτη δεν περιλαμβάνει την άποψη του Δημάρχου Αθηναίων, κ.Καμίνη, αφού μετά από πολλές προσπάθειες, δεν επιτεύχθη κάτι τέτοιο. Αξίζει όμως να σημειωθεί πως αρχικά ο δήμαρχος της Αθήνας είχε εκφράσει τη θετική του διάθεση για να γίνει η συνέντευξη, όμως μετά το τέλος της κατάληψης του Δημαρχείου, αρνήθηκε..

Μελλοντικά, αν η έρευνα επαναληφθεί για να διαπιστωθεί η εφαρμογή του Καλλικράτη σε μεταγενέστερο χρονικό στάδιο, θα πρότεινα να εφαρμοστεί ένα ανώνυμο ερωτηματολόγιο προς τους αιρετούς, έτσι ώστε να διασφαλιστεί μεγαλύτερο πλήθος απαντήσεων.

Επίσης απαραίτητο θα ήταν, ειδικά για τον Δήμο της Αθήνας, να γίνει κάποια σχετική συνάντηση με αντιπρόσωπο καθηγητή του ΤΕΙ πάνω στον τομέα της έρευνας με το γραφείο του Δημάρχου ώστε να τους ενημερώσει για το ύφος και την εξέλιξη της έρευνας. Αυτό θα δώσει κύρος στην διαδικασία της μελέτης αλλά ταυτόχρονα θα ανοίξει και περισσότερες πόρτες στον/στους ερευνητή/-τές.

Τέλος, θα ήθελα να προσθέσω ότι η έρευνα βοηθάει τον σπουδαστή να τελειώσει τις υποχρεώσεις του στο ΤΕΙ με έναν πιο αποδοτικό, ενημερωτικό, εκπαιδευτικό και ερευνητικό ρόλο που ταιριάζει καλύτερα στις ηλικίες και το πνεύμα των τελειόφοιτων σπουδαστών από το παλαιότερο μοντέλο πτυχιακών.

## ΠΗΓΕΣ – ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Ν.3852 «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης-Πρόγραμμα Καλλικράτης», ΦΕΚ Α 87/7.10.2010.
2. Θεοχαράκης, Νίκος, 2010, Εισαγωγή στην Οικονομική Ανάλυση, Αθήνα: Εθνικό & Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, Τμήμα Οικονομικών Επιστημών Τομέας Πολιτικής Οικονομίας
3. Stutely Richard, 2002, Το ιδανικό επιχειρηματικό σχέδιο, Αθήνα: Παπασωτηρίου
4. Μπεσίλα Βήκα Ευριδίκη, 2007, Τοπική Αυτοδιοίκηση, Αθήνα-Θεσσαλονική, Εκδόσεις Σακκουλα, τόμος 1, β' έκδοση

### Ηλεκτρονικές διευθύνσεις

**Μαρία Καραμανώφ, 2010 «Πρόγραμμα Καλλικράτης: Ζητήματα Συνταγματικότητας» , Δημόσια συζήτηση Σύμβουλος Επικρατείας, Αντιπρόεδρος Επιμελητηρίου Περιβάλλοντος & Βιωσιμότητας**  
<http://www.environment-sustain.gr/Templates/kalikratisMK.pdf>  
(30/3/2011)

**Ελεύθερη ηλεκτρονική εγκυκλοπαίδεια Βικιπαίδεια**  
<http://el.wikipedia.org/wiki/%CE%91%CE%B8%CE%AE%CE%BD%CE%B1>  
(15/3/2011)

[http://el.wikipedia.org/wiki/%CE%A0%CF%81%CF%8C%CE%B3%CF%81%CE%B1%CE%BC%CE%BC%CE%B1\\_%CE%9A%CE%B1%CE%BB%CE%BB%CE%B9%CE%BA%CF%81%CE%AC%CF%84%CE%B7%CF%82](http://el.wikipedia.org/wiki/%CE%A0%CF%81%CF%8C%CE%B3%CF%81%CE%B1%CE%BC%CE%BC%CE%B1_%CE%9A%CE%B1%CE%BB%CE%BB%CE%B9%CE%BA%CF%81%CE%AC%CF%84%CE%B7%CF%82)  
(ημ.επισκ.30/3/2011)

**Διαδικτυακός τόπος της Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας της Ελλάδας (ΕΣΥΕ)**  
<http://www.statistics.gr>

**Διαδικτυακός τόπος Δήμου Αθηναίων**  
<http://www.cityofathens.gr>

**Ελληνική στατιστική αρχή**  
[http://www.statistics.gr/portal/page/portal/ESYE/PAGE-database\(25/2/2011\)](http://www.statistics.gr/portal/page/portal/ESYE/PAGE-database(25/2/2011))

**Καλλικράτης, το επιχειρησιακό σχέδιο**  
[http://kallikratis.ypes.gr/Contents.aspx?CatId=7\(2/4/2011\)](http://kallikratis.ypes.gr/Contents.aspx?CatId=7(2/4/2011))

**Διαδικτυακός τόπος της Στατιστικής υπηρεσίας της ΕΕ**  
<http://epp.eurostat.ec.europa.eu>

**Διαδικτυακός τόπος Ελληνικής Δημοκρατίας**

<http://government.gov.gr/wp-content/uploads/2010/10/Oi-20-μεγάλες-καινοτομίες-του-Καλλικράτη.pdf> (ημ.επισκ.9/5/2011)

**Διαδικτυακός τόπος Ινστιτούτου Τοπικής Αυτοδιοίκησης**

<http://www.ita.org.gr/Contents.aspx?CatId=49>(9/5/2011)

**Ιστορία της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και των Δημοτικών εκλογών**

<http://radionefeli.com/ViewArticle.aspx?aid=593>(9/5/2011)

- Βαρδιμιάδης Μιχαήλ. Η διαδικασία της μετατροπής από κοινότητα σε Δήμο (Δήμος Ευκαρπίας) , Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης 2008  
[http://eureka.lib.teithe.gr:8080/bitstream/handle/10184/952/mix\\_vardimiadis.pdf?sequence=1](http://eureka.lib.teithe.gr:8080/bitstream/handle/10184/952/mix_vardimiadis.pdf?sequence=1)(9/5/2011)
- Ολοκληρωμένο πληροφοριακό σύστημα Περιφερειακής Ανάπτυξης  
[http://www.infopeloponnisos.gr/innovation/index1\\_4.html](http://www.infopeloponnisos.gr/innovation/index1_4.html)(5/3/2011)
- Χρυσούλα Χρυσάφη. Οι ανοιχτοί ελεύθεροι χώροι στην πόλη: Ποιες είναι οι απόψεις των χρηστών τους; Η περίπτωση του Δήμου Αθηναίων. Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο, Αθήνα 2008  
<http://estia.hua.gr:8080/dspace/bitstream/123456789/740/>(15/4/2011)

**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α:**  
**ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ**



## Ερωτηματολόγιο για τους αιρετούς της Α΄βάθμιας Αυτοδιοίκησης

**Οι απαντήσεις στον ερωτηματολόγιο είναι ΑΚΡΩΣ ΕΜΠΙΣΤΕΥΤΙΚΕΣ. Οι απαντήσεις σας θα χρησιμοποιηθούν αποκλειστικά και μόνο για σκοπούς στατιστικής και κανένας δε θα λάβει γνώση των ατομικών σας στοιχείων ή απαντήσεων, ούτε Δημόσια Αρχή, ούτε ιδιώτης.**

### Βασικές διευκρινίσεις:

- Υπάρχουν τρεις τύποι ερωτήσεων: (α) πολλαπλών απαντήσεων χωρίς ιεράρχηση, (β) πολλαπλών απαντήσεων με ιεράρχηση, (γ) μοναδικής απάντησης. Οι δύο πρώτοι τύποι ερωτήσεων προσδιορίζονται, όπου απαντώνται, με 'δυνατότητα πολλαπλών απαντήσεων, χωρίς ιεράρχηση' ή 'ιεραρχήστε', αντίστοιχα. Όλες οι άλλες ερωτήσεις για τις οποίες δεν προσδιορίζεται ο τρόπος απάντησης, ανήκουν στην τρίτη κατηγορία.
- Οι παραπάνω κανόνες δεν ισχύουν με συνέπεια για τις ερωτήσεις 1-11 (Τμήμα Α. Ταυτότητα ερωτώμενου).
- Όπου ζητείται ιεράρχηση των απαντήσεων, χρησιμοποιούμε την κλίμακα: '1: το πιο σημαντικό, 2: το δεύτερο πιο σημαντικό, κλπ'.
- Σημειώστε τις απαντήσεις σας με Χ.

ΑΜ ΕΡΕΥΝΗΤΗ: \_\_\_\_\_

ΑΥΞΩΝ ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ: \_\_\_\_\_

## Τμήμα Α. Ταυτότητα ερωτώμενου

### 1. Στοιχεία εκλογής (α)

1.01	Δήμος			
1.02	Δημοτική ενότητα			
1.03	Όνοματεπώνυμο			
1.04	Τηλέφωνο			
1.05	Δ/ση ηλεκτρ. ταχυδρομείου (e-mail)			
	Συνδυασμός	1.06 Επώνυμο επικεφαλής		
		1.07 Επιτυχών [1]		
		1.08 Επιλαχών [2]		
1.09	Εκλογική ταυτότητα	Επικεφαλής συνδυασμού		(1)
		Δημοτικός Σύμβουλος		(2)
		Τοπικός Σύμβουλος		(3)
1.10	Αναληφθείσα θέση ευθύνης	Αντιδήμαρχος		(1)
		Άλλη (προσδιορίστε)		(2)
		1.11 Καμία		(3)

### 2. Φύλο ερωτώμενου (γ)

Άρρεν		(1)
Θήλυ		(2)

### 3. Ηλικιακή Ομάδα (α)

18-24		(1)
25-34		(2)
35-44		(3)
45-54		(4)
55-64		(5)

65+		(6)
-----	--	-----

4. Επίπεδο εκπαίδευσης (α)

Δημοτικό		(1)
Γυμνάσιο		(2)
Λύκειο		(3)
Μεταλυκειακή Εκπαίδευση (ΙΕΚ)		(4)
ΑΕΙ/ΤΕΙ		(5)
Μεταπτυχιακό/Διδακτορικό		(6)

5. Απασχόληση (πριν την πρόσφατη εκλογή σας ή πριν την πρώτη εκλογή σας αν είχατε επανεκλεγεί σε θέση αιρετού) (α)

Δημόσιος Υπάλληλος		(1)
Ιδιωτικός Υπάλληλος		(2)
Επιχειρηματίας		(3)
Ελεύθερος Επαγγελματίας		(4)
Εργάτης		(5)
Αγρότης		(6)
Συνταξιούχος		(7)
Δεν εργάζεται		(8)

6. Υπάρχει προηγούμενη συμμετοχή σας σε αιρετά όργανα αυτοδιοίκησης; (α)

Ναι		(1)
Όχι		(2)

Αν η απάντησή σας είναι **Ναι** πηγαίνετε στην επόμενη ερώτηση, διαφορετικά πηγαίνετε στην μεθεπόμενη

7. Προηγούμενη συμμετοχή σας σε αιρετά όργανα αυτοδιοίκησης, ως: (α)

7.1 7.2 Έτη

Νομάρχης		(1)	
Δήμαρχος		(2)	
Πρόεδρος Κοινότητας		(3)	
Νομαρχιακός Σύμβουλος		(4)	
Δημοτικός Σύμβουλος		(5)	
Κοινοτικός Σύμβουλος		(6)	
Τοπικός Σύμβουλος		(7)	
Πάρεδρος		(8)	
Άλλο (προσδιορίστε):		(9)	

8. Υπάρχει προηγούμενη συμμετοχή σας στο Κοινοβούλιο ή σε θέσεις ευθύνης στο δημόσιο τομέα (κράτος ή ΔΕΚΟ ή νομικά πρόσωπα της αυτοδιοίκησης); (α)

Ναι		(1)
Όχι		(2)

Αν η απάντησή σας είναι **Ναι** πηγαίνετε στην επόμενη ερώτηση, διαφορετικά πηγαίνετε στην μεθεπόμενη

9. Προηγούμενη συμμετοχή σας στο Κοινοβούλιο ή σε θέσεις ευθύνης στο δημόσιο τομέα, ως: (α)

9.1 9.2 Έτη

Βουλευτής		(1)	
Στο ΔΣ οργανισμού		(2)	
Επικεφαλής δημόσιας υπηρεσίας		(3)	
Άλλο (προσδιορίστε):		(4)	

10. Υπάρχει προηγούμενη συμμετοχή σας σε τοπικά συλλογικά σχήματα; (β)

Ναι		(1)
Όχι		(2)

Αν η απάντησή σας είναι Ναι πηγαίετε στην επόμενη ερώτηση, διαφορετικά πηγαίετε στην μεθεπόμενη

11. Προηγούμενη συμμετοχή σας σε τοπικά συλλογικά σχήματα, ως: (β)

	μέλος του ΔΣ (1)	απλό μέλος (2)	Ετη
11.1 Πολιτιστικός/περιβαλλοντικός σύλλογος			11.1.1
11.2 Συνεταιρισμός			11.2.1
11.3 Επιμελητήριο			11.3.1
11.4 Επαγγελματικός σύλλογος (προσδιορίστε)			11.4.1
11.5 Αθλητικός σύλλογος			11.5.1
11.6 Άλλο (προσδιορίστε)			11.6.1

12. Ποια ήταν τα κίνητρα συμμετοχής σας στις δημοτικές εκλογές; (ιεραρχήστε) (α)

12.1	Για να εκπροσωπήσω τους συμπολίτες μου και να λύσω τα προβλήματά τους	
12.2	Για να συμβάλω στην επίλυση τοπικών προβλημάτων και αξιοποίηση τοπικών δυνατοτήτων	
12.3	Λόγοι προσωπικής ανέλιξης	
12.4	Άλλο 12.4.1 Προσδιορίστε:	

## Τμήμα Β. Θεσμικό Πλαίσιο Α' βάθμιας Αυτοδιοίκησης

### Β.1 Γενική αξιολόγηση του προγράμματος Καλλικράτης για τους δήμους

13. Πως αξιολογείτε το πρόγραμμα Καλλικράτης για την Α' βάθμια αυτοδιοίκηση; (α)

Είναι στη σωστή κατεύθυνση		(1)
Είναι στη σωστή κατεύθυνση αλλά έχει αδυναμίες		(2)
Είναι σε λάθος κατεύθυνση		(3)
Δξ/δα		(4)

14. Ποια είναι κατά τη γνώμη σας τα σημαντικά προβλήματα του θεσμικού πλαισίου για την Α' βάθμια αυτοδιοίκηση; (δυνατότητα πολλαπλών απαντήσεων, χωρίς ιεράρχηση) (α)

Αρμοδιότητες χωρίς τους αντίστοιχους πόρους (επιχορηγήσεις)		14.1
Επικάλυψη στην κατανομή αρμοδιοτήτων μεταξύ δήμων και περιφέρειας		14.2
Έλλειψη οικονομικής αυτοτέλειας (περιορισμένα ίδια έσοδα)		14.3
Εξάρτηση από την κεντρική διοίκηση (διοικητική, πολιτική, οικονομική)		14.4
Άλλο (προσδιορίστε):		14.5
Κανένα από τα παραπάνω		14.6
Δξ/δα		14.7

15. Θεωρείτε ότι η Α' βάθμια τοπική αυτοδιοίκηση όπως θεσμοθετήθηκε: (α)

	Ναι (1)	Όχι (2)	Δξ/δα (3)	Ερωτ/ ση
Θα συμβάλλει στην ευαισθητοποίηση και ενεργοποίηση των πολιτών (ενίσχυση συμμετοχικής δημοκρατίας)				15.01
Θα συμβάλλει στην εξοικονόμηση πόρων (με οικονομίες κλίμακας στη χρήση των οικονομικών και ανθρώπινων πόρων και με τον περιορισμό των λειτουργικών δαπανών)				15.02
Θα βελτιώσει τη διαφάνεια στον τρόπο λήψης και υλοποίησης των διοικητικών αποφάσεων (ειδικά όσων σχετίζονται και εξυπηρετούν οικονομικά συμφέροντα)				15.03
Θα οδηγήσει στην επικράτηση τοπικών ομάδων συμφερόντων (τοπικές ελίτ) και στην εγκαθίδρυση πελατειακών σχέσεων & ευνοιοκρατίας				15.04
Θα προωθήσει πιο αποτελεσματικά την τοπική ανάπτυξη				15.05
Θα βελτιώσει την εξυπηρέτηση του πολίτη και θα αναβαθμίσει τις συνθήκες της ζωής του (καλύτερη γνώση και εξυπηρέτηση των τοπικών αναγκών)				15.06
Θα βελτιώσει το επιχειρηματικό περιβάλλον (με στόχο την ενίσχυση των ιδιωτικών επενδύσεων και της τοπικής ανάπτυξης)				15.07
Θα συμβάλλει στην επιδείνωση των διαδημοτικών ανισοτήτων (λόγω των διαφορών στις τοπικές δυνατότητες)				15.08
Θα συμβάλλει στην εύρυθμη λειτουργία της αγοράς (αδειοδοτήσεις καταστημάτων και επιχειρήσεων, καθορισμός χώρων λαϊκών αγορών κλπ.) και τον περιορισμό φαινόμενων αθέμιτου ανταγωνισμού (υπαίθριο εμπόριο κλπ)				15.09
Θα συμβάλλει στην επίλυση προβλημάτων που σχετίζονται με τους				15.10

μετανάστες που κατοικούν μόνιμα στο νέο δήμο (με στόχο την ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής)				
Θα συμβάλλει στην αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού που θα απασχολείται στους νέους δήμους				15.11

16. Θεωρείτε ότι η αντιμισθία για τους αιρετούς (Δήμαρχοι / Αντιδήμαρχοι / Πρόεδροι δημοτικών συμβουλίων) που προβλέπεται για πρώτη φορά; (α)

Είναι σωστή (λόγω του χρόνου που απαιτεί η ενασχόληση με τα κοινά από θέσεις ευθύνης)		(1)
Δεν είναι σωστή		(2)
Δξ/δα		(3)

17. Συμφωνείτε με το ασυμβίβαστο του δημάρχου (μεταξύ δημαρχιακής και επαγγελματικής ιδιότητας); (β)

Ναι		(1)
Όχι		(2)
Δξ/δα		(3)

18. Ποιά θεωρείτε ως πιο κατάλληλα μέτρα για τη συμμετοχή του πολίτη στο νέο σύστημα αυτοδιοίκησης; (δυνατότητα πολλαπλών απαντήσεων, χωρίς ιεράρχηση) (α)

	Ερ/ση
Με ηλεκτρονική διαβούλευση μέσω διαδικτύου	18.1
Με την άμεση επαφή μεταξύ δημοτικών, συμβούλων και πολιτών	18.2
Με ηλεκτρονικά δημοψηφίσματα	18.3
Με δημοψηφίσματα	18.4
Με συμμετοχή των πολιτών, με δικαίωμα λόγου, στις συνεδριάσεις του δημοτικού συμβουλίου	18.5
Δξ/δα	18.6

19. Πώς αξιολογείτε το μέτρο για τον περιορισμένο αριθμό των νομικών προσώπων που επιτρέπεται να συσταθούν από τους δήμους; (β)

Είναι σωστό		(1)
Δεν είναι σωστό		(2)
Δξ/δα		(3)

20. Συμφωνείτε με τις μορφές των επιχειρήσεων που επιτρέπεται να συσταθούν από τους δήμους; (β)

Ναι		(1)
Όχι		(2)
Δξ/δα		(3)

21. Θεωρείτε ότι ο Συμπαραστάτης του Δημότη και της Επιχείρησης θα βελτιώσει τις σχέσεις μεταξύ δήμου και δημοτών και θα καταπολεμήσει τα φαινόμενα κακοδιοίκησης; (α)

Ναι		(1)
Όχι		(2)
Δξ/δα		(3)

22. Πώς αξιολογείτε το νέο σύστημα εποπτείας των αποφάσεων των οργάνων του δήμου; (β)

Είναι σωστό		(1)
Δεν είναι σωστό		(2)
ΔΕ/δα		(3)

23. Θεωρείτε ότι οι δημοτικές και τοπικές κοινότητες θα έπρεπε να είχαν αποφασιστικές αρμοδιότητες; (α)

Ναι		(1)
Όχι		(2)
ΔΕ/δα		(3)

## B.2 Αξιολόγηση του προγράμματος Καλλικράτης για το δήμο σας

24. [Μόνο για δήμους που προέκυψαν από συνένωση]

Πώς κρίνετε τη συνένωση που εφαρμόστηκε στο δήμο σας; (α)

Είναι σωστή		(1)
Δεν είναι σωστή		(2)
ΔΕ/δα		(3)

25. [Αν ο δήμος σας είναι νησιωτικός]

Θεωρείτε ότι είναι εφικτό να εφαρμοσθούν οι πρόσθετες αρμοδιότητες που προβλέπονται για τους νησιωτικούς δήμους; (α)

Ναι		(1)
Όχι		(2)
ΔΕ/δα		(3)

## B.3 Αξιολόγηση του συστήματος αποκέντρωσης γενικά

26. Ποια από τα παρακάτω θεωρείτε ότι πρέπει να περιλαμβάνει ένα αποτελεσματικό αποκεντρωμένο σύστημα διοίκησης; (β)

	(1) Ναι	(2) Όχι	(3) ΔΕ/δα	Επ/ση
Περιορισμένος ρόλος του κεντρικού κράτους [το κράτος να παρέχει μόνο τα δημόσια αγαθά εθνικής εμβέλειας (όπως άμυνα, δικαιοσύνη, θεσμικό/ρυθμιστικό πλαίσιο) και να ασκεί μόνο αρμοδιότητες συντονισμού και κατεύθυνσης στις βασικές κοινωνικές υπηρεσίες (εκπαίδευση, υγεία, κοινωνική αλληλεγγύη, κλπ)]				(26.1)
Τροποποίηση του φορολογικού συστήματος με δυνατότητα αυτόνομης επιβολής και είσπραξης φόρων από τα τρία επίπεδα διοίκησης (κεντρικό κράτος, περιφέρειες, δήμοι)				(26.2)
Σημαντική οικονομική αυτονομία των βαθμίδων αυτοδιοίκησης, με δικά τους έσοδα και μικρότερη εξάρτηση από τις κρατικές επιχορηγήσεις				(26.3)
Άλλο (προσδιορίστε):				(26.4)
ΔΕ/δα				(26.5)



## Τμήμα Γ. Εφαρμογή Διοικητικής Μεταρρύθμισης

### Γ.1 Γενική αξιολόγηση της προοπτικής αποτελεσματικής εφαρμογής του προγράμματος Καλλικράτης στην Α' βάρθμια αυτοδιοίκηση

27. Τι απαιτείται κατά τη γνώμη σας για να εδραιωθεί ένας αποτελεσματικός διοικητικός μηχανισμός στην Α' βάρθμια αυτοδιοίκηση; (δυνατότητα πολλαπλών απαντήσεων, χωρίς ιεράρχηση) (α)

	Εα/ση
Εξειδικευμένο και επαρκές προσωπικό	(27.1)
Κατάρτιση του προσωπικού	(27.2)
Ικανότητες, γνώση και εμπειρία των αιρετών σε θέματα διοίκησης και προγραμματισμού	(27.3)
Πολιτική βούληση των αιρετών	(27.4)
Έγκαιρη νομοθετική ρύθμιση από το κράτος (όπου απαιτείται) και κωδικοποίηση της νομοθεσίας	(27.5)
Άλλο (προσδιορίστε):	(27.6)
Δξ/δα	(27.7)

### Γ.2 Αξιολόγηση της προοπτικής αποτελεσματικής εφαρμογής του προγράμματος Καλλικράτης στο δήμο σας

28. Θεωρείτε ότι το δημοτικό συμβούλιο είναι έτοιμο να ανταποκριθεί στην άσκηση των διευρυμένων αρμοδιοτήτων, ή χρειάζεται περίοδο προσαρμογής; (α)

Είναι έτοιμο	(31)
Χρειάζεται περίοδο προσαρμογής	(32)
Δξ/δα	(33)

Αν απαντήσατε (2) πηγαίνετε στην επόμενη ερώτηση, διαφορετικά πηγαίνετε στην μεθεπόμενη

29. Πόσο εκτιμάτε ότι θα διαρκέσει η αρχική περίοδος προσαρμογής μέχρις ότου ομαλοποιηθεί η λειτουργία του δήμου; (α)

Έξη μήνες	(34)
Ένα έτος	(35)
Ενάμιση έτος	(36)
Δύο έτη	(37)
Περισσότερο από δύο έτη (προσδιορίστε):	(38)
Δξ/δα	(39)

30. Θεωρείτε ότι το δημοτικό συμβούλιο στο δήμο σας διαθέτει τις ικανότητες και την πολιτική βούληση για να ανταποκριθεί με επιτυχία στην πρόκληση εφαρμογής του νέου θεσμού και επίτευξης των στόχων του; (α)

Ναι	(40)
Όχι	(41)
Δξ/δα	(42)



31. Θεωρείτε ότι υπάρχει στο δήμο σας επάρκεια ή/και καταλληλότητα στους παρακάτω πόρους; (α)

Ναι Όχι Δε/δα

Κτιριακές υποδομές				(1)
Ψηφιακές υποδομές				(2)
Ανθρώπινο δυναμικό				(3)

32. Θεωρείτε ότι απαιτείται εκπαίδευση των στελεχών του δήμου σας σε στρατηγικά θέματα ανάπτυξης, προγραμματισμού και διοίκησης (όχι τόσο σε θέματα καθημερινότητας); (β)

Ναι		(1)
Όχι		(2)
Δε/δα		(3)

33. Θεωρείτε ότι θα υπάρξει αποτελεσματική συνεργασία των δημοτικών και τοπικών κοινοτήτων με το δημοτικό συμβούλιο στο δήμο σας; (α)

Ναι		(1)
Όχι		(2)
Δε/δα		(3)

34. Ποια θεωρείτε ως τα κρίσιμα ζητήματα της περιοχής σας τα οποία θα πρέπει να αντιμετωπισθούν κατά προτεραιότητα; (ιεραρχήστε) (α)

	Ερωτ/ση
Διαχείριση απορριμμάτων	(34.01)
Διαχείριση υδάτινων πόρων	(34.02)
Πολεοδομικός σχεδιασμός	(34.03)
Βασικές τεχνικές υποδομές (δρόμοι, δίκτυα ύδρευσης-αποχέτευσης, βιολογικοί καθαρισμοί, εγγειοβελτιωτικά έργα κλπ.)	(34.04)
Βασικές κοινωνικές υποδομές (στους τομείς υγείας, κοινωνικής αλληλεγγύης, παιδείας, πολιτισμού, αθλητισμού)	(34.05)
Αδειοδοτήσεις καταστημάτων	(34.06)
Χαμηλή επιχειρηματικότητα	(34.07)
Ανεργία	(34.08)
Υποτονικότητα παραγωγικών επενδύσεων	(34.09)
Άλλο (προσδιορίστε):	(34.10)
Δε/δα	(34.11)

35. Ποιες προτεραιότητες θα πρέπει να θέσει το Δημοτικό Συμβούλιο στα θέματα διαχείρισης των απορριμμάτων; (ιεραρχήστε) (α)

	Ερωτ/ση
Διαλογή στην πηγή και προώθηση προγραμμάτων ανακύκλωσης	(35.1)
Κλείσιμο και αποκατάσταση Χώρων Ανεξέλεγκτης Διάθεσης Απορριμμάτων (ΧΑΔΑ)	(35.2)
Εξεύρεση χώρων για τη δημιουργία μονάδων επεξεργασίας και τελικής διάθεσης υπολειμμάτων	(35.3)
Κατασκευή ΧΥΤΥ (Χώροι Υγειονομικής Ταφής Υπολειμμάτων, για ότι μένει μετά την επεξεργασία)	(35.4)
Δημιουργία σταθμών μεταφόρτωσης απορριμμάτων	(35.5)

Κατασκευή μονάδας καύσης απορριμμάτων		(35.6)
Κατασκευή μονάδας λιπασματοποίησης		(35.7)
Άλλο (προσδιορίστε):		(35.8)
Δξ/δα		(35.9)

36. Ποιες προτεραιότητες θα πρέπει να θέσει το Δημοτικό Συμβούλιο στα θέματα διαχείρισης των υδάτινων πόρων; (ιεραρχείστε) (γ)

		Ερ/ση
Μείωση των αντλήσεων του υπόγειου νερού		(36.1)
Εξοικονόμηση νερού άρδευσης		(36.2)
Καταμέτρηση όλων των χρήσεων του νερού		(36.3)
Έργα αξιοποίησης των υδατικών πόρων (φράγματα, γεωτρήσεις, κλπ)		(36.4)
Καταγραφή χρήσεων και ζήτησης νερού		(36.5)
Μείωση της ρύπανσης των νερών		(36.6)
Άλλο (προσδιορίστε):		(36.7)
Δξ/δα		(36.8)

37. Ποια μέτρα θεωρείτε σημαντικά για τη βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος, την τόνωση του ιδιωτικού τομέα και της επιχειρηματικότητας στο δήμο σας; (δυνατότητα πολλαπλών απαντήσεων, χωρίς ιεράρχηση) (α)

		Ερ/ση
Τη μείωση του παραεμπορίου και της παραοικονομίας (με την πιστή τήρηση της προβλεπόμενης εμπορικής νομοθεσίας)		(37.1)
Τη δημιουργία επιχειρηματικών πάρκων		(37.2)
Τη βελτίωση της εμπορικής πολεοδομίας στα αστικά κέντρα (σαφείς και λειτουργικοί κανόνες χωροταξίας και πολεοδόμησης για τις εμπορικές δραστηριότητες)		(37.3)
Άλλο (προσδιορίστε):		(37.4)
Δξ/δα		(37.5)

38. Ποια μέτρα θεωρείτε σημαντικά για την βελτίωση της επισκεψιμότητας στο δήμο σας; (δυνατότητα πολλαπλών απαντήσεων, χωρίς ιεράρχηση) (α)

		Ερ/ση
Την ολοκλήρωση / βελτίωση των οδικών δικτύων		(38.1)
Την ανάδειξη των πολιτιστικών πόρων		(38.2)
Την προώθηση ήπιων μορφών τουρισμού		(38.3)
Τη βελτίωση του κυκλοφοριακού προβλήματος (στα αστικά κέντρα)		(38.4)
Τη βελτίωση της σήμανσης & πληροφόρησης για τους επισκέπτες		(38.5)
Τη βελτίωση της καθαριότητας και της εικόνας (των αστικών κέντρων)		(38.6)
Το επίπεδο των ηλεκτρονικών επικοινωνιών και της ηλεκτρονικής πληροφόρησης συνολικά σε τοπικό επίπεδο (όπως info kiosks κλπ)		(38.7)
Άλλο (προσδιορίστε):		(38.8)
Δξ/δα		(38.9)

39. Πόσο σημαντική είναι κατά τη γνώμη σας η συνεργασία του δήμου σας με την περιφέρεια για την επίτευξη της τοπικής ανάπτυξης στο δήμο σας; (γ)

Πολύ σημαντική		(3)
Αρκετά σημαντική		(2)
Σχετικά σημαντική		(1)

$\Delta\xi/\delta\alpha$		(4)
--------------------------	--	-----

### Γ.3 Κοινωνική οικονομία και εθελοντισμός, ως νέοι τομείς προς αξιοποίηση

40. [Η Κοινωνική Οικονομία, για την οποία ετοιμάζεται θεσμικό πλαίσιο που θα αρχίσει να εφαρμόζεται από το 2011, αποτελεί τον τρίτο τομέα της οικονομίας ανάμεσα στον ιδιωτικό τομέα και τον δημόσιο τομέα. Απευθύνεται σε ευπαθείς ομάδες (μακροχρόνια άνεργους, ΑμεΑ, νέους άνεργους, άνεργες γυναίκες κλπ) και τους επιτρέπει να δραστηριοποιηθούν επιχειρηματικά σε κοινωφελείς δραστηριότητες και σε ένα προστατευόμενο περιβάλλον με φοροαπαλλαγές, εισφοροαπαλλαγές και δυνατότητα απευθείας ανάθεσης υπηρεσιών από δημόσιους φορείς. Με βάση τα παραπάνω:]

Θεωρείτε ότι ο δήμος σας θα μπορούσε να μετέχει ως εταίρος σε μια επιχείρηση κοινωνικής οικονομίας προκειμένου να την ενισχύσει; (β)

Ναι		(1)
Όχι		(2)
Δξ/δα		(3)

Αν η απάντησή σας είναι **Ναι** πηγαίετε στην επόμενη ερώτηση, διαφορετικά πηγαίετε στη μεθεπόμενη

41. Σε ποιους τομείς θα δραστηριοποιούνταν μια κοινωνική επιχείρηση με συμμετοχή του δήμου σας; (δυνατότητα πολλαπλών απαντήσεων, χωρίς ιεράρχηση) (β)

	Ερ/ση
Συντήρηση εγκαταστάσεων, πράσινο	(41.01)
Καθαριότητα, ανακύκλωση	(41.02)
Βιοκαλλιέργειες, αγροτική παραγωγή	(41.03)
Παραγωγή τοπικών προϊόντων	(41.04)
Έργα αξιοποίησης των υδατικών πόρων	(41.05)
Εστίαση, catering	(4106)
Βιοτεχνικά εργαστήρια και συνεργεία	(41.07)
Παροχή κοινωνικών και προνοιακών υπηρεσιών (ηλικιωμένοι, παιδιά, ανάπηροι)	(41.08)
Εκπαίδευση ομάδων πληθυσμού	(41.09)
Παροχή πολιτιστικών υπηρεσιών	(41.10)
Άλλο (προσδιορίστε):	(41.11)
Δξ/δα	(41.12)

42. Θεωρείτε ότι ο δήμος σας θα μπορούσε να προμηθεύεται υπηρεσίες από επιχειρήσεις κοινωνικής οικονομίας; (β)

Ναι		(1)
Όχι		(2)
Δξ/δα		(3)

Αν η απάντησή σας είναι **Ναι** πηγαίετε στην επόμενη ερώτηση, διαφορετικά πηγαίετε στη μεθεπόμενη

43. Σε ποιους τομείς θα προμηθευόταν ο δήμος υπηρεσίες; (δυνατότητα πολλαπλών απαντήσεων, χωρίς ιεράρχηση) (β)

	Ερ/ση
Συντήρηση εγκαταστάσεων	(43.1)
Συντήρηση πράσινου	(43.2)
Καθαριότητα	(43.3)
Ανακύκλωση	(43.4)
Υπηρεσίες κοινωνικής πρόνοιας	(43.5)
Catering	(43.6)

Άλλο (προσδιορίστε):		(43.7)
Δξ/δα		(43.8)

44. Θεωρείτε την αξιοποίηση εθελοντικών υπηρεσιών από τους δήμους: (β)

Πολύ χρήσιμη		(1)
Σχετικά χρήσιμη		(2)
Καθόλου χρήσιμη		(3)
Δξ/δα		(4)

Αν απαντήσατε (1) ή (2) πηγαίετε στην επόμενη ερώτηση, διαφορετικά πηγαίετε στη μεθεπόμενη

45. Σε ποιους τομείς πιστεύετε ότι θα μπορούσαν να αξιοποιηθούν υπηρεσίες εθελοντικών οργανώσεων ή προσώπων; (δυνατότητα πολλαπλών απαντήσεων, χωρίς ιεράρχηση) (β)

		Ερ/ση
Πράσινο – Καθαριότητα		(45.1)
Ανακύκλωση		(45.2)
Υπηρεσίες κοινωνικής πρόνοιας		(45.3)
Άλλο (προσδιορίστε):		(45.4)
Δξ/δα		(45.5)

## Τμήμα Δ. Οικονομική πολιτική – Προγραμματισμός - Πόροι

46. Πώς κρίνετε το Ειδικό Πρόγραμμα Εξυγίανσης των Δήμων; (άρθρα 262 & 263)

Είναι σωστό (καθώς κλείνουν οι μαύρες τρύπες του παρελθόντος και επιβάλλεται χρηστή χρηματοοικονομική διαχείριση)		(1)
Είναι εν μέρει σωστό αλλά δημιουργεί προβλήματα σε περίπτωση συνενωμένων ΟΤΑ		(2)
Δεν είναι σωστό		(3)
Δξ/δα		(4)

47. Ποιές από τις παρακάτω πηγές τοπικών εσόδων θεωρείτε ως τις πιο σημαντικές ή πιο κατάλληλες για τη χρηματοδότηση των τοπικών υπηρεσιών και έργων; (ιεραρχήστε) (β)

	Ερ/ση
Τοπικοί φόροι ακίνητης περιουσίας	(47.1)
Τοπικοί φόροι εισοδήματος φυσικών προσώπων	(47.2)
Τοπικοί φόροι επί των επιχειρήσεων	(47.3)
Ο ΦΠΑ από τις συναλλαγές της τοπικής οικονομίας	(47.4)
Λοιποί τοπικοί έμμεσοι φόροι, εκτός του ΦΠΑ (όπως π.χ. φόρος στις συναλλαγές εστιατορίων και ξενοδοχείων)	(47.5)
Τέλη χρήσης από τους χρήστες των τοπικών υπηρεσιών	(47.6)
Δξ/δα	(47.7)

48. Είστε υπέρ της συνεργασίας με τον ιδιωτικό τομέα για την κατασκευή των έργων και την παροχή των υπηρεσιών που εμπίπτουν στις αρμοδιότητες των δήμων; (α)

Ναι, υπό προϋποθέσεις	(1)
Όχι	(2)
Δξ/δα	(3)

Αν απαντήσατε (1) πηγαίετε στην επόμενη ερώτηση, διαφορετικά πηγαίετε στη μεθεπόμενη

49. Αναφέρατε τις μορφές συνεργασίας με τον ιδιωτικό τομέα με τις οποίες θα συμφωνούσατε (δυνατότητα πολλαπλών απαντήσεων, χωρίς ιεράρχηση) (α)

	Ερ/ση
Μέσω ΣΔΙΤ για την κατασκευή και λειτουργία μεγάλων έργων υποδομής	(49.1)
Μέσω συμβάσεων παραχώρησης για την παροχή ορισμένων δημοσίων υπηρεσιών από ιδιώτες	(49.2)
Δξ/δα	(49.3)

Αν απαντήσατε (49.2) πηγαίετε στην επόμενη ερώτηση

50. Ποιες από τις παρακάτω υπηρεσίες θεωρείτε ότι θα μπορούσαν να παραχωρηθούν σε ιδιώτες; (δυνατότητα πολλαπλών απαντήσεων, χωρίς ιεράρχηση) (α)

	Ερ/ση
Συλλογή απορριμμάτων	(50.1)
Επεξεργασία απορριμμάτων	(50.2)
Υπηρεσίες υγείας	(50.3)
Υπηρεσίες κοινωνικής πρόνοιας και αλληλεγγύης	(50.4)
Υπηρεσίες κατάρτισης	(50.5)
Πολιτιστικές υπηρεσίες	(50.6)
Διαχείριση δημοτικής ακίνητης περιουσίας (κτίρια, οικόπεδα,	(50.7)

αγροτεμάχια)		
Άλλο (προσδιορίστε)		(50.8)
Δε/δα)		(50.9)

### **Τμήμα Ε. Κλείσιμο (ανοικτή ερώτηση)**

Ποιο είναι το όραμά σας για το δήμο κατά τη διάρκεια της πρώτης αιρετής διακυβέρνησης του προγράμματος Καλλικράτης;

**Ευχαριστούμε πολύ για τη συνεργασία σας στη συμπλήρωση του ερωτηματολογίου**